75 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

TOREK, 29. NOVEMBRA 2022

Leto LXXV, št. 95, cena 2,00 EUR | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Prvi sneg razveselil ljubitelje zime

V višjeležičih krajih so se razveselili prvega snega, v Planici in na Pokljuki so že odprli sezono teka na smučeh, sneg je pobelil tudi Jezersko.

S. K., A. B., M. B.

Planica, Rudno polje, Jezersko – V Planici so minuli konec tedna že odprli sezono teka na smučeh. Trenutno je odprtega 2,5 kilometra proge v okolici osrednjega objekta Nordijskega centra Planica. Kot so povedali, je to še lanski sneg z deponije, novozapadlega snega je bilo premalo, da bi lahko povečali krog. Proga je odprta vsak dan med 8. in 20. uro, od 17. ure dalje je tek mogoč tudi pod reflektorji. Več prog bo lahko samo ob novozapadlem snegu, pasti ga bo moralo vsaj 30 centimetrov. Cena dnevne vstopnice je zdaj 10 evrov, sicer pa bo cena dnevne vstopnice 8 evrov, sezonske pa 70 evrov.

V nedeljo zjutraj se je na mrazišču Mrzla Komna na Komni ohladilo do minus 27 stopinj Celzija. To je po podatkih meteorologa Blaža Štera najnižja temperatura letos v Sloveniji in ena najnižjih v Alpah.

Sneg je pobelil tudi Jezersko. Direktor Parka Jezersko Rok Teul je povedal, da ga je v središču kraja padlo do tri centimetre, v Ravenski Kočni pa kar dvajset, danes pa naj bi dobili novo pošiljko snega. Zimsko sezono naj bi začeli sredi decembra.

Pretekli konec tedna so načrtovali uradno odprtje tekaških prog v Športnem centru Triglav Pokljuka, vendar je bilo snega premalo. »Kljub temu smo tudi s pomočjo umetnega snega uredili 1,5 kilometra prog po odprtem terenu na Rudnem polju, ki so primarno namenjene treningom biatlonskih reprezentanc in gostom našega hotela, na njih pa je možen tudi brezplačen rekreativni tek. Ob naslednji pošiljki snega pa predvidevamo uradno odprtje prog,« so pojasnili.

▸ 7. stran

Prvi sneg na Jezerskem / Foto: Alenka Brun

Lanišek zmagal drugič v karieri

Smučarski skakalec Anže Lanišek je bil najboljši v Ruki na Finskem.

Maja Bertoncelj

Kranj – Za smučarskimi skakalci je drugi tekmovalni konec tedna v novi sezoni svetovnega pokala. Skakali so v Ruki na Finskem. Anže Lanišek je na prvi tekmi zmagal, na drugi pa na četrtem mestu za 0,3 točke zaostal za stopničkami.

»Zelo sem zadovoljen, da mi je uspelo pokazati tako dobre skoke. Lažje je skakati, ko ti gre na treningu dobro, ko si na prizorišču, kjer si že zmagal. Najbolj pa je pomembno, da se povsod počutim dobro. Vesel sem, da nadaljujem tisto, kar kažem na treningih, in da na tekmi ne delam napak,« je po svoji drugi zmagi v karieri povedal 26-letni Domžalčan Anže Lanišek, ki z družino živi na Mlaki pri Kranju. Ruka na Finskem mu bo zagotovo ostala v lepem spominu. Lani je tam zmagal prvič, po skoraj natanko enem letu pa še drugič. Zanj so to 15. stopničke. Na obeh tekmah pretekli konec tedna je bil v petnajsterici tudi Peter Prevc (13. in 15.).

Anže Lanišek je z uvodom v sezono lahko zelo zadovoljen. / Foto: Gorazd Kavčič

Lanišek je v skupnem seštevku svetovnega pokala na visokem tretjem mestu, le za Poljakom Dawidom Kubackim in Avstrijcem Stefanom Kraftom. Naslednja postaja smučarskih skakalcev bo Titisee Neustadt v Nemčiji, kjer bodo tekmovali med 8. in 11. decembrom. Ta konec tedna bodo v Lillehammerju sezono nadaljevale smučarske skakalke.

V državni svet izvoljenih tudi pet Gorenjcev

Na volilnih zborih so minuli teden izvolili novo sestavo državnega sveta. Interese lokalnih skupnosti bodo zastopali tudi trije gorenjski župani – Ivan Meglič, Leopold Pogačar in Matej Slapar, med predstavniki funkcionalnih interesov pa sta tudi Monika Ažman iz Radovljice in Marko Lotrič iz Selc.

▸ 2. stran

Priloga: loški glas

V petek, 2. decembra 2022

napovedujemo županske zmagovalce

GORENJSKA

Z novima županoma Železnikov in Tržiča

Predstavljamo nova župana Marka Gasserja in Petra Mikliča, ki sta kot novinca v županski bitki že v prvem krogu prepričala volivce v Železnikih in Tržiču.

4

GORENJSKA

Prihodnje poletje konec kloriranja

Na vodnem zajetju Peričnik se začenja projekt vgradnje UV-dezinfektorja, ki bo nadomestil potrebo po kloriranju. Pričakujejo, da bo vodo manjkrat treba prekuhavati.

5

ZANIMIVOSTI

Stopila sta v poročno pravljico

Devetnajsti november 2022 je datum, ki si ga bosta Katarina in Žan Gavrilovič zapomnila za vedno. Poročni dan ni bil poseben le zaradi poroke same ...

11

ŠPORT

Če bi kar takoj zmagala, bi bila nadnaravna

Anamarija Lampič se je po koncu lanske sezone odločila zamenjati šport. Iz smučarskega teka je odšla v biatlon. Pred začetkom sezone je spregovorila o ciljih.

13

VREME

Vse dni bo oblačno in občasno tudi megleno. Jutri bo sprva suho, popoldne se bodo začele pojavljati padavine.

−3/0 °C

jutri: oblačno s padavinami

9 770352 666018

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Naročnik že petinsedemdeset let

Franci Valant iz Radovljice, natančneje iz naselja Predtrg v Radovljici, si je obljubil, da bo za svoj jubilej, devetdeseti rojstni dan, napisal knjigo. Pred nekaj leti je izdal knjigo o Jelovici, letošnja knjiga z naslovom Zgodovina zvonov, zvonjenja in pritrkavanja v župniji Radovljica se prodaja na Gorenjskem glasu po ceni 16 evrov. Lahko jo kupite tudi pri avtorju, ki je dosegljiv na telefonski številki 031 270 532. Francija Valanta v Kotičku za naročnike predstavljamo z razlogom. Na Gorenjski glas so pri hiši namreč naročeni že vse od začetka izhajanja, od leta 1947, torej 75 let. Sprva je časopis prihajal na naslov Predtrg 20, ker še ni bilo zdajšnje Jurčičeve ulice. Naročnik Gorenjskega glasa je bil najprej Francijev oče, po njegovi smrti

Franci dopoldneve preživlja v delovnem kabinetu, medtem ko Malči gospodinji.

pa je naročnino prevzel Franci. Francijeva življenjska pot je zanimiva. Rodil se je v očetovi hiši, kjer danes živi Peter Prevc z družino, on pa je naredil prizidek, ki se drži stare hiše. Po vojni je končal nižjo gimnazijo in se zaradi velikega povpraševanja po gradbenikih, kar je bil tudi oče, začel šolati za gradbenika, čeprav je želel postati mehanik. Najprej se je izšolal za poklic zidarja, kasneje je končal še gradbeno mojstrsko šolo in pedagoško višjo stopnjo. Leta 1954 se je kot gradbenik preselil v Koper gradit slovenska mesta in obalo. Do takrat je bilo to ozemlje razdeljeno na coni A in B. Cona A je bil Trst pod ameriško upravo, Koper in vsa obala ter Istra pa je bila Cona B pod jugoslovansko vojaško upravo. To leto je bil Koper z obalo in Istro priključen Jugoslaviji. V Kopru, kjer je ostal kar 26 let, je delal tudi kot vodja dislocirane gradbene šole. Po službeni prestavitvi v Ljubljano je prevzel mesto direktorja Posebne panožne izobraževalne skupnosti in pod njegovim vodstvom so ustanovili veliko gradbenih šol po celi Sloveniji, tudi v Kranju. Po ukinitvi skupnosti se je zaposlil na Biroju gradbeništva, kjer je postal svetovalec za kadre in kadrovsko politiko. Vsak konec tedna, ko se je vračal v Radovljico, je prebiral Gorenjski glas in stare številke vzel s seboj. Leta 1990 se je upokojil, vendar ni miroval, ampak je sodeloval pri Združenju sodnih izvedencev in cenilcev gradbene stroke ter pri Združenju nepremičninskih strokovnjakov FIABCI. Ustanovil je celo gorenjsko podružnico sodnih izvedencev in bil kar trideset let urednik Vestnika sodnih izvedencev. Leta 2015 se je iz profesionalnega sveta umaknil, da ne bi komu naredil škode. Franci je vdovec in ima sina, ki z družino živi v Kopru. Pred 17 leti je spoznal Amalijo (Malči) Triplat, ki je prav tako vdova in t. i. smolčica, rojena 29. februarja. Vsako jutro gresta na sprehod in na kavo v bližnjo kavarno. Dneve jima lepšata dve mucki, dvakrat tedensko pa jima dan popestri tudi Gorenjski glas. Naj bo še dolgo tako.

Še jutri čas za unovčitev digitalnih bonov

Kranj – Digitalne bone v vrednosti 150 evrov za nakup računalniške opreme lahko upravičenci unovčijo še jutri, v sredo. Njihova veljavnost se namreč izteče 30. novembra. Prejeli so jih osnovnošolci zadnje triade, dijaki in študentje ter peščica starejših, natančneje 67 starejših od 55 let, ki so do 25. avgusta opravili najmanj devet ur izobraževanj s področja digitalnih kompetenc.

V državni svet izvoljenih tudi pet Gorenjcev

Na volilnih zborih so minuli teden izvolili novo sestavo državnega sveta. Interese lokalnih skupnosti bodo zastopali tudi trije gorenjski župani – Ivan Meglič, Leopold Pogačar in Matej Slapar, med predstavniki funkcionalnih interesov pa sta tudi Monika Ažman iz Radovljice in Marko Lotrič iz Selc.

Mateja Rant

Ljubljana – Volitve v štiridesetčlanski državni svet potekajo preko voljenih elektorjev. V sredo so elektorji, ki so jih določili občinski in mestni sveti, na volilnih zborih za prihodnje petletno mandatno obdobje izvolili 22 predstavnikov lokalnih interesov, elektorji, ki so jih določile interesne organizacije, pa so v četrtek izvolili 18 predstavnikov funkcionalnih interesov – delodajalcev, delojemalcev, kmetov, obrtnikov, samostojnih poklicev in negospodarskih dejavnosti. Državni svet sicer sestavlja 22 predstavnikov lokalnih interesov, štirje predstavniki delodajalcev, štirje predstavniki delojemalcev, dva predstavnika kmetov, predstavnik obrtnikov in predstavnik samostojnih poklicev ter šest predstavnikov negospodarskih dejavnosti – univerz, visokih in višjih šol, vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture in športa ter zdravstva in socialnega varstva.

V državnem svetu 24 novincev

Za štirideset svetniških mest se je potegovalo skoraj sto kandidatov, med njimi je bilo tudi kar nekaj svetnikov aktualnega sklica. Med slednjimi se je zgolj 16 uspelo ponovno uvrstiti v državni svet, med tistimi, ki jim vnovična izvolitev ni uspela, pa je tudi dosedanji predsednik državnega sveta Alojz Kovšca. Največ novih imen je med svetniki, ki zastopajo lokalne interese in jim v državnem svetu pripada 22 mest. Za nov mandat se je potegovalo 14 dosedanjih svetnikov, ponovno so jih izvolili sedem. Lokalne interese bodo po novem zastopali tudi župan Naklega Ivan Meglič, župan Žirovnice Leopold Pogačar in župan Kamnika Matej Slapar. Z Gorenjskega prihajata tudi predstavnica za področje zdravstva Monika Ažman, predsednica Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, ter predstavnik delodajalcev, generalni direktor podjetja Lotrič Meroslovje Marko Lotrič.

Ivan Meglič / Foto: Tina Dokl

Leopold Pogačar / Foto: Tina Dokl

Matej Slapar / Foto: Brumec

Delovati povezano za blaginjo vseh

Ivan Meglič je po izvolitvi za državnega svetnika napovedal, da si bo prizadeval predvsem pospešiti postopke za pridobivanje občinskih prostorskih podrobnih načrtov, ki po njegovih besedah zdaj trajajo nerazumljivo dolgo, za zaključevanje gradnje predvsem okoljske infrastrukture, ki zajema ravnanje s smetmi, pitno vodo in odpadnimi vodami. Svojo izvolitev pripisuje temu, da je bilo njegovo dosedanje delo opaženo. »Glede na to, da smo bili na Gorenjskem za svetnike izvoljeni trije župani, ki delovanje lokalne samouprave poznamo do obisti, menim, da je to dobro za Gorenjsko.« Želi si, da bi vsi trije presegli strankarske delitve in nastopali enotno ter tako delovali v dobro vseh prebivalcev.

Tudi Leopold Pogačar si želi, da bodo državni svetniki z Gorenjskega, ne glede na to, na kateri listi so bili izvoljeni, stopili skupaj za blaginjo Gorenjske. Prepričan je, da so lahko najboljši zastopniki lokalnih interesov prav župani, saj imajo stik s terenom. »Po šestnajstih letih županovanja sem zdaj dobil še nov mandat, tako da imam obilo izkušenj in vem, kakšne so potrebe občanov.« Zato si želi sodelovati tudi v kateri od komisij v državnem svetu – zanima ga predvsem komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Obljublja, da bo vzpostavil mrežo kontaktov, prek katerih bo v neposrednem stiku z občinami, da se bodo lahko nanj obračali s potrebami, željami, predlogi ... »Župani Zgornje Gorenjske imamo že zdaj mesečne koordinacije, na katerih obravnavamo skupne zadeve, ki niso vezane na občinske meje. Računam, da bom lahko tudi na ta način pripomogel k razvoju Zgornje Gorenjske.«

Matej Slapar je poudaril, da je regija, ki jo zastopa, že zdaj močna v gospodarskem in turističnem smislu, zato si bo prizadeval predvsem za povezovanje regije ter nadgrajevanje gospodarstva in turizma, tudi s pomočjo evropskih in drugih razvojnih sredstev. »Čim večkrat oziroma vsaj enkrat na leto se bom poskušal tudi sestajati z župani in zainteresirano javnostjo iz vseh občin te regije.«

Dostopnost zdravstvenih storitev za vse

Delovanje Monike Ažman bo usmerjeno v pacienta, v zdravstvo ter v izboljšanje delovnih pogojev vseh zdravstvenih delavcev, so po njeni izvolitvi sporočili iz Zbornice – Zveze. »V svojem mandatu državne svetnice se bom zavzemala za ohranjanje javnega zdravstva ter za enakopravnost in dostopnost zdravstvenih storitev za vse,« je poudarila Monika Ažman in dodala, da se bo obenem zavzemala za več sredstev za zdravstvo s ciljem povečanja števila zaposlenih v zdravstvenem sistemu – tako medicinskih sester kot zdravnikov – in za boljše delovne pogoje vseh strokovnjakov v zdravstvenem timu. »Le tako bodo pacienti deležni bolj kakovostne in varne obravnave, kadar jo bodo potrebovali.«

Monika Ažman / Foto: Tina Dokl

Marko Lotrič / Foto: Gorazd Kavčič

Med državnimi svetniki aktualnega sklica, ki nista bila ponovno izvoljena, sta tudi Bogomir Vnučec in Igor Velov. Pogačar in Meglič sta dobila tudi več glasov kot njuna županska kolega iz občin Škofja Loka in Gorenja vas - Poljane Tine Radinja in Milan Čadež.

V središče socialni dialog

Marko Lotrič bo v središče svojega delovanja postavil socialni dialog. »Zavzemal se bom za uresničevanje pričakovanj tako gospodarstva na eni strani kot politike in sindikatov na drugi strani,« je poudaril in dodal: »Če pričakovanja vseh treh partnerjev spravimo na skupni imenovalec, to zagotovo pomeni, da imamo družbo, v kateri je prijetno živeti in delati.«

Na referendumih večina za uveljavitev treh zakonov

Za uveljavitev novel zakonov o RTV Slovenija in dolgotrajni oskrbi je glasovalo okoli 62 odstotkov volivcev, spremenjen zakon o vladi pa jih je podprlo več kot 56 odstotkov.

Simon Šubic

Kranj – Pobudnikom treh zakonodajnih referendumov iz največje opozicijske stranke SDS ni uspelo s predlogom, da volivci na nedeljskem trojnem zakonodajnem referendumu zavrnejo uveljavitev novele zakonov o vladi, RTV Slovenija in dolgotrajni oskrbi. Po delnih in neuradnih izidih (včeraj so šteli glasove po pošti, 5. decembra pa še glasovnice, prispele iz tujine) so volivci največjo, 62,80-odstotno, podporo izrekli noveli zakona o RTV Slovenija. Besedo za je namreč obkrožilo 441.783 glasov volivcev, proti uveljavitvi zakona pa 261.725 oziroma 37,20 odstotka vseh, ki so glasovali. Novelo zakona o dolgotrajni oskrbi je podprlo 437.149 oziroma 62,23 odstotka volivcev (proti 265.381 oziroma 37,78 odstotka volivcev), največ glasov za zavrnitev (304.238 oziroma 43,35 odstotka) je prejela novela zakona o vladi, a še vedno manj kot glasov podpore (397.540 oziroma 56,65 odstotka). Na vseh referendumih je glasovalo več kot 705 tisoč volivcev, kar pomeni približno 42-odstotno udeležbo.

Na Gorenjskem oziroma v volilni enoti Kranj se je vseh treh referendumov udeležilo več kot 92 tisoč oziroma 44 odstotkov volivcev. / Foto: Gorazd Kavčič

Volilni okraj Škofja Loka 2, kjer so imeli z dobrimi 50 odstotki najvišjo volilno udeležbo na Gorenjskem, je kot edini gorenjski volilni okraj tudi večinsko zavrnil vse tri zakonske novele. Proti zakonu o RTV Slovenija je glasovalo 56,10 odstotka tamkajšnjih volivcev, zakon o dolgotrajni oskrbi jih je zavrnilo 57,48 odstotka, zakon o vladi pa 61,70 odstotka. Slednji zakon je zavrnitev prejel tudi v okrajih Škofja Loka 1 (50,88 odstotka glasov proti) in Kranj 3 (55,84 odstotka glasov proti).

Podpora vladnim oziroma koalicijskim zakonom, s katerimi bodo reorganizirali vlado, spremenili način upravljanja in vodenja nacionalne radiotelevizije ter za leto dni odložili uveljavitev pred slabim letom sprejetega zakona o dolgotrajni oskrbi, je bila nesporna. Proti uveljavitvi vseh treh novel zakonov je namreč glasovalo premalo volivcev, da bi sploh dosegli zavrnitveni kvorum, ki je bil ob skoraj 1,7 milijona volilnih upravičencev določen na najmanj 338.869 glasov proti.

Golob: Z referendumi se ne gre igrati

»Želim si, da je politika danes spoznala, da se z referendumi ne gre igrati,« je predsednik vlade Robert Golob dejal v prvem odzivu na izide nedeljskih referendumov. Ti pomenijo jasno sporočilo politiki, da ni izvoljena, da blokira delo države, ampak da dela v korist državljanov, je poudaril in izrazil upanje, da opozicija zakonov, ki so bili v nedeljo potrjeni, ne bo ponovno zaustavljala. To se mu morda ne bo uresničilo, saj se že omenja možnost ustavne presoje zlasti zakona o RTV Slovenija. Kot je namreč za RTV Slovenija dejal ustavni pravnik in nekdanji predsednik vlade Miro Cerar, se zakon giblje na meji ustavnosti.

Tudi podpredsednica vlade in predsednica SD Tanja Fajon je poudarila, da je nedeljsko sporočilo ljudi predvsem to, da aktualna vlada in koalicija uživata zelo močno zaupanje: »Vsi zakoni so prestali preizkušnjo kljub mogoče številnim kompleksnim temam, negotovosti. Gre tudi ne nazadnje za test, preizkušnjo vlade. Zdaj bomo lahko delali naprej še samozavestneje, to, kar smo ljudem obljubili.«

Grims: Volivci se niso zavedali, kaj so odločili

Poslanec Branko Grims (SDS) je na drugi strani podvomil, da so se volivci zavedali vsebine svoje odločitve: »Kajti danes so s potrditvijo zakonov ljudje dejansko izglasovali višje davke, višji RTV-prispevek in ideološki monolit na javni radioteleviziji, ki bi morala biti pluralna. Odpovedali so se svojim pravicam iz trajnostne oskrbe za vsaj leto dni, lahko pa za vedno.« Ob tem se moramo vprašati, »kakšna je situacija v Sloveniji, da se je namesto o vsebini uspelo prek medijev kanalizirati razpravo o ideologiji, pa osebne predsodke, kdo je za tega in kdo je za onega«, namesto da bi se ljudje odločali, kaj je bolje zanje, je poudaril. »In potem ni čudno, če so razmere v Sloveniji podobne tistim v Nemčiji leta 1933,« je še pristavil.

V okraju Škofja Loka 2 trikrat proti

Uveljavitev vseh treh zakonov so sicer večinsko podprli v vseh osmih volilnih enotah. Če pogledamo po volilnih okrajih, so za uveljavitev zakona o RTV Slovenija večinsko glasovali v 78 volilnih okrajih po Sloveniji, v desetih pa proti zakonu. Med slednjimi je tudi volilni okraj Škofja Loka 2. Za zakon o vladi je bilo 66 volilnih okrajev, 22 pa proti, med njimi tudi volilni okraji Škofja Loka 1 in 2 ter Kranj 3. Zakon o dolgotrajni podpori je prejel podporo v 75 volilnih okrajih, med trinajstimi okraji, kjer je večina volivcev obkrožila besedo proti, pa je tudi volilni okraj Škofja Loka 2.

Podpora vladnim oziroma koalicijskim zakonom, s katerimi bodo reorganizirali vlado, spremenili način upravljanja in vodenja nacionalne radiotelevizije ter za leto dni odložili uveljavitev pred slabim letom sprejetega zakona o dolgotrajni oskrbi, je bila nesporna. Proti uveljavitvi vseh treh novel zakonov je namreč glasovalo premalo volivcev, da bi sploh dosegli zavrnitveni kvorum, to je najmanj 338.869 glasov proti.

Na Gorenjskem oziroma v volilni enoti Kranj je bila volilna udeležba okoli 44-odstotna. Za uveljavitev novele zakona o RTV Slovenija je glasovalo nekaj več kot 60 odstotkov volivcev, zakon o dolgotrajni oskrbi je podprlo 59 odstotkov gorenjskih volivcev, zakon o vladi pa dobrih 53 odstotkov.

KOMENTAR
Simon Šubic

Ne le trije referendumi

Nedeljski trojček referendumov je bil, želeli ali ne, tudi referendum o podpori aktualni vladi Roberta Goloba oziroma – če pogledamo z drugega zornega kota – referendum o Janezu Janši oziroma SDS. Da se o tem ne splača dvomiti, dokazujejo tudi prvi komentarji po objavi izidov glasovanj.

Predsednik NSi Matej Tonin je na primer ugotavljal, da je bila vsebina na tokratnih referendumih potisnjena v ozadje, saj da so se ljudje znova odločali za ali proti politiki, ki jo pooseblja Janez Janša. In še: »Vsake volitve, v katerih se neposredno ali posredno pojavi Janez Janša, postanejo iracionalne in emocionalne.« Premier Robert Golob pa je dejal: »Danes smo priča temu, da so poražencu volitev iz aprila ljudje ponovno povedali, da je poraženec.« Tudi poslanec SDS Branko Grims je ugotavljal, da je v predreferendumski kampanji, po njegovih besedah sicer medijsko sproducirani, potekala razprava o ideologiji, osebnih predsodkih, kdo je za tega ali onega, namesto da bi se ljudje odločali, kaj je bolje zanje. Celo Janez Janša je iz tujine tvitnil v tem stilu: »Vsem, ki na podlagi referenduma o zakonu o vladi delajo politično-strankarske preračune: Rezultat preko 40 odstotkov za predlog stranke SDS je s tega vidika čisto OK. Ni pa OK z vidika našega skupnega interesa.« In seveda ni ostal dolžan Toninu: »Ko in če bo Nova Slovenija dejansko delala in postala to, kar obljublja, bo na volitvah dobila vsaj 15 odstotkov in marsikaj bo lahko drugače. Dokler pa bo zgolj sledila sirenam in kritizirala tiste, ki se v teh razmerah še borijo ter na mestu načel imela vinjeto, bo životarila pod 10 odstotki.«

A vendar ne bi bilo pošteno trditi, da volivci niso razmišljali tudi o vsebini zakonov, o katerih uveljavitvah so odločali. To potrjujejo že izidi, ki za vse tri referendume niso enaki. Delež glasov za se je pri zakonih o RTV Slovenija in dolgotrajni oskrbi sicer res obakrat ustavil na 62 odstotkih, ne pa tudi pri zakonu o vladi. Tega je ob praktično enaki volilni udeležbi podprlo osem odstotkov manj volivcev. Najbrž pa je vsebina pri končni odločitvi volivca najbolj odločala pri zakonu o RTV, o katerem je teklo največ razprave, pa tudi sicer je slika o trenutnem stanju na javni televiziji vsem najbolj jasna.

V nedeljo smo se volivci že petič letos odpravili na volišča, zato podatek o 41-odstotni volilni udeležbi kar preseneča. Pričakovali smo večjo utrujenost in naveličanost volilnega telesa, ki se referendumov v zadnjih letih – z izjemo 46-odstotne udeležbe na lanskem referendumu o vodah – ni tako množično udeleževalo. To je kar spodbuden podatek pred drugim krogom županskih volitev. Potem pa bomo imeli za nekaj časa res že vsega dovolj ...

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Urša Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Ana Jagodic Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,00 EUR, petek 2,20 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Baterije si napolni v gozdu

Novi župan Železnikov Marko Gasser živi na kmetiji v Zgornjih Danjah, najvišje ležeči slovenski vasi. Prav ljubezen do podeželja in težave, s katerimi se tam soočajo, so bile ključne, da se je pred leti podal v lokalno politiko. Dobršen del življenja je sicer preživel v mestu, zato je, kot pravi, seznanjen tudi s problemi meščanov.

Ana Šubic

Železniki – Novi župan Železnikov Marko Gasser je zadovoljen, da se je zmage veselil že po prvem krogu volitev, saj je bila kampanja zelo naporna. »Preveč sem si zastavil, da si ne bi očital, da nisem naredil vsega, kar je možno. Tako je pri vsaki stvari, ki se je lotim,« nam je zaupal 42-letni Gasser, ki se zaveda, da je pred njim ogromno dela. Tako je že zavihal rokave in se začel dogovarjati za sestanke, ki ga po prevzemu funkcije že čakajo tudi na nekaterih ministrstvih ...

Novi župan Železnikov Marko Gasser se zaveda, da ga čaka ogromno dela. / Foto: Tina Dokl

O prvih potezah

Najprej se bo seznanil z aktualnimi projekti. Pomembno se mu zdi, da se pravočasno konča gradnja protipoplavnih ukrepov na Selški Sori in da čim prej rešijo vloženo pritožbo, ki zavira začetek gradnje obvoznice v Železnikih. Zavzemal se bo tudi za obnovo regionalnih cest, predvsem ceste od Škofje Loke do Praprotna, ki je ključna za gospodarstvo na Selškem, ter skozi Sorico in proti Soriški planini. Ena prvih nalog bo tudi iskanje hitre rešitve za dodatne vrtčevske kapacitete, saj zna s prihodnjim šolskim letom priti do velikega pomanjkanja prostih mest v vrtcih. Prav tako že načrtujejo pripravo novega občinskega prostorskega načrta, vključno z območji za stanovanjsko gradnjo. »Izobražen kader odhaja, ker nima kje zidati,« je zaskrbljen Gasser. Obljublja, da bo v dolino pripeljal tudi pediatra, da se bodo zelo hitro lotili iskanja možnosti za čimprejšnjo izgradnjo doma starejših ...

Za županisko kandidaturo se je odločil že pred tremi leti, »predvsem zaradi neposluha občinske politike do podeželja ali določenih projektov, ki bi bili lahko izpeljani, pa zaradi neaktivnosti niso bili ali pa niso bili narejeni kvalitetno v skladu s projektantskimi načrti.«

V vasici z dvema naseljenima hišama

Gasser, ki je po izobrazbi inženir kmetijstva in krajine, se je pred letom in pol s soprogo in tremi otroki iz Železnikov preselil na podedovano kmetijo v Zgornje Danje na 1100 metrih, v najvišje ležeči slovenski vasi, kjer sta danes le še dve naseljeni hiši. Že kot otrok je rad preživljal čas na kmetiji v sosednjem Zabrdu, na kateri je odraščal njegove oče, a je do nje vodila slaba kolovozna pot. Tam se je začela Gasserjeva velika ljubezen do podeželja, ki pa je prinesla tudi zavedanje, kako zelo pomembna je komunalna infrastruktura za preživetje odročnih vasi. Prav to je bil ključni razlog, da se je nato leta 2006 podal v lokalno politiko in se kot občinski svetnik še posebej angažiral za obnovo komunalne infrastrukture.

Pred tem je bil tudi v državni politiki; bil je glavni tajnik podmladka SLS. Do leta 2007 je živel v Ljubljani, kamor se je preselil že med študijem. Delovne izkušnje je pridobival tudi na direktoratu za evropske zadeve in investicije na okoljskem ministrstvu ter centru za izobraževanje in svetovanje ekonomske fakultete. Po vrnitvi v Železnike pred desetletjem in pol se je podal na samostojno podjetniško pot in se posvetil obnovi kmetije v Zgornjih Danjah.

Dotrajane objekte je porušil in obnovil. Ima okoli 60 hektarov gozda in pašnikov. Skupaj s kmetom z Luž pri Šenčurju paseta čredo s 180–200 ovcami. »Bistveno je, da se krajina ne zarašča in da omogočimo prihodnjim rodovom, da bodo ostali tu,« je poudaril Gasser. Pred nekaj leti so imeli velike težave s pokoli volkov, proti njim pa se je Gasser boril tudi kot član komisije za upravljanje populacije velikih zveri na okoljskem ministrstvu.

S kmetijo ima še veliko načrtov, na dolgi rok tudi vzpostavitev butičnega turizma, še pred tem pa vpeljavo sadjarstva. Letos je že uredil sadovnjak s slivami, viljamovkami in jablanami sorte carjevič, zasadil je tudi leske. Vsako leto skuša obnoviti dva stara kozolca, ima jih namreč kar šestnajst. Včasih se je veliko ukvarjal s posekom lesa, zdaj to počne le še za sprostitev. »Za dva dneva grem v gozd, pa so moje baterije polne.« Prostega časa ima malo. Takrat se z družino odpravi v hribe ali pa vzame v roke kitaro ali harmoniko.

Ena prvih nalog bo iskanje hitre rešitve za dodatne vrtčevske kapacitete, saj zna s prihodnjim šolskim letom priti do velikega pomanjkanja prostih mest v vrtcih.

Čas presodi, kako uspešen si bil

Peter Miklič, novi župan Občine Tržič: »Včasih kot provokacija, včasih pa tudi iz iskrene radovednosti se večkrat postavi vprašanje, kdo pravzaprav sem, ali sem res 'taprav' Tržičan ali ne.«

Suzana P. Kovačič

Tržič – »Nekomu, ki se je rodil tu, živel za Virjem, hodil v osnovno šolo na 'Grajzerja', predstavljal Tržič na različnih atletskih in drugih tekmovanjih, igral rokomet za Rokometni klub Peko do njegovega bridkega konca, organiziral koncerte in prireditve, se vprašanje zdi nesmiselno. Verjetno pa se to dogaja, ker leta hitro minevajo, nekdaj nadobudni smrkavci smo zdaj starši, nekateri iz moje generacije že dedki in babice. In nekateri smo zaradi študija in profesionalnih obveznosti Tržič za nekaj časa zapustili, kar pa ne pomeni, da smo ga izgubili iz misli in srca,« pravi 56-letni Peter Miklič, novi tržiški župan, ki je na nedavnih lokalnih volitvah kandidiral s podporo volivcev in liste Tržič zmore več ter z 58,02 odstotka prejetih glasov premagal oba tekmeca.

Mamin rod sega do zmaja

Po mamini strani njegov rod v Tržiču sega verjetno do zmaja, ki se je izvalil na Košuti, pravi. Damjana Miklič, rojena Ferlan, je po očetu Šmirova, po materi Ahačičeva. »Ata Viktor je bil torej Šmira, kar je včasih pomenilo določene težave (saj poznate staro Tržiško: Čore, Šmire, Bede, Tič so za Trž'č taprav hudič). Vendar je bil po duši prijazen zabavljač.« Stara mama Marjeta Ferlan, rojena Ahačič, je bila znana majerica na tržiških planinah. »Zato smo vsi otroci poletne počitnice v glavnem preživljali na planinah pod Košuto – od Kofc pa do Dolge njive,« se spominja Peter Miklič.

Petrov oče Franci, doma iz Prlekije, se je izšolal za gradbenika in v Mariboru, kjer je tudi delal, spoznal »lepo dekle iz Tržiča, našo mamo, ki je tam obiskovala trgovsko šolo«. Poročila sta se leta 1949, družinsko hišo so zgradili za Virjem v Tržiču. Peter ima starejši sestri Judito in Damjano. »Moja mami Damjana je bila rojena trgovka. Zaradi nje je bila marsikatera Tržičanka v osemdesetih letih že modno oblečena, saj je Mercatorjevo trgovino na Trgu svobode, kjer je bila poslovodkinja, zastavila kot butik in je Tržičankam dobavljala modne kose iz Ljubljane.«

Peter Miklič, pogled iz domače hiše na Tržič / Foto: Tina Dokl

Franci pa je gradil Tržič, bil je tudi direktor komunale in stanovanjskega sklada. »Tako je oče, čeprav je v srcu vedno nosil tudi Prlekijo, postal pravi Tržičan. Bil je tudi med ustanovitelji mednarodne razstave mineralov in fosilov v Tržiču leta 1973 in med pobudniki sodelovanja s pobratenim mestom Sainte Marie aux Mines. Zato sem zelo ponosen, da tudi sam zadnjih deset let nadaljujem to njegovo zapuščino kot direktor Minfosa, ki po 49 letih še vedno ostaja priznana mednarodna razstava, ena redkih v Tržiču,« je dejal Peter Miklič, tudi predsednik Turističnega društva Plac.

Čeprav je zaključil študij sociologije, je kot študent in tudi kasneje delal v gradbeništvu, zgled je imel v družini. Tudi po srednješolski izobrazbi je gradbeni tehnik. Poročen je z Manco, univ. dipl. novinarko, po rodu iz Radovljice. V času študija in prva leta profesionalne kariere sta živela v Ljubljani. Imata dva sinova; Samo zaključuje pravo, Metod je v drugi polovici študija politologije. »Tudi na splošno sta 'fajn' fanta, kar je najvažnejše.« Ko sta se Petrova oče in mami starala, so se odločili, da družinsko hišo v Tržiču obnovijo in se preselijo nazaj v Tržič. »Za to je bilo treba kar nekaj odrekanja in garanja, vendar se je izplačalo in tako je tudi žena Manca postala Tržičanka.« V tem obdobju je Peter Miklič kot strokovnjak za kadrovski menedžment in državne in lokalne zadeve začel delati v tujini kot pogodbenik za različna tuja podjetja.

Formalne šole za župane ni

»Verjetno pa so dobra šola izkušnje, pridobljene skozi življenje. Tako skozi izobraževanje kot tudi delo in profesionalno kariero. In ravno skozi profesionalno kariero sem se naučil pogovarjati se in sodelovati tako z obrtniki, zidarji ... na eni strani kot uradniki in ministri na drugi. S starimi in mladimi. Z revnimi in bogatimi. Kot rokometni trener tudi z 'mulci', ki sem jih treniral. Spoznal sem tako zasebni kot javni sektor. Vsak ima svoje zakonitosti in svoje muhe. Verjetno biti dober župan pomeni razumeti vse te plasti življenja in spoštovati vse sloje ljudi. In se vseskozi truditi za javno dobro. Čas pa presodi, kako uspešen si bil.« Županisko funkcijo bo opravljal poklicno, ekipe ožjih sodelavcev še ni razkril. Potekajo pogovori z drugimi svetniškimi skupinami, konstitutivna seja občinskega sveta bo 8. decembra, simbolni prenos oblasti 10. decembra na slavnostni akademiji ob občinskem prazniku. »Naj se tisti projekti, ki so bili že prej dogovorjeni (prizidek k ZD Tržič, prizidek šole in vrtca ter športni park v Križah ...), čim prej začnejo.« Ima vizijo umestitve nove knjižnice, oživitve mestnega jedra, kompleksa BPT, za katerega mu je žal, da ga ni kupila občina, ko je imela to pravico. Nujno se je po njegovem treba lotiti ureditve vstopov na tržiške planine ... »Občinska uprava mora biti odprta za pobude, želje. Že participativni proračun, ki ga zagovarjamo, je naravnan v to smer,« je še dejal Peter Miklič, ki je volivce nagovoril tudi s »sproščeno in pošteno«.

»Z nekaterimi mlajšimi generacijami smo se tako zgrešili, tipično vprašanje starejše generacije pa je: 'Čgav' pa si, a so tvoji od 'kle'? So, samo spomniti se je treba.«

Električno smetarsko vozilo

Na Bledu so pretekli teden komunalne odpadke zbirali s testnim električnim smetarskim vozilom, ki je prvi tovrstni v Sloveniji.

Maša Likosar

Bled – Infrastruktura Bled je bila ena prvih v Sloveniji, ki je imela priložnost preizkusiti namensko e-vozilo, in sicer električno smetarsko vozilo, ki ima približno 120 kilometrov dometa in omogoča osem ur dela brez polnjenja baterije. »Edini problem tega vozila je cena, saj je v tem trenutku še izjemno drago. Ocenjeno je na 400.000 evrov in je tako še enkrat dražje od primerljivega vozila z dizelskim motorjem,« je povedal Janez Resman, direktor Infrastrukture Bled, kjer bi si tovrstno vozilo težko privoščili. »Zato apeliramo na vlado, naj nas vključi v podobne programe, kot so vključili javne potniške prevoznike, in omočijo komunalam, da pridobijo nepovratna sredstva za nakup teh vozil,« je dodal.

Infrastruktura Bled je bila ena prvih v Sloveniji, ki je imela priložnost preizkusiti električno smetarsko vozilo. / Foto: Tina Dokl

Na Bledu sicer letno proizvedejo sedem tisoč ton odpadkov, po ocenah Resmana pa je več kot polovica teh odpadkov posledica turizma, v poletnih mesecih se namreč količina odpadkov podvoji. »Zagotoviti moramo urejenost in čistost kraja tudi v mesecih, ko je Bled oblegan s turisti. Prednost e-vozil pa je poleg manjših izpustov tudi znatno manjši hrup, kajti ta vozila so praktično neslišna v nasprotju s smetarskimi vozili starejšega letnika, ki so precej hrupna in tako bolj moteča za okolico,« je dejal Resman.

Na Bledu, ki je ena izmed zlatih destinacij Zelene sheme slovenskega turizma in vodilna občina v gibanju Zero waste (čim manj odpadkov), so prepričani, da bi bilo električno smetarsko vozilo korak k še bolj trajnostno naravnani destinaciji. »Gre za prihodnost organizacije in načina zbiranja različnih vrst komunalnih odpadkov, zlasti v takšnih okoljih, kot je Bled, kjer smo kot destinacija zavezani trajnosti. V Zeleni shemi slovesnega turizma sicer računamo na avtomobile na vodik, električne pa razumemo kot vmesno fazo,« je dejala v. d. direktorice Turizma Bled Romana Purkart.

Da bi bilo vozilo izjemen doprinos Bledu, meni tudi blejski župan Janez Fajfar, ki pravi, da bi bila električna vozila zaradi manjšega hrupa bolj prijazna in manj moteča tako za domačine kot turiste.

Prihodnje poletje konec kloriranja

Na vodnem zajetju Peričnik se začenja projekt vgradnje UV-dezinfektorja, ki bo nadomestil potrebo po kloriranju. Pričakujejo, da bo vodo tudi manjkrat treba prekuhavati.

Urška Peternel

Jesenice – Čeprav so se na Jesenicah še pred leti lahko pohvalili, da pijejo eno najboljših vod v državi, pa morajo zadnja leta občani pitno vodo pogosto prekuhavati. Poleg tega so vodo iz zajetja Peričnik predlani začeli klorirati, kar je naletelo na veliko negodovanja občanov. Občina Jesenice je tako že pred časom začela iskati rešitve za vodno zajetje Peričnik in naročila analize in strokovna mnenja, na osnovi katerih bodo zdaj na vodno zajetje vgradili UV-dezinfektor. Pogodbo za milijon evrov vredno investicijo je jeseniški župan Blaž Račič prejšnji teden podpisal s Klavdijo Babnik, direktorico podjetja HIP PLUS, ki je bilo izbrano za izvajalca del.

Pogodbena vrednost znaša skoraj milijon evrov, investicija pa bo financirana iz občinskega proračuna.

Ob tem je Račič poudaril, da je oskrba z vodo najvišja prioriteta občinske uprave. Investicija se po nekaj težavah – prvi javni razpis za izbiro izvajalca je bil namreč zaradi neustrezne ponudbe neuspešen – tako lahko začne. Dela morajo biti zaključena najkasneje do konca julija prihodnje leto.

Kot je povedal župan, bo vgradnja UV-dezinfektorja odpravila stalno dezinfekcijo sistema s hipokloritom, obenem pa tudi delno odpravila ukrep prekuhavanja ob manjših prekoračitvah motnosti vodnega vira.

Tudi obnova odseka vodovoda

Poleg vgradnje UV-dezinfektorja bodo obnovili tudi odsek vodovoda med glavnim jaškom za vgradnjo UV-dezinfektorja in jaškom za vzdrževanje tlaka.

Občina Jesenice je za odpravo dezinfekcije s hipokloritom že lani naročila projektno dokumentacijo, letos pa je pridobila tudi služnosti lastnikov na trasi cevovoda.

Na pregrado Završnica namestili elektronsko sireno

Breznica – Oktobra je pogodbeni izvajalec Savskih elektrarn na pregrado Završnica namestil elektronsko sireno. Namestitev je bila izvedena na podlagi predpisov s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter študije porušitve pregrade Završnica. Sirena je vključena v sistem javnega alarmiranja in je namenjena obveščanju ogroženega prebivalstva v primeru porušitve jezu ali drugega izrednega dogodka, ki bi lahko povzročil nekontroliran pretok vode čez zapornice. Preizkus sirene se bo izvajal vsako prvo soboto v mesecu ob 12. uri, in sicer z alarmnim znakom za prenehanje nevarnosti: enoličen zvok sirene, ki traja trideset sekund.

V zimskih razmerah bo uvedena začasna zapora

Breznica – Zaradi zagotavljanja varnosti pohodnikov v zimskem času je blejska območna enota Zavoda za gozdove Slovenije na zahtevo Zavoda za turizem in kulturo Žirovnica izdala dovoljenje za začasno zaporo gozde ceste do Valvasorjevega doma, ki lahko traja le od 1. decembra do 31. marca oziroma do preklica dovoljenja. Kot je pojasnil žirovniški župan Leopold Pogačar, so tovrstne zapore v zimskih razmerah dolgoletna praksa, uvedejo jih v primeru večje količine snega in v času, ko je predvideno sankanje. Zaporo bo s prometno signalizacijo označil žirovniški zavod, ob tem bo naveden točen začetek in konec zapore.

Občina Žirovnica praznuje

Maša Likosar

Žirovnica – V okviru občinskega praznika Občine Žirovnica, ki ga zaznamujejo 3. decembra, bo v tem tednu potekalo več prireditev. V sredo, 30. novembra, bodo ob 18. uri v Čopovi rojstni hiši v Žirovnici pripravili pesniški večer ljubiteljskih avtoric in avtorjev ter odprtje razstave Sodobne podobe kulturne dediščine. V četrtek, 1. decembra, bo v Osnovni šoli Žirovnica odprtje razstave Čebelarju in predstavitev Almanaha o ljubiteljski kulturi od Rateč do Rodin. V petek, 2. decembra, bo od 17. ure dalje odprta praznična tržnica, in sicer v Dvorani pod Stolom pri Osnovni šoli Žirovnica, kjer bo ob 18. uri sledil dobrodelni koncert učencev Osnovne šole Žirovnica z naslovom čarobni večer. V petek bo ob 17. uri v Kulturni dvorani na Breznici zaključek pohoda Smlednik–Vrba. Osrednja proslava ob prazniku Občine Žirovnica s slavnostno sejo in podelitvijo občinskih priznanj bo v soboto, 3. decembra, ob 19. uri v Dvorani pod Stolom.

Obletnica ustanovitve Teritorialne obrambe

Marjana Ahačič

Radovljica – Veterani območnega veteranskega združenja Zgornje Gorenjske so se spomnili ustanovitve Teritorialne obrambe s srečanjem v Domu veteranov v Radovljici. Udeležili so se ga člani štaba 22. brigade in občinskih štabov Teritorialne obrambe tedanjih občin Jesenice in Radovljica ter člani predsedstva območnega združenja. Kot so spomnili v združenju, je bila Teritorialna obramba ustanovljena 20. novembra 1968, leta 1995 pa se je uradno preimenovala v Slovensko vojsko. Na srečanju so se spomnili tudi generala Rudolfa Maistra, ki je leta 1918 s svojo vojsko razorožil nemško varnostno stražo in s tem k Sloveniji priključil večji del slovenskega območja Štajerske in Koroške.

Domoznanski večer: Bil je Radio Tržič

Suzana P. Kovačič

Tržič – »Tukaj Radio Tržič!« S temi besedami se je 29. novembra leta 1962 iz prostorov Občine Tržič prvič oglasil Radio Tržič. Ob začetku njegovega oddajanja je bila to šesta radijska postaja v Sloveniji in druga lokalna. In ker so bili Tržičani vedno navezani na svoj radio, Knjižnica dr. Toneta Pretnarja in tržiška območna izpostava JSKD skupaj z Mladinskim gledališčem Tržič pripravljajo domoznanski večer z naslovom Bil je Radio Tržič, ki bo v prostorih tržiške knjižnice danes, 29. novembra, ob 19. uri. Nejc Perko in Boris Kuburič se bosta na večeru pogovarjala s tistimi in o tistih, ki so z dušo in srcem sooblikovali programe Radia Tržič od njegovih začetkov pa tja do trenutka, ko se je preimenoval v Radio Gorenc.

Obnova Delavske in Kejžarjeve ulice

Jesenice – Župan Blaž Račič in direktorica podjetja HIP KA, d. o. o., Alenka Babnik sta podpisala pogodbo za prvo etapo 2. faze ureditve območja Krajevne skupnosti Sava. V sklopu projekta bosta obnovljeni Delavska in Kejžarjeva ulica na območju od krožišča pri upravni enoti mimo kitajske restavracije do TVD Partizan Jesenice. Kot so povedali na Občini Jesenice, je predvidena tudi izvedba dela nove fekalne kanalizacije, rekonstrukcija vodovoda, fekalne in meteorne kanalizacije ter ureditev javne razsvetljave. Investicijo bo Občina Jesenice financirala iz svojega proračuna, pogodbena vrednost pa znaša okrog 750.000 evrov. Dela morajo biti dokončana do maja prihodnje leto.

Občasno zaprta pot na prelaz Ljubelj

Podljubelj – Slovenski državni gozdovi obveščajo, da bo planinska pot na prelaz Ljubelj v naslednjih nekaj tednih občasno zaprta zaradi spravila lesa. V času zapore bo zaprta tudi Koča na Ljubelju. Planinska pot na Ljubelj bo zaradi žičničarskega spravila lesa zaprta tudi danes, 29. novembra, 5. in 6. decembra ter 12. in 13. decembra.

V Kranju izposoja koles tudi pozimi

Simon Šubic

Kranj – Sistem KRsKOLESOM bo tudi letos v zimskem obdobju deloval neprekinjeno, so sporočili z Mestne občine Kranj (MOK). Uporabnikom bodo na voljo navadna kolesa, ne pa tudi električna, saj pri temperaturah pod ničlo baterije na električnih kolesih ne delujejo optimalno. V uporabo jih bodo vrnili spet spomladi prihodnje leto.

Kranjski sistem za izposojo koles KRsKOLESOM je tudi letos deloval v skupnem sistemu Gorenjska.bike, v katerega so vključene še občine Naklo, Cerklje, Radovljica, Škofja Loka, Tržič in Jesenice. V zimskem obdobju bo izposoja koles možna samo na območju MOK, ki od letošnje jeseni ponuja kolesa na 29 postajališčih. Zadnja pridobitev je postajališče pred Kovačnico v starem mestnem središču. Tam so namestili tudi kolesa z novo grafično podobo, in sicer v rdeče-beli barvi občinske zastave. Prehod bo postopen, kar pomeni, da poleg novih rdeče-belih v uporabi ostajajo tudi kolesa v zeleni barvi, so še razložili na MOK.

Zadnje postajališče v sistemu KRsKOLESOM je bilo postavljeno pred Kovačnico, kjer so namestili tudi kolesa v novih barvah. / Foto: MOK

Premierno Kako je petelin izvalil jajce?

Suzana P. Kovačič

Tržič – V Knjižnici dr. Toneta Pretnarja v Tržiču se je na Uri pravljic pred dnevi premierno predstavil KUD Ampus s 35-minutno lutkovno predstavo Kako je petelin izvalil jajce?, katere besedilo in songe je prispeval Tadej Pišek, ki je bil skupaj z Anžetom Bizjakom tudi (so) režiser te zabavne in poučne predstave, ki temelji na legendi o nastanku Tržiča. Predstavo z v društvu izdelanimi unikatnimi lutkami so tržiškim malčkom pripravili animatorji Ana Kasunič, Lina Peharc, Primož Kuburič in Anže Bizjak. Avtorja glasbe sta Robert Bone in Primož Kuburič, ki je predstavo spremljal z igranjem na lutnjo. Tržiški otroci so predstavo spremljali z navdušenjem in igralce nagradili z bučnim aplavzom.

Usmerjevalne table do prostih parkirnih mest

Kranj – V Kranju so pred kratkim namestili usmerjevalne table do prostih parkirnih mest na dvanajstih javnih parkiriščih (na petih parkiriščih se zasedenost meri z detekcijo), 26 prikazovalnikov voznih redov mestnih avtobusov na postajališčih in deset prikazovalnikov hitrosti za varnejši promet. Za dobrih 400 tisoč evrov vreden projekt je Mestna občina Kranj pridobila tudi sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republike Slovenije preko mehanizma Celostnih teritorialnih naložb v skupni višini 246 tisoč evrov. Nova pridobitev izboljšuje pretočnost prometa, voznikom pomaga hitreje najti parkirno mesto, izboljšuje se tudi uporabniška izkušnja javnega avtobusnega prometa, so dejali na občini.

Testiranje na okužbo z virusom hiv

Kranj – Ob svetovnem dnevu boja proti aidsu v Območni enoti Kranj NIJZ ponovno organizirajo brezplačno anonimno testiranje na okužbo z virusom hiv. Testiranje bo možno v četrtek, 1. decembra, od 7. do 14. ure v pritličju na Gosposvetski 12 v Kranju brez naročanja.

Vlada za prostorsko načrtovanje priključka

Priprava državnega prostorskega načrta za avtocestni priključek Kranj sever naj se začne, je sklenila vlada. Z njim bi prometno razbremenili avtocestni priključek Kranj vzhod in vpadnice v Kranj.

Simon Šubic

Kranj – V Mestni občini Kranj pozdravljajo odločitev vlade, ki je minuli četrtek sprejela sklep o izvedbi državnega prostorskega načrtovanja za avtocestni priključek Kranj sever. Gre za nadaljevanje postopka izdelave dokumentacije, potem ko je ministrstvo za infrastrukturo maja 2020 izdalo soglasje k projektu, s čimer se je odzvalo na pobudo kranjske občine z leta 2019 naprej, njena prizadevanja z nov avtocestni priključek pa so jeseni 2021 podprle še občine Škofja Loka, Šenčur, Naklo, Cerklje, Preddvor in Jezersko.

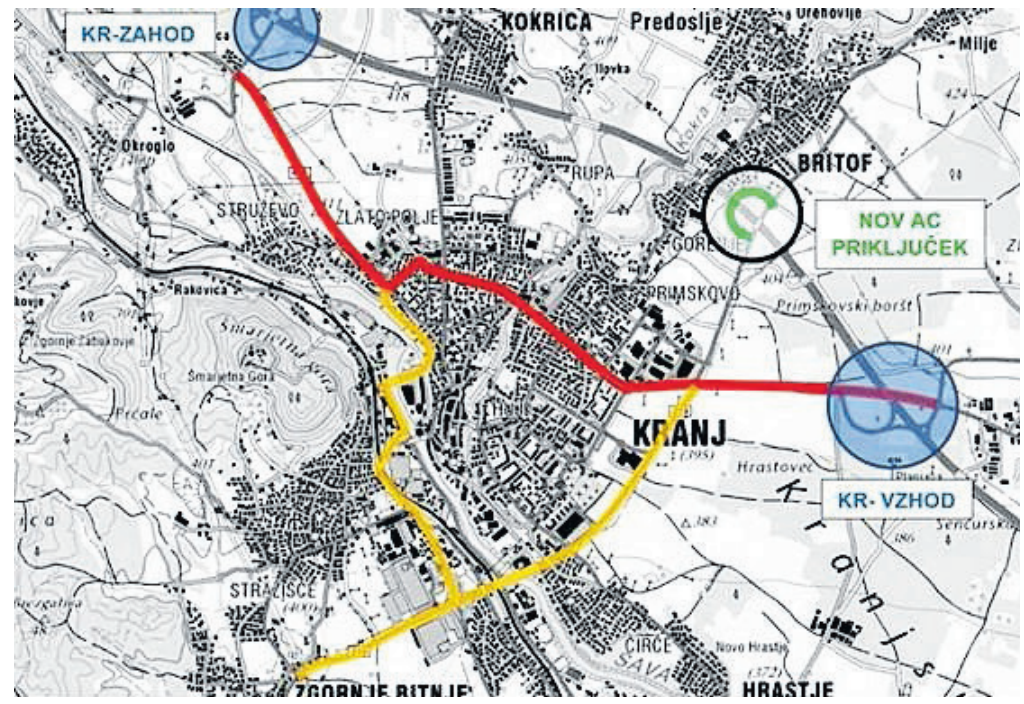

Idejna rešitev za avtocestni priključek Kranj sever / Foto: MOK

Velik korak za Kranj

»To je res velik korak za Mestno občino Kranj in njeno prometno razbremenitev,« je dejal kranjski župan Matjaž Rakovec. »Po več desetletjih nam je uspelo s številnimi argumenti prepričati državo in Družbo za avtoceste v RS, da ta priključek kot tretja največja občina nujno potrebujemo in da bo za relativno ugoden vložek pomembno razbremenil nevarni priključek Kranj vzhod in tudi promet v Kranju,« je poudaril.

Na MOK so navedli, da bi z izgradnjo priključka Kranj sever za kar trideset odstotkov razbremenili promet od priključka Kranj vzhod proti Kranju, ki je eden od prometno najbolj obremenjenih odsekov v Sloveniji. Pomembno bi se razbremenil tudi promet na glavnih vpadnicah v Kranju, na Cesti Staneta Žagarja na primer kar za šestnajst odstotkov. »Glede na obstoječe stanje bo izgradnja dodatnega priključka prinesla ekonomske in prometnovarnostne koristi, četudi bi zgradili le priključek Kranj sever. Večje koristi pa se pričakujejo v kombinaciji z ostalimi načrtovanimi ukrepi v pristojnosti države: rekonstrukcijo obeh krakov

Z izgradnjo priključka Kranj sever bi za kar trideset odstotkov razbremenili promet od priključka Kranj vzhod proti Kranju.

državne ceste v štiripasovnico, in sicer od krožišča Primskovo do Supernove ter od krožišča Primskovo do krožišča v Šenčurju, gradnjo novega odseka državne ceste na relaciji Britof–Hotemaže in izgradnjo severne obvoznice Kranja,« so razložili na MOK.

Če bodo vse aktivnosti prostorskega načrtovanja v nadaljevanju potekale po načrtih, pri Darsu ocenjujejo, da bi bil državni prostorski načrt za nov avtocestni priključek lahko sprejet v letu 2025. Nato sledijo podrobnejše projektiranje in pridobivanje dokumentacije, odkupi zemljišč, pridobitev gradbenega dovoljenja in gradnja.

V Kranju v nedeljo tudi referenduma

V nedeljo bodo v krajevnih skupnostih Primskovo, Bratov Smuk, Planina in Huje izvedli tudi svetovalna referenduma o spremembah meja.

Simon Šubic

Kranj – V Kranju v nedeljo ne bo potekal samo drugi krog županskih volitev, na katerem bodo volivci naslednji štiriletni županski mandat podelili ali Matjažu Rakovcu ali Ivu Bajcu, saj bodo v štirih krajevnih skupnostih izvedli še svetovalna referenduma o odcepitvi Planine III iz Krajevne skupnosti (KS) Primskovo in o združitvi krajevnih skupnosti Planina in Huje.

Želijo se odcepiti ...

Na svetovalnem referendumu za ugotavljanje interesa občanov KS Bratov Smuk in Primskovo bodo krajani izrazili svojo voljo glede predlagane spremembe območja obeh krajevnih skupnosti. Prebivalci strnjenega naselja Planine III si namreč želijo odcepiti od KS Primskovo in se priključiti h KS Bratov Smuk, kjer imajo podobno družbeno in bivanjsko problematiko, medtem ko je ta v preostalem delu KS Primskovo precej drugačna. V KS Primskovo trenutno živi nekaj več kot pet tisoč prebivalcev, od tega na Planini III okoli 1500 prebivalcev, starejših od 18 let. Svet KS Bratov Smuk nima zadržkov glede priključitve novega območja, Svet KS Primskovo pa je po obravnavi pobude sporočil, da se trudijo za blaginjo in sodelovanje vseh krajanov, če pa si prebivalci Planine III res želijo odcepiti, jih pri tem ne bodo ovirali.

Prebivalci strnjenega naselja Planine III si želijo odcepiti od KS Primskovo in se priključiti h KS Bratov Smuk, s katero delijo podobno družbeno in bivanjsko problematiko. Na Planini in Hujah pa predlagajo združitev krajevnih skupnosti. Svetovalna referenduma sicer nista zavezujoča za mestni svet.

... drugi pa združiti

Svetovalni referendum na območju KS Planina in Huje bo potekal zaradi predlagane združitve. V obeh krajevnih skupnostih, ki že zdaj delujeta v istih prostorih, ugotavljajo, da bi bilo najbolj smotrno, da se zaradi uresničevanja skupnih interesov in ciljev združijo v skupno KS Planina - Huje.

Svetovalna referenduma je na predlog omenjenih krajevnih skupnosti razpisal mestni svet, v skladu z zakonom pa odločitvi volivcev nista zavezujoči za občinske organe.

Obnovili v poplavah poškodovane cerkvene klopi

V Župniji Železniki se ob 400. obletnici ustanovitve veselijo obnovljenih klopi v podružnični cerkvi sv. Frančiška Ksaverja. Na obnovo so čakale vse od poplav leta 2007.

Ana Šubic

Železniki – V Železnikih so poplave leta 2007 močno opustošile tudi notranjost podružnične cerkve sv. Frančiška Ksaverja na pokopališču. Poškodovani elementi so bili v kasnejših letih že deležni obnove, cerkvene klopi, ki jih je sicer že pred ujmo načel zob časa, pa so dokončno obnovili in restavrirali letošnjo jesen, kar je pomembna pridobitev za Župnijo Železniki, ki letos praznuje 400. obletnico ustanovitve.

Kot je pojasnil župnik Tine Skok, je obnova stala dobrih 18 tisoč evrov, od tega so pridobili 70 odstotkov sofinanciranja. Prvo fazo, ki je potekala pred petimi leti, je sofinancirala Občina Železniki s sredstvi za obnovo sakralne stavbne dediščine, drugo, letošnjo fazo, pa ministrstvo za kulturo. Dela so izvedli mojstri iz lokalnih podjetij tesarstva in mizarstva France Pohleven ter mizarstva Krlinc, pri projektu pa sta na strokovnem področju sodelovala domačina Jernej Hudolin, sicer tudi direktor Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, in arhitekt Bojan Rihtaršič. Klopi so po poplavah očistili in shranili v Pohlevnovem mizarstvu. Nato so v prvi fazi restavriranja jeseni 2017 odstranili propadle dele in v poplavah uničene elemente, ki so jih shranili za potrebe rekonstrukcije. Kupili so tudi hrastov les za dodelave in podeste. V drugi, zaključni fazi so v letošnjem oktobru in novembru klopi mizarsko popravili, izgubljene, propadle ali uničene dele pa so rekonstruirali z lesom iste vrste in strukture. Izdelali so tudi nove podeste.

Klopi v cerkvi sv. Frančiška Ksaverja v Železnikih so po obnovi urejene za več naslednjih generacij. / Foto: Aleksander Čufar

Cerkev so začeli graditi okrog leta 1700 in jo blagoslovili 1706, klopi pa po razpoložljivih podatkih datirajo pred sredino 19. stoletja, je razložil Jernej Hudolin. In še, da so bile prvotno postavljene tako, da so se na zunanjih straneh dotikale sten ladje, zadaj pa so segale pod kor. Stik s steno je povzročal pospešeno propadanje zaradi vlage. Klopi so bile po podatkih Hudolina nekoliko obnovljene v osemdesetih letih 20. stoletja. Leta 1989 so jih zaradi propadlosti stranic na zunanjih straneh odmaknili od sten, krajše klopi pod korom pa predelali v improviziran daritveni oltar. Tako je ostalo vse do poplav 2007. »Voda in blato sta klopi nagrmadila skoraj v prezbiterij, polomila in drugače poškodovala. Na prvi pogled so delovale, kot da so uničene, izgubljene za naslednje generacije. Razum in izkušnje takratnih odločevalcev so jih na srečo ohranile, deponirale in jih je bilo kasneje možno obnoviti, restavrirati,« je poudaril Hudolin.

Prvi sneg razveselil ljubitelje zime

1. stran

Kot je povedal direktor Parka Jezersko Rok Teul, začetek zimske sezone načrtujejo sredi decembra. Park bo letos bogatejši za še en učni poligon za začetnike ali t. i. tekaške jasli. Posodobili so tudi tekaško opremo za vse, ki bi želeli poizkusiti tek na smučeh. Smučišče za začetnike Jaga baba bodo podaljšali na dvesto metrov. Kratki tekaški poligon, smučišče in prvo sankaško progo ter naknadno še preostali del smučišča bodo za prve obiskovalce imeli pripravljene okoli 15. decembra. Cene vozovnic bodo zaradi višjih stroškov nekoliko višje kot v lanski sezoni.

Parkirišča pri sv. Andreju, jezeru, parku in Pod Turni ostajajo brezplačna; režim vožnje bo pozimi spremenjen, zlasti ob koncih tedna in praznikih, ko bo promet enosmeren. Pozimi je dolina Ravenske Kočne zaprta za ves promet, saj se vse prometnice v njej spremenijo v tekaške poti. Odprli bodo novo sprehajalno, planinsko pot ob robu tekaških poti in zanjo pripravili posebno informacijo in GPS sled. »Pomembno je, da tisti, ki obiskujejo Ravensko Kočno, ne hodijo po progah in jih ne uničujejo. Prosimo tudi lastnike psov, da jih vodijo na vrvicah,« je povedal Rok Teul. In še namig za vse, ki na Jezerskem iščejo sonce: najlepši sprehodi v zimskem času so ob obronkih nekdanjega jezera in od mejnega prehoda do Ankove karavle, kjer poteka lepa, nič kaj strma panoramska pot.

Jezersko smučišče za začetnike Jaga baba naj bi sredi decembra že pozdravilo prve obiskovalce. / Foto: Alenka Brun

Blagoslov oltarjev

Ana Jagodic Dolžan

Adergas – V cerkvi Marijinega oznanjenja, ki je od letošnje pomladi skupaj z nekdanjim samostanom dominikank kulturni spomenik državnega pomena, je bil minulo nedeljo blagoslov restavriranih stranskih oltarjev sv. Jožeta in sv. Vincencija Fererskega ter oltarne slike sv. Štefana. K obnovi je velesovska župnija pristopila pred petimi leti, v tesnem sodelovanju z Občino Cerklje, ki je tudi vodila postopke in zagotovila večino sredstev, nekaj preko razpisa ministrstva za kulturo. Vrednost opravljenih del je po besedah župana Franca Čebulja 180 tisoč evrov, več kot 200 tisoč naj bi stalo restavriranje preostalih treh stranskih oltarjev, za obnovo glavnega pa ocene kažejo dvakrat višji znesek, zato bi bilo po županovem mnenju smiselno skleniti dogovor med občino, župnijo in ljubljansko nadškofijo o nadaljnji zaščiti kulturne dediščine. Oltarne slike je ustvaril ugleden poznobaročni slikar Martin Johann Schmidt iz Kremsa.

Restavrirana dela je blagoslovil ljubljanski nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore. / Foto: Tina Dokl

Potrdili sklep o tehnični posodobitvi

Alenka Brun

Preddvor – Na oktobrski občinski seji v Preddvoru so potrdili tudi sklep o tehnični posodobitvi občinskega prostorskega načrta (OPN) Občine Preddvor. Šlo je samo za tehnične popravke, saj sta se zemljiškokatastrski prikaz (ZKP) in načrt (ZKN) v javnih grafikah izmenjevala, ponekod so nato upoštevali načrt, drugje pa prikaz. Zdaj so vse baze poenotili.

Župan Občine Preddvor Rok Roblek je ocenil, da je tako bolje tudi za uporabnike. Preddvorčani so drugi v Sloveniji, ki so »zagrizli« v novost.

Občani lahko do tovrstnih informacij javnega značaja dostopajo na spletnem mestu Prostorski informacijski sistem (PIS).

Držijo se gradbenih faz

Preddvor – Gradnja športnega parka na Beli dobro napreduje. Na občini so pojasnili, da se držijo načrtovanih gradbenih faz. Edino, česar ne bodo mogli izvesti letos, je setev trave. Zaradi nizkih temperatur jo bodo prestavili na prihodnje leto, v pomladni čas.

Grad Dvor bo gostil Berto Golob

Preddvor – V petek, 2. decembra, ob 19. uri prihaja v preddvorski grad Dvor na pogovor Berta Golob, nekdanja preddvorska učiteljica slovenščine in po vsej Sloveniji znana pisateljica, pesnica in predavateljica. Z gostjo bo o decembrskih praznikih, življenju iz dneva v dan (vendar ne v tri dni) in o njenih spominih na učiteljevanje v Preddvoru poklepetala Ivka Sodnik.

Zapornica pozimi spuščena

Jezersko – V času zimskih razmer bo jezersko javno parkirišče Ravenska Kočna zaprto in ne bo obratovalo. Zapornica pri lovskem domu Pod Turni je tako od 22. novembra naprej in celotno obdobje zime 2022/2023 spuščena. Prehod je omogočen le lastnikom zemljišč in intervencijskim službam. Brezplačno parkiranje je mogoče na novem parkirišču Pod Turni, obveščajo na občinskem portalu na Facebooku.

Sejma bila sta živa

Tako smučarski v organizaciji Smučarskega kluba Domel kot Andrejev, ki ga je organiziralo Turistično društvo Železniki.

Klara Mrak

Železniki – Medtem ko se je minuli konec tedna na smučarskem sejmu v Železnikih osnovnošolca, željnega smučarskih dogodivščin, z vso potrebno opremo za vijuganje po belih strminah dalo opremiti za okrog sto evrov, je na 26. Andrejevem sejmu na trgu pred cerkvijo v Železnikih dišalo po adventu. Obiskovalce so greli topli napitki, glasba domačih harmonikarjev in petje osnovnošolcev. Na stojnicah je bilo moč kupiti tradicionalne čipke, dražgoške kruhke, okušati domače sire in mesnine, čebelje izdelke. Bilo je tudi nekaj stojnic z nakitom, pletenimi oblačili in naravno kozmetiko. Kot nam je povedal Tomaž Weifenbach, predsednik Turističnega društva Železniki, je Andrejev sejem vsako zadnjo soboto pred prvo adventno nedeljo, njegova posebnost pa je delavnica izdelovanja adventih venčkov. Vštric s sejmom pa vsako leto izide tudi zbornik Selške doline Železne niti, ki ga izdaja Muzejsko društvo Železniki, tokratni je 19. po vrsti. Na voljo je bil na sejmu, če ga želite imeti v svoji knjižni zbirki, pa se lahko obrnete na Muzejsko društvo Železniki.

Na 26. Andrejevem sejmu v Železnikih je dišalo po adventu. / Foto: Tina Dokl

Na smučarskem sejmu v Železnikih se je osnovnošolca, željnega smučarskih dogodivščin, z vso potrebno opremo za vijuganje po belih strminah dalo opremiti za okrog sto evrov. / Foto: Tina Dokl

Čakajo le še zobozdravnika

Mateja Rant

Žiri – V zdravstveni postaji v Žireh ta čas končujejo urejanje nove zobozdravstvene ordinacije za odrasle. »Končana so vsa obrtniška dela, v tem tednu bo kot zadnje dejanje vgrajen še nov zobozdravniški stol,« so razložili v Zdravstvenem domu Škofja Loka. Celotna naložba je vredna 71 tisoč evrov. Pričakovali so, da bo takoj po obnovi v ambulanti začela delati zobozdravnica, a kot so pojasnili v ZD Škofja Loka, so tik pred zdajci ostali brez dogovora z zobozdravnico, ki naj bi prevzela ambulanto. »Zamenjavo sicer že iščemo z razpisom, vseeno pa to pomeni, da odprtje ambulante v decembru ni več realno.« Kot so opozorili, na tem področju tudi sicer primanjkuje kadrov. »Ne glede na to upamo, da bi v najboljšem primeru ambulanta morda lahko začela delovati kmalu po novem letu.«

Pet občinskih nagrajencev

Ob prazniku občine Gorenja vas - Poljane so minulo soboto v Sokolskem domu v Gorenji vasi pripravili slavnostno akademijo s podelitvijo občinskih priznanj.

Mateja Rant

Gorenja vas – Ob občinskem prazniku se v občini Gorenja vas - Poljane spominjajo prve omembe tamkajšnjih krajev v pisnih virih. Dobrih sto let v preteklost teh krajev so zbrane v uvodu v praznovanje popeljali tudi člani Kulturnega društva dr. Ivan Tavčar Poljane z odlomkom iz predstave Andreja Šubica Medrug Polanci. V nadaljevanju so podelili letošnja občinska priznanja.

Plaketi Občine Gorenja vas - Poljane sta prejela Osnovna šola Ivana Tavčarja Gorenja vas za uspešno in pestro učno-vzgojno delo ter povezanost s krajem v preteklih petdesetih letih ter Športno društvo Partizan Gorenja vas ob stoletnici delovanja na športnem in družbenem področju. Srebrno priznanje so podelili folklorni skupini Turističnega društva Sovodenj za štiridesetletno ohranjanje plesne kulturne dediščine, bronasto priznanje pa je prejel Gašper Debeljak za pomemben prispevek k razvoju športa v Poljanah. Priznanje župana je šlo v roke Olge in Janeza Šubica za ohranjanje in izviren prikaz starih običajev in rokodelstva.

Letošnji občinski nagrajenci z županom / Foto: Gorazd Kavčič

Nagrajencem je v svojem nagovoru posebno pozornost namenil tudi župan Milan Čadež, ki jih je označil za res nekaj posebnega. »Olga in Janez Šubic iz Turističnega društva Žirovski vrh sta znana po tem, da s srcem organizirata prireditve, širita dobro voljo in na izviren način pokažeta, kako se je delalo včasih.« Brez Gašperja Debeljaka po njegovih besedah ne mine nobena športna prireditev v Poljanah, folklorna skupina Turističnega društva Sovodenj pa v svojih čudovitih opravah zapleše na vsakem dogodku na Sovodnju. »Osnovna šola Ivana Tavčarja je praznovala petdeset let ustvarjanja in podajanje znanja. Vse, kar smo pridobili v naši šoli, je bila podlaga za vsa znanja v prihodnje.« Najstarejši nagrajenec pa je Športno društvo Partizan, ki so ga pred stotimi leti ustanovili kot Sokolsko društvo Gorenja vas - Poljane. »V sto letih so nastale številne zgodbe, v katerih se je prepletalo športno in družbeno življenje v Poljanski dolini.« Skupaj z omenjenim društvom bodo prihodnje leto praznovali tudi sto let sokolskega doma v Gorenji vasi, je dejal župan in z veseljem oznanil, da je vlada prihodnje leto razglasila za Tavčarjevo leto. »Osrednja državna prireditev bo konec maja v Gorenji vasi, saj se je Sokolski dom pred stotimi leti imenoval Sokolski dom dr. Ivana Tavčarja.

Lov na Maistrove zaklade

V Kamniku želijo Rudolfa Maistra obiskovalcem približati tudi s pomočjo geolova – igre, ki ima milijone navdušencev po vsem svetu.

Aleš Senožetnik

Kamnik – Geolov oziroma geocaching je igra, v kateri lahko s pomočjo natančno določenih koordinat najdemo zaklade, ki so skriti po različnih koncih sveta. Milijoni igralcev na ta način odkrivajo znane in manj znane kraje in z njimi povezane zgodbe v svoji okolici, drugi pa so zaradi tega pripravljeni odpotovati celo na drug konec sveta.

Geolovu so se pridružili tudi v Medobčinskem muzeju Kamnik, kjer so s pomočjo Slovenskega geocaching kluba ter več društvi, muzeji, knjižnicami in drugimi organizacijami vzpostavili geolov Maister na poti. Gre za 15 točk – zakladov po vsej Sloveniji, ki čakajo na igralce, da jih odkrijejo. »Gre za nekoliko drugačen način privabljanja obiskovalcev, ki se skozi igro lahko na zabaven način seznanijo z morda manj znano dediščino,« je povedala direktorica kamniškega muzeja Zora Torkar.

Igro so predstavili Gregor Podkrižnik, Alenka Juvan in Zora Torkar. / Foto: Aleš Senožetnik

Igro je podrobneje predstavil Gregor Podkrižnik iz Slovenskega geocaching kluba. Vsak igralec informacije o igri najde na spletni strani geocaching.com, ko pa najde zaklad, se vpiše tudi v priloženo vpisno knjižico. »Igra je zanimiva tudi s turističnega vidika, saj deluje kot nekakšen turistični vodnik. V svetu je označenih že tri milijone različnih lokacij, okoli šest tisoč tudi v Sloveniji,« je o igri, ki ima vedno več privržencev tudi pri nas, povedal Podkrižnik.

V igri se spoznamo tako z življenjem in delom Rudolfa Maistra kot s kraji, ki jih obiščemo.

»Z geolovom smo želeli nadgraditi Maistrovo virtualno pot, ki smo jo javnosti predstavili lani,« pa je dodala Alenka Juvan, ki je na kratko predstavila tudi nekaj zanimivejših lokacij, po katerih nas popelje igra, s katero se pobližje spoznamo tako z življenjem in delom Rudolfa Maistra kot s kraji, ki jih obiščemo.

Obrtniške poklice želijo približati mladim

V želji, da bi obrtniške poklice približali mladim, je Društvo obrtnikov in podjetnikov občine Šenčur na Osnovni šoli Šenčur pripravilo predstavitev obrtniških poklicev.

Maša Likosar

Šenčur – Mladi obrtniških poklicev ne poznajo ali pa jih vrednotijo kot nekoliko manjvredne, opaža Aleksander Gorečan, predsednik Društva obrtnikov in podjetnikov občine Šenčur, po poklicu slikopleskar. »To miselnost bi radi spremenili in dokazali, da tudi v obrtniških poklicih lahko uspeš in od tega dobro živiš,« je poudaril. Pred dnevi so se zato na šenčurski osnovni šoli otrokom zadnje triade in njihovim staršem predstavili obrtniki, ki delujejo oziroma živijo v šenčurski občini: računovodja, davčni svetovalec, mizar, kozmetik, arhitekt, avtomehanik-avtoserviser, vzdrževalec pnevmatik-vulkanizer, elektroinštalater, kuhar, natakar in pek. »Ti poklici so danes vedno bolj iskani in cenjeni, vsi se srečujemo s pomanjkanjem kadra, k temu pa pristopamo na različne načine, delavce najpogosteje iščemo skozi poznanstva in po priporočilih,« je dodal Gorečan.

Poklic vulkanizerja je predstavil Anže Pipan, vulkanizer iz Vogelj, ki deluje v Šenčurju.
/ Foto: Maša Likosar

Najmanj zanimanja za poklic vulkanizerja

Kot je pojasnila Mateja Potočnik Poljanšek, psihologinja na OŠ Šenčur, so otroci med dvajsetimi poklici sami izbrali tiste, ki jih želijo spoznati. »Za dva predlagana poklica žal ni bilo nobenega interesa, in sicer za poklic slikopleskarja in vrtnarja. Največ zanimanja je požel poklic arhitekta, med izbranimi pa najmanj poklic vulkanizerja,« je povedala in dodala, da se od 40 do 45 odstotkov učencev še vedno odloči za gimnazijske programe, preostali večinoma za tehniške programe, le peščica za poklicne. »Otroke spodbujamo, da spoznajo čim več različnih poklicev, saj pogosto niti ne vedo, s čim se ukvarjajo in kaj vse obsega njegovo delo. Pri tem imajo pomembno vlogo tudi starši, ki svoje otroke usmerjajo na karierni poti,« je dejala.

Če se ne boš učil ...

Predstavitve se je udeležila tudi Katja Frančiška Jenko, vodja obrtnega registra in svetovalka za podjetja na Območni obrtno-podjetniški zbornici Kranj, ki je pozdravila prizadevanja šenčurskega društva. »Nekoč je bila zakoreninjena misel, da če boš hodil v šolo in se učil, ti ne bo treba veliko delati, imel pa boš veliko denarja. Ta miselnost je v veliki meri vplivala na upad obrtniških poklicev, ki so danes kadrovsko precej podhranjeni, zlasti na področju gostinstva, gradbeništva, premalo delavcev je med orodjarji, kovinarji in električarji. Tovrstne predstavitve imajo zato pomembno vlogo, da se to prepričanje spremeni,« meni Jenkova, in še: »Zavedati se moramo, da pri obrtniških poklicih danes ne gre več le za težaško delo, saj je tudi tu prisotna visoka tehnologija, ki je močno napredovala in spremenila ter olajšala delo obrtnikov.«

Otrokom in njihovim staršem so se predstavili obrtniki, ki delujejo oziroma živijo v šenčurski občini: računovodja, davčni svetovalec, mizar, kozmetik, arhitekt, avtomehanik-avtoserviser, vzdrževalec pnevmatik-vulkanizer, elektroinštalater, kuhar, natakar in pek.

»Zanimata me poklica kozmetik in pek«

Učenki osmega razreda Ema Poljanšek z Luž in Zoja Perčič z Olševka vseh obrtniških poklicev ne poznata. »Zanimata me poklic kozmetik in pek, rada bi izvedela, kje dobijo sestavine in recepte, kje si priskrbijo delovne prostore in koliko ur na dan delajo,« je dejala Ema. Zoja pa je pojasnila: »Bolje želim spoznati poklic arhitekta in natakarja. Rada bi izvedela, od kod arhitektom ideje in kako lahko natakarji nesejo toliko krožnikov naenkrat.«

Poti do poklica niso vedno ravne

Na Strokovni tehniški gimnaziji Šolskega centra (ŠC) Kranj so v sklopu četrtega dogodka iniciative Inženirke in inženirji bomo! v Bitki talentov dijaki pokazali svoje inovacije, na okrogli mizi pa so z gosti spregovorili o tem, kako uspešno izbrati karierno pot.

Mateja Rant

Kranj – Strokovna tehniška gimnazija ŠC Kranj je že četrto leto gostila dogodek Inženirke in inženirji bomo!, ki ga je ravnateljica Lidija Goljat Prelogar označila za festival mladosti, vedoželjnosti, inovativnosti in podjetnosti. »Delati z mladimi je izziv, tako soustvarjamo našo prihodnost – in ta je zelo svetla. V to prihodnost je vredno vlagati.« Dogodek so v celoti pripravili dijaki sami, pri čemer so sodelovali večinoma dijaki prvih letnikov, je ponosna Lidija Goljat Prelogar. Za uvod so dijaki David Carrota, Lana in Tara Radočaj Novosel, Miha in Luka Šlibar, Urh Šarlija in Samo Fras v okviru Bitke talentov prikazali svoje inovacije, sledila pa je okrogla miza na temo uspešne izbire karierne poti.

Svoje izkušnje pri načrtovanju in izbiranju karierne poti so zbranim dijakom predstavili: direktorica službe podporni informacijski sistemi v informatiki Zavarovalnice Triglav Polona Kus, letalska mehaničarka v podjetju Adria Tehnika in nominiranka za inženirko leta 2022 Rosana Kolar, direktor tovarne v podjetju Knauf Insulation Blaž Radej, vodja inovacij v podjetju Iskratel Gregor Smolej in direktor podjetja Genis Janko Štefančič.

»Ne bojte se delati napak«

Blaž Radej jim je zaupal, da ga je k odločitvi za elektrotehniko že v osnovni šoli napeljala želja, da bi si sam izdelal alarm, s katerim bi nadzoroval vstop v svojo sobo. Najboljši nasvet, ki ga je dobil v življenju, pa je bil po njegovih besedah ta, naj bo ponižen in se uči. Svetoval jim je še, naj se ne bojijo delati niti napak, ker so del pridobivanja izkušenj. »Napake so del življenja, poskušajte pa jih ne ponavljati.«

Blaž Radej / Foto: Gorazd Kavčič

Polona Kus / Foto: Gorazd Kavčič

Janko Štefančič / Foto: Gorazd Kavčič

Polona Kus je priznala, da jo je vedno zanimalo veliko stvari in še danes se ji zdi pomembna interdisciplinarnost.

Tudi Janka Štefančiča je na gimnaziji zanimalo ogromno stvari, in čeprav se je na koncu odločil za študij računalništva, je še v tretjem letniku na prvo mesto postavljal študij medicine. »V času, ko sem sam obiskoval srednjo šolo, je bilo treba vložiti veliko več časa, da si prišel do informacij, podatkov. Za 'plonkanje' nismo imeli telefonov, ampak so obstajale druge metode,« se je pošalil.

Rosana Kolar je dijakom zaupala, da se je že v šestem razredu osnovne šole odločila, da želi biti letalska mehaničarka, potem pa je iskala poti, kako priti do tega poklica. Danes se ukvarja z vzdrževanjem civilnih letal. »Če je v drugih poklicih zaželeno, da razmišljaš zunaj okvirjev, je pri nas povsem obratno, treba je striktno slediti navodilom.«

Gregor Smolej pa je poudaril, da sam ni tako enostavno prišel do odločitve, kaj bi rad počel v življenju. »Vedel sem le, da mora biti povezano s tehniko.« Predvsem se mu zdi pomembno, da znamo izkoristiti svoje spretnosti.

Ob koncu okrogle mize so ugotavljali, da vse poti do poklicev niso ravne in da se tudi uspešni posamezniki soočajo s padci.

V Bitki talentov so dijaki prikazali svoje inovacije.
/ Foto: Gorazd Kavčič

Rosana Kolar / Foto: Gorazd Kavčič

Gregor Smolej / Foto: Gorazd Kavčič

Škrat za en dan

Škofja Loka – Društvo tabornikov Rod svobodnega Kamnitnika Škofja Loka in Klub škofjeloških študentov (KŠŠ) tudi letos organizirata dobrodelno prostovoljsko akcijo zbiranja prazničnih daril za ljudi iz socialno manj spodbudnih okolij lokalne skupnosti v občini Škofja Loka in njeni okolici.Taborniki akcijo tokrat pripravljajo že četrto leto zapored. Prejšnja leta so zbirali darila le za otroke, lansko leto pa so na svoj željo in željo udeležencev akcije dodali še eno ciljno skupino, in sicer starostnike. »Namen akcije je skozi povezavo akterjev lokalne skupnosti na prostovoljski, nepridobitni in dobrodelni predpostavki prispevati v lokalno okolje z zbiranjem daril za osebe, ki si jih v prazničnih časih ne morejo privoščiti, saj izhajajo iz socialno manj spodbudnega okolja. Za dosego namena taborniki in KŠŠ sodelujemo z Rdečim križem Slovenije, Območnim združenjem Škofja Loka, ki nam nudi strokovno podporo pri iskanju prejemnikov daril,« pravijo organizatorji in pojasnjujejo, da je naloga udeležencev akcije priskrbeti darilo za dodeljeno osebo, in sicer glede na navodila, ki jih pošljejo organizatorji na e-poštne naslove ob prijavi. Rok prijav je ponedeljek, 5. december, darilo pa je nato treba organizatorjem dostaviti do 9. decembra. Prijavnice poiščite na spletni strani Društva tabornikov Rod svobodnega Kamnitnika. Za vprašanja so vam organizatorji na voljo na e-poštnem naslovu skrat.za.en.dan@gmail.com. »Verjamemo, da bomo z akcijo narisali nasmeh na obraz mnogih!« pravijo organizatorji.

Tudi rabljeno je lahko lepo

Ne le da za nakup rabljenih oblačil porabimo bistveno manj denarja kot za nakup novih, na ta način kot posamezniki poskrbimo, da manj obremenjujemo okolje. Tega se vse bolj zavedajo predvsem mladi, ugotavljajo tudi organizatorji nedavne izmenjevalnice v Radovljici.

Marjana Ahačič

Radovljica – Tretje nadstropje radovljiške knjižnice je bilo v petek popoldan nenavadno živahno za ta čas, pa tudi niso bile knjige glavni predmeti, ki so šli iz rok v roke. Knjižnica je namreč tokrat gostila izmenjevalnico oblačil, ki so jo skupaj s Komunalo, Ljudsko univerzo in Fundacijo Vincenca Drakslerja organizirali v okviru Evropskega tedna zmanjševanja odpadkov.

»Glede na to, da ima Fundacija Vincenca Drakslerja s tovrstnimi projekti že dobre izkušnje v Kranju, nas pravzaprav ni skrbelo, ali bo za izmenjevalnico dovolj zanimanja, a smo vseeno prijetno presenečeni nad zares velikim zanimanjem tako tistih, ki so oblačila prinesli, kot tistih, ki so med njimi našli kaj zase,« je povedala Mojca Dolar iz Komunale Radovljica.

»Zadovoljni smo, ker ljudje prinesejo lepo ohranjena in sezoni primerna oblačila, tako da jih velika večina najde novega lastnika,« je povedal Gregor Tomše iz fundacije Vincenca Drakslerja.

Tomše je zadovoljen, ker po njegovih izkušnjah predsodki pred rabljenimi oblačili vendarle tudi pri nas izginjajo – in to ne le na področju tekstila, ampak tudi drugih uporabnih predmetov. »Tako v Kranju kot v Radovljici so trgovine ponovne rabe, ki jih obišče vedno več ljudi in kjer po nizkih cenah prodamo tako rekoč vse, kar zberemo in izberemo. Nekatere stvari prej, nekatere kasneje,« pravi in še enkrat poudarja, da so tovrstne izmenjave dobre tako z vidika zmanjševanja onesnaževanja okolja in ohranjanja naravnih virov kot tudi z vidika ekonomičnega potrošništva, saj si lahko ljudje v takšnih trgovinah oblačila in druge predmete, ki jih potrebujejo, zagotovijo po res nizkih cenah.« Tako Dolarjeva kot Tomše pravita, da so po izkušnjah tudi motivi kupcev in obiskovalcev izmenjevalnic podobni. »Številni se za tovrstne nakupe odločajo, ker nočejo z nakupi novih artiklov dodatno obremenjevati okolja, nekateri pridejo zato, ker je tako bistveno ceneje, posebno med mladimi pa opažamo trend uporabe 'retro' oblačil in drugega, kar je povezano tako z modo kot z ekološkim zavedanjem.«

Prinesena oblačila so organizatorji lepo razporedili in postavili na ogled. Velika večina jih je našla nove lastnike. / Foto: Tina Dokl

Izmenjevalnico, prvo tovrstno v Radovljici, so pripravili v preddverju dvorane Knjižnice A. T. Linharta; ta je na dogodku sodelovala s knjigami po enotni ceni en evro. / Foto: Tina Dokl

»Številni se za tovrstne nakupe odločajo, ker nočejo z nakupi novih artiklov dodatno obremenjevati okolja, nekateri pridejo zato, ker je tako bistveno ceneje, posebno med mladimi pa opažamo trend uporabe 'retro' oblačil.«

Iz nemške vojske v domače gozdove, 24. del

Utrinki iz mojih dni

Janez Kunšič

Niti za hip me pri načrtu ni ovirala misel na tisto, kar sem nemški državi in firerju »prisegel« v tisti naučeni in v prisili zdeklamirani »Ich schwere beim Gott ...« Ta prisega me v srcu in vesti ni nikoli vezala in vem, da je bila tudi proti božji volji. Čas je mineval tako hitro in vsak dan smo morali pričakovati odhod na »Ostfront«. Že smo prejeli vso opremo. Vse je bilo čisto novo in veliko je bilo vsega. Dva polna nahrbtnika, pa še obleka in obutev, ki smo ju imeli na sebi. Kar nehote sem se ob tem spomnil, kako opremljen sem se na bojišče odpravljal v stari Jugoslaviji ... Pa so to za Jugoslavijo bili šele prvi dnevi vojne, Nemčija pa se bojuje že več ko štiri leta! Končno sem dočakal tisto nedeljo, ko mi je četni dežurni po kosilu sporočil, da imam obisk. Dobro sem vedel, kdo je, in v tekmi s časom mi je moreča skrb odlegla. Že takoj pa je vstala nova, težja skrb v zavesti, da stojim pred najbolj tveganimi koraki svojega življenja. Brž sem šel k vhodu in tam našel polbrata Joža in njegovega bratranca Janeza. Veselo snidenje je spremljal neprikrit strah. Šel sem z njima, da se še o vseh podrobnostih pogovorimo. Sred zorečega žita je vodila naša pot. Med razgovorom smo dospeli do ograje, na kateri so bila na kratkih razdaljah napisana opozorila, da je onkraj plota rezervat zavarovane divjadi in je zato vstop strogo prepovedan. (Kaj je v resnici skrival tisti gozdič, nisem nikoli zvedel.) Mi pa smo presodili, da bomo prav v tem gozdiču najbolj varni in smo zato brez oklevanja preplezali tisto ograjo. V prijazni gošči smo na travi skupno pomalicali in se dogovorili, da me bosta onadva prav na tem mestu počakala. Moral sem namreč še v kasarno po svoje stvari. Kmalu sem se vrnil s polnim velikim nahrbtnikom. Pa obiskovalcev nisem našel tam. Spreletel me je strah ob misli, da se je že zgodilo nekaj nepredvidenega ... Malo sem počakal, potem pregledal bližnjo okolico in končno celo Joža in Janeza glasno poklical. Pa sem namesto teh priklical nekakšnega »jagra«, oboroženega s puško, na vrvici pa je vodil močnega volčjaka. Razgovor med nama je bil prav kratek. Da sem na prepovedanem področju, da so moja opravičila neumestna in da me bo peljal v kasarno ... Zaman sem zatrjeval, da to ni res, da nič takega nisem delal. »No, se boš že spomnil. Nam se ne mudi. Imamo pa tudi pomagala, da te spomnimo vsega tega,« je komandir končal in me kratko odslovil. Resnično zaskrbljen sem se vrnil v sobo in čakal. Pa ne dolgo. Čez dan ali dva me je komandir spet poklical. Tokrat je začel drugače. Kar brž sva ugotovila, da tista obtožba ni zame, pač pa za Franca Kunčiča nekje iz Štajerske, ki pa je odšel s četo in je tedaj bil že daleč, nekje v Franciji. Menda tiste tožbe sploh niso pošiljali za njim ... Mene tudi niso poslali za drugimi. Ostal sem v Landecku in se pridružil ranjenim okrevajočim vojakom v »Genesungskompanie«. Prav lepo smo se razumeli in le škoda, da to ni trajalo dalje časa. Kmalu je dospela nova skupina rekrutov, večidel spet Slovencev. Brž so začeli intenzivne vaje. Jaz pa sem ostal med starimi, okrevajočimi. Brez dela, ne pa tudi brez jela. Saj sem vsaj kdaj stopil v vrsto za hrano tudi z novimi rekruti. Nekega dne pa je vendar temu bilo konec. Špis, ki je opazoval delo z rekruti, je potem srečal mene. Kar ostrmel je, kaj počnem tam. Da sem pri okrevajočih, da kdaj pomagam v kuhinji, v skladišču in še kaj, sem mu pripovedoval. Zadovoljil ga nisem. Z mesta me je napodil k rekrutom. Starešinam je še posebej naročil, naj poskrbijo, da bom nadomestil dotedanjo »zabušancijo«. Seveda sem šel, vendar smo se s starešinami že od prej dobro poznali in nič nisem občutil kakega strožjega režima. Težja pa je bila zavest, da sem znova vključen v izobraževalni proces, ki po največ treh mesecih konča v »Marškompanie« ...

Dobrodošla napaka

Vrste vojakov na bojiščih tretjega rajha so se neizprosno redčile in vrzeli je bilo treba nekako zapolniti. Pri tem pa je bilo z vsakim dnem težje vprašanje, kje vzeti manjkajoče ljudi ... »Niti za trenutek ne bom premišljeval ...« je »Karavanken botte« tedaj objavil firerjevo odločitev, da na bojišče pošlje tudi sposobne moške iz zasedenih ozemelj. Med množico teh sem se nenadoma znašel tudi jaz. Po resnično hitrem postopku so nas pripravljali za hrano topovom.

(se nadaljuje)

Stopila sta v pravljico

Devetnajsti november 2022 je datum, ki si ga bosta Katarina in Žan Gavrilovič zapomnila za vedno. Poročni dan ni bil poseben le zaradi poroke same, temveč tudi zaradi prelomnosti trenutka. »'Čista' sva že skoraj dve leti in to je največji uspeh, ki sva ga dosegla.«

Klara Mrak

Njuna pravljica, ki ni bila vedno samo srečna, se je začela pisati že, ko sta bila še osnovnošolca. »Spoznala sva se v Gorenji vasi na veselici, v devetem razredu.

Srečna družinica / Foto: Tina Dokl

Takrat sva že kadila marihuano, pri 16. letih sva poskusila trdo drogo, občutki so bili super, lahko dostopno je bilo, želela sva si več in več omamljanja ...« pove Katarina

»Nisva imela omejitev, do katere ure morava biti doma ... Starši so imeli svoje probleme, mami je vedela, da imam fanta, pustila mi je, da sem ves konec tedna pri njem, prepričana je bila, da je vse v redu, midva pa sva se ob koncih tedna 'zadela'. Ko sem prišla domov, sem bila že zadosti prisebna, da ni ničesar opazila.«

»Ravno to je največji problem – večina misli, da je zadrogiran človek le tisti, ki leži na tleh napol mrtev, a ni tako: midva sva bila ves čas v nekem vmesnem stanju, iz dneva v dan, telo se drog navadi, lahko popolnoma normalno funkcioniraš.«

Konec tretjega letnika je Katarina zanosila. »Takrat sva z drogami za eno leto prekinila,« pove Žan. »To je bil za naju velik uspeh.« Tri mesece po Anejevem rojstvu so prihod sinčka proslavili. »Dobili smo se s prijatelji in takrat je vse začelo iti navzdol.« Ena od prijateljic se je predozirala, bila klinično mrtva, potem je šlo vse samo globlje – in postalo huje, kot je bilo kdajkoli prej.

Katarina je trpela za poporodno depresijo. »Če sem se malo 'zadela', je bilo bolje, jemala sem tudi antidepresive, potem sva sprevidela, da stvari uhajajo izpod nadzora.«

Selitev v Idrijo

»Ko je bila Katarina nosečа, sva živela pri moji mami v Žireh, kmalu po rojstvu Aneja sva sprevidela, da to ne bo šlo, nismo dobro funkcionirali, prve prijave na Center za socialno delo (CSD) so se tako začele že v Žireh, nekaj je bilo tudi anonimnih, enkrat je prišla policija, drugič CSD, stvari so definitivno uhajale iz rok.«

Eno zadnjih upanj, da si uredijo življenje, je bila selitev v Idrijo. »A bilo je še slabše,« se spominja Katarina. »Anej je bil star leto in pol, nihče se ni vtikal v naše življenje, ves čas sva uživala GHB, ki ti daje samozavest, komunikativnost. Ko so prišli s CSD, niso niti opazili, da sva 'zadeta'. In ravno to je največji problem – večina misli, da je zadrogiran človek le tisti, ki leži na tleh napol mrtev, a ni tako: midva sva bila ves čas v nekem vmesnem stanju, iz dneva v dan, telo se drog navadi, lahko popolnoma normalno funkcioniraš.«

Nekega dne si je Katarina rekla, da ima dovolj, da nekdo mora poskrbeti za Aneja, da je zanj to najboljše. Uspela je razmišljati razsodno in vedela je, da je tisti trenutek najbolje zanj, da se za nekaj časa ločita. Takrat je šel v hišo zavetja Palčica, tam je bil tri tedne, Katarina se je vključila v Center za zdravljenje odvisnih od prepovedanih drog v Ljubljani, šla skozi detoksikacijo. »Po treh tednih Palčice je Anej šel v rejniško družino, ki se ji neizmerno zahvaljujem, saj so ga vozili do mene, da sem ga lahko videla.« Skupno sta bila Katarina in Anej ločena dva meseca.

Žan doda, da se mu je takrat podrl svet, »Ob meni ni bilo Katarine, najbolj boleče pa je bilo zavedanje, da je tvoj otrok nekje drugje. Čeprav veš, da je to zanj najbolje, še zdaleč nisi sprijaznjen s tem.«

Sopotnica

Društvo Projekt Človek je nevladna, humanitarna in neprofitna organizacija, ki izvaja programe za samopomoč, terapijo in socialno rehabilitacijo oseb z različnimi oblikami zasvojenosti. Ena od njihovih enot je tudi v Sopotnici. Gre za edini program v Sloveniji, v katerem je pri odvajanju od drog lahko zraven tudi otrok. Žan poudarja, da je iskreno ponosen in vesel, da mu je bila dana možnost, da sta se s Katarino znašla na terapiji v Sopotnici. »Šele ko sva prišla sem in se vključila v terapijo, sva začela spet odraščati, odkrivati adute, stvari, ki jih rada počneva, naju veselijo ... Z drogami ubiješ vse, veselje, čustva, vse, s čimer se moraš v odraščanju in tudi kasneje v življenju spoprijemati,« povesta.

V terapevtsko skupnost za zasvojene starše in njihove otroke se je Katarina vključila januarja 2021, čez en mesec se ji je pridružil sin Anej, čez dva meseca še partner Žan. »Ogromno sva delala na sebi, terapija pomaga k temu, da si zastaviš cilje po individualnih načrtih, vmes so bili vzponi in padci, a zdaj sva tu, kot sva.« Od maja letos, ko se jima je rodila hčerka Rina, so v programu v Sopotnici zares sami lepi trenutki. »Zelo sva napredovala, prišla sva do točke, ko CSD ne prihaja več. S terapevti smo v prijateljskem odnosu, ko sva ponotranjila to, da hočeva sodelovati, doumela, da nama želijo samo dobro, potem je vse super steklo. Dokler tega ne vidiš, se ti zdijo največji sovražniki, ko sprejmeš in začneš sodelovati, je to čisto nekaj drugega.«

Poroka

»Za vse, ki smo del njune poti, osebnostne rasti, je bila novica, da se bosta poročila, kot božajoča pomladna sapica, ki oznanja novo rojstvo, s posebno toplino pa sta nas ovila, ko sta izrazila željo, da to naredita v krogu ljudi, s katerimi sta preživela zadnji dve leti in jih čutita blizu. Bližina, ki se nas je dotaknila, je nekaj najlepšega, s čimer je naše skupno delo nagrajeno,« so zapisali v Sopotnici, kjer je trenutni dom Katarine, Žana, Aneja in Rine.

Poljub za večnost / Foto: Tina Dokl

»Sva prvi par, ki jima je tu uspelo, čeprav so na začetku malce dvomili o najinem uspehu. Za povrh sva še domačina (prihajata iz Gorenje vasi in Žirov, op. p.), tako da so si sprva mislili: to bo 'karambol'.« Pa ni bil. Katarina in Žan sta dobro šla skozi terapijo in ideja o poroki se je pojavila lani poleti, tako ... malo za šalo. »Povprašala sva vodjo programa Andrejko, ali se je tu že kdaj kdo poročil. Je rekla: 'Okej, pa se dajta vidva ...'« Po tej ideji je Katarinina še drugič zanosila, a želja po poroki ni usahnila. »Oktobra letos sva poklicala na upravno enoto in določili smo datum: 19. november 2022,« pravita.

»Poročni dan je bil prečudovit. Vsak posameznik, ki je sodeloval pri tej poroki, se je maksimalno potrudil. Predvsem so bili prisotni najini souporabniki, nekaj svojcev, najbolj pa delavci in najini terapevti. Ko sva prišla z upravne enote, sva stopila v pravljico,« se spominjata poročnega dne. Ponosna sta, da sta bili priči njuni terapevtki Janja Berčič in Andrejka Flajs Rupnik. »Z njima smo zgradili odnos, kakršnega prej nikoli v življenju nisva imela, z vsemi delavci tu smo v zelo dobrih odnosih.«

Po poroki na upravni enoti v Škofji Loki so obred še enkrat ponovili v Sopotnici. Na pogostitev, ki so jo pripravili uporabniki, je prišlo več kot osemdeset ljudi. Uporabniki so okrasili prostore, pripravili hrano, ozvočenje ..., vsega je bilo na pretek.

Le alkohola ne

»Sva pa opazila, da so bili povabljenci malce bolj zadržani kot po navadi. Običajno se taki dogodki začnejo s kozarčkom aperitiva,« se nasmehneta. »Videla sva, da je bilo marsikomu čudno, ampak je bil vsak posebej ponosen na to, da ni pil ... Srečna sva, da je bilo tako: da ni bilo alkohola, da nismo bili omamljeni. In na to smo lahko ponosni prav vsi.«

»Vsem mladim polagava na srce, naj si iščejo hobije, naj najdejo svoje adute, naj ne iščejo zabave v drogi. Ta prinese veliko več slabega, kot je videti na prvi pogled. Veliko več pomenijo mali uspehi v dnevu, kot da se 'zadeneš' in imaš mačka. Mali uspehi, ki jih označiš kot trezen, so tisti najlepši in na koncu največ pomenijo.«

Ponosna mladoporočenca Katarina in Žan Gavrilovič / Foto: Tina Dokl

Česa sta se naučila iz zgodbe, za katero lahko rečemo, da ima srečen konec? »Vsem mladim polagava na srce, naj si iščejo hobije, naj najdejo svoje adute, naj ne iščejo zabave v drogi. Ta prinese veliko več slabega, kot je videti na prvi pogled. Veliko več pomenijo mali uspehi v dnevu, kot da se 'zadeneš' in imaš mačka. Mali uspehi, ki jih označiš kot trezen, so tisti najlepši in na koncu največ pomenijo.«

Varuhinje rek

V galeriji Stolpa Škrlovec bodo danes odprli skupinsko fotografsko razstavo Varuhinje rek.

Igor Kavčič

Kranj – Razstava Varuhinje rek, ki jo bodo danes, v torek, 29. novembra, ob 18. uri odprli v galeriji Stolpa Škrlovec, fotografijo povezuje s prizadevanji za varovanje slovenskih rek in virov pitne vode. Na njej sodeluje 19 priznanih slovenskih fotografinj in fotografov: Arne Hodalič, Katja Bidovec, Matic Zorman, Barbara Čeferin, Boštjan Selinšek, Borut Peterlin, Ajda Zupan, Peter Gedei, Uroš Abram, Nika H. Praper, Meta Krese, Matej Pušnik, Vedran Tomšič, Katja Jemec, Tereza Kozinc, Manca Juvan, Stojan Spetič, Borut Krajnc, Matjaž Krivic.

Ti so z raznolikimi avtorskimi pristopi ujeli lepoto slovenskih rek in njihovih varuhinj. Varuhinje so ženske, ki so tesno povezane z rekami – naravovarstvenice, umetnice, domačinke, filozofinji, ribička, potapljačica ... Uvodoma bo varuhinja Kokre, kranjska pesnica Hana Bujanović Kokot, predstavila svojo pesem, napisano prav za ta projekt, sledila pa bo okrogla miza z lokalnimi aktivisti in drugimi strokovnjaki, kot so fotograf Arne Hodalič, profesorica klimatologije Lučka Kajfež Bogataj in Tomaž Štular iz Civilne iniciative Kokra.

Štiri leta za Legendo o Zlatorogu

Igor Kavčič

Ljubljana – V petek, 2. decembra, ob 18. uri bo v Galeriji Društva likovnih umetnikov Ljubljana na Bregu 22 v Ljubljani odprtje razstave o nastajanju z vesno nagrajenega animiranega filma Legenda o Zlatorogu, avtorskega prvenca režiserke Lee Vučko iz Škofje Loke. Poleg nagrade vesna je v okviru letošnjega 25. Festivala slovenskega filma Legenda o Zlatorogu prejela še nagrado Društva slovenskega animiranega filma za najboljšo likovno zasnovo, že leta 2018 pa nagrado tekmovanja Animateka PRO Pitch za najboljši projekt v razvoju. Avtorsko glasbo za film je ustvaril Janez Dovč.

Na razstavi bo predstavljeno nastajanje kratkega animiranega filma, gledalcem nevidno ozadje – celoten zgodboris, skice, fotografije iz realnih lokacij iz Trente, posnete med načrtovanjem filma, tehnika risanja ... Obiskovalci bodo izvedeli, zakaj animirani film nastaja tako dolgo in kako je štiri leta nastajal 14-minutni film, sestavljen iz več kot deset tisoč ročno narisanih risb v digitalni tehniki. Razstava bo na ogled do 11. decembra, film pa je bil izbran tudi v tekmovalno selekcijo festival Animateka in bo na sporedu v sredo, 30. novembra, ob 21. uri v Kinodvoru.

Marušina zgodba

Prešernovo gledališče aktualno sezono nadaljuje s tretjo premiero, krstno uprizoritvijo družinske drame Maruše Krese Da me je strah? v režiji Anđelke Nikolić.

Igor Kavčič

V predstavi je navdušil uglašeni igralski kvartet: Vesna Jevnikar in Borut Veselko ter Miha Rodman in gostujoča igralka Tina Resman. / Foto: Nada Žgank

Kranj – Nova predstava Prešernovega gledališča z naslovom Da me je strah? temelji na istoimenskem romanu pesnice, pisateljice, novinarke, humanitarke in feministke Maruše Krese (1947–2013), ki je izšel v letu pred avtoričino smrtjo in je prejel nagrado kritiško sito za najboljšo knjigo leta 2012 po mnenju Društva slovenskih literarnih kritikov. Roman je pravzaprav družinska saga, literarizirana zgodba staršev partizanov, prvoborcev – njega in nje – ki o svojem doživljanju vojnega časa in tudi nove oblasti po njej pripovedujeta hčeri Maruši, ki se kot otrok kasneje pojavi v vlogi tretjega pripovedovalca. Zgodba se začne leta 1941 in se zaključi leta 2012 z utopično sliko iskanja enega od izgubljenih prednikov, Marušinega dedka po očetu.

Dramatizacijo romana oziroma njegov prevod v gledališki jezik je v sodelovanju z režiserko Anđelko Nikolić pripravila dramatičarka Simona Hamer. Preplet mnogih zgodb in občutkov ob posameznih dogodkih v vojni in razmišljanju o njih s povojne razdalje sta na zanimiv način umestili v približno uro in pol dolgo predstavo. Vlogo Maruše kot otroka sta namenili občinstvu. Tako štirje igralci, ki igrajo dva lika v različnih življenjskih obdobjih, Miha Rodman in Tina Resman v mladih partizanskih letih ter Borut Veselko in Vesna Jevnikar v odrasli dobi, na neki način vseskozi nagovarjajo le Maruše, ampak tudi občinstvo. Poudarjen je tudi medgeneracijski prenos zgodb, tako travm kot lepih izkušenj, hkrati pa ob tem spoznavamo, kje in kakšna sprememba se v človeku zgodi zaradi posameznega dogodka – na primer razmišljanje borca pred amputacijo noge in po njej.

Predstava ne govori o naših in vaših, ampak pripoveduje o vsakokratni vojni in njenih posledicah. Če v prvem obdobju ta poteka skozi puškine cevi, se kasneje – na primer v času informbiroja – ta dogaja na ravni pravilnih ali napačnih političnih usmeritev. Zdi se, da režiserka kljub začrtani zgodbi, ki vsekakor ni črno-bela, vseskozi poziva k miru in s tem na neki način sledi tudi humanizmu avtorice romana Maruše Krese. Scena, ki je delo Svena Štrallegerja, je sestavljena iz železnih ogrodij za postelje, ki so tudi dejansko postelja ali pa miza, zaklon, in bi jih morda povezali s prispodobo toplega zavetja sredi vojne vihre, z nečim, kar ni orožje, ampak je ljubezen, ni barbarstvo, ampak je kultura. Med predstavo se v določenih trenutkih v ozadju pokažejo verzi partizanskih pesmi, povezanih s takratno odrsko pripovedjo, spremlja jih tudi glasbena priredba, ki jo je prispevala Polona Janežič.

Igralska zasedba je odlična, kar je z dolgim aplavzom ob odrskem priklonu poudarilo tudi premierno občinstvo. Borutu Veselku so očitno na kožo pisane vloge očetov, prav tako je Vesna Jevnikar v spominih na lastno preteklost jasna, hkrati pa popustljiva v vlogi matere, medtem ko je oba mlada partizana, bojevita in samozavestna, a hkrati tudi obupana in v strahu, upodobil ubrani igralski dvojec Miha Rodman in Tina Resman. V sicer klasični odrski postavitvi občudujemo natančnost v izmenjavanju dialogov in vlog na ravneh on in ona prej z on in ona pozneje.

Vojna vpliva na življenja ne le v trenutku, ko traja, ampak tudi kasneje, in se prenaša na naslednjo generacijo. Da me je strah? v Prešernovem gledališču nam ponuja priložnost, da prisluhnemo osebnim, intimnim pogledom na vojno in nas hkrati spodbuja k razmišljanju o lepšem jutri. V tem smislu je Marušina zgodba ob novi vojni na evropskih tleh še kako aktualna in je poziv vsem nam: da, tudi brez vojn gre.

Odlični Šuštarji

Na državni reviji poustvarjalcev glasbenega izročila Napev – odsev v Artičah se je s tretjim mestom izkazala zasedba Šuštarji iz Ribnega.

Igor Kavčič

Kvartet Šuštarji iz Ribnega je navdušil žirijo in občinstvo. / Foto: Janez Eržen

Artiče – Državno revijo Napev–odsev, ki je pod okriljem Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti in v organizaciji brežiške območne izpostave JSKD pred dnevi potekala v Prosvetnem domu v Artičah, sta zaznamovala pester program ter odlična pripravljenost zasedb, ki so se uvrstile na državno revijo. »Z gotovostjo lahko rečemo, da je letošnji Napev – odsev postregel z daleč najbolj suverenimi, dodelanimi in kakovostnimi nastopi do sedaj. Državna revija poustvarjalcev glasbenega izročila je tako tudi s prenovljenimi razpisnimi pogoji in kriteriji ocenjevanja obrodila sadove in pri nastopajočih spodbudila željo po premišljenem pristopu k (po) ustvarjanju, zavzetih pripravah na nastop in predstavitvi pred poslušalci in gledalci ter izvajalce spodbudila k pripravi raznolikih in premišljenih programov s kakovostno izvedbo,« je povedala producentka za folklorno dejavnost JSKD Tjaša Ferenc Trampuš.

Na predhodnih območnih srečanjih poustvarjalcev glasbenega izročila, ki so potekala po vsej Sloveniji od januarja do oktobra, se je predstavilo kar 227 zasedb. Strokovni spremljevalci srečanj so na podlagi ocen nastopov izvajalcem prisodili bodisi območno bodisi regijsko ali najvišjo, državno kakovostno raven. Na podlagi ponovnega poslušanja posnetkov vseh skupin, duetov in posameznikov, ki so se predstavili na območnih srečanjih, so strokovni spremljevalci izbrali deseterico najboljših, ki so nastopili na minuli državni reviji Napev – odsev. Med njimi so bile tudi tri zasedbe iz Gorenjske, ob Naklanskih ropotuljah (mladih pevkah ljudskih pesmi FS Podkuca, KD Dobrava Naklo in OŠ Naklo) ter Pevcih ljudskih pesmi KD FS Karavanke Tržič še Šuštarji iz KD Rudija Jedretiča Ribno.

Prav Šuštarji so po mnenju tričlanske strokovne žirije v sestavi Petra Trobec, Matej Jevnišek in Blaž Andrejka od gorenjskih udeležencev opravili najbolje, saj so se uvrstili na tretje mesto, drugo mesto je žirija dodelila zasedbi Maroltovke in Maroltovski godci AFS France Marolt, Ljubljana, najboljša in s tem zmagovalka revije Napev – odsev pa sta pevki Selma Franov in Marinka Prelog, ki sta nastopili pod imenom Béročka, Zavod Herbija Prlekija iz Ljutomera.

Če bi kar takoj zmagala, bi bila nadnaravna

Anamarija Lampič se je po koncu lanske sezone odločila zamenjati šport. Iz smučarskega teka je odšla v biatlon. Pred začetkom sezone je spregovorila o ciljih, razkrila pa tudi, kakšne so možnosti, da bi tekla na svetovnem prvenstvu v Planici.

Maja Bertoncelj

Ljubljana – Anamarija Lampič tekmovalno biatlonsko kariero v mednarodni konkurenci začenja danes. Startala bo na tekmi pokala IBU v Idreju na Švedskem. Lovila bo točke, ki bi ji lahko prinesle nastop celo že na naslednji postaji svetovnega pokala. Zaveda se, da ob menjavi športa napredek ne pride čez noč, si pa želi znova posegati po najvišjih mestih. Ne nazadnje je športnica iz Valburge že večkrat dokazala, da se zna pobrati tudi po težkih stvareh, kot so bile kar tri operacije srca. Z njo smo se pogovarjali sredi preteklega tedna, pred odhodom v Skandinavijo.

Anamarija Lampič že komaj čaka, da se začne njena prva biatlonska sezona. Kot poudarja, potrebuje tekme, da dobi pravi občutek, kako usklajevati tek in streljanje. / Foto: Tina Dokl

Znani ste po dobri volji, nasmejanem obrazu. Vaša mama mi je rekla, da je sedaj nasmejan še bolj. In če mama reče, bo verjetno kar držalo?

Tudi jaz čutim, da sem še bolj vesela, še bolj nasmejana. Smo dobra ekipa in že dolgo se v kakšni ekipi nisem tako dobro počutila. Zadnja leta sicer nisem bila povsem sama, saj sem ob sebi sem imela Boštjana Klavžarja, Stefana Saracca, italijansko ekipo in delček slovenske, mi je pa manjkala tista prava ekipna energija. Tukaj je. Veselje mi je bilo iti na čisto vsak trening. Na vsakem sem se naučila nekaj novega in seveda se še vedno učim.

Ob prestopu ste šli precej v neznano. Koliko je sedaj že znanega?

Še vedno ne vem, kaj me čaka, a ta korak je bil potreben. V smučarskem teku sem naredila vse, kar sem lahko. Manjkala mi je samo olimpijska medalja. Dala bom vse od sebe, da bom v biatlonu na naslednjih olimpijskih igrah pokazala ravno to, kar sem že na prejšnjih, da bo rezultat boljši. Komaj čakam, da vidim, v kaj sem se spustila. Vem, da se veliko ljudi sprašuje, ali sem se odločila pravilno ali ne, ali mi bo uspelo, da bomo videli ... Ne, tukaj ni prav ali narobe. Jaz vem, da sem se odločila pravilno, tudi če rezultati ne bodo dobri. Pomembno je, da se počutim dobro, da sem nasmejana, vesela, da se naučim novega športa. To je ključno.

Koliko strelov ste oddali v pripravljalnem obdobju?

Tega podatka ne vem. Načeloma smo streljali od trikrat do štirikrat tedensko, odvisno od tega, kje smo bili in kakšen trening smo opravljali. Strelske treninge sem imela enake kot vsi drugi, morda sem naredila kakšnega več, prav veliko pa ne. Mislim, da nisem neučakana samo jaz, ampak tudi vsi drugi.

Na spletu ste že delili fotografijo svojega novega kopita. Z barvnimi kombinacijami je nekaj posebnega.

Kopito, ki sem ga dobila od reprezentančnega kolega Lovra Planka, sem morala opremiti malce po svoje. Hotela sem imeti nekaj, česar nima še nihče. Vzorec vsak poimenuje malo po svoje. (smeh)

Prva tekma se približuje. S čim boste zadovoljni, kaj sploh pričakujete?

Pričakujem, da bom to, kar kažem na treningih, prenesla na tekme. Najpomembneje je, da startam na čim več tekmah. Trening je nekaj čisto drugega. Na tekmi greš čez svoje meje, in ko prideš na strelišče, si veliko bolj zadihan kot na treningu. Potrebujem tekme, da dobim občutek in znanje, kako združiti tek in streljanje. Ne obremenjujem se z rezultati, s številom zgrešenih strelov. Pomembno je, da čim prej ugotovim, kako vse skupaj poteka. Ko se bo to zgodilo, bo zagotovo vse v redu. Zdi se mi, da v teku težav nimam. Glede streljanja pa velja, da več ko bom imela tekem, bolj bom vedela, kako vse skupaj povezati – in potem bo tudi lažje.

Vajeni ste biti med najboljšimi. Ko športnik zamenja šport, običajno ne začne pri vrhu. Kako ste se pripravili na to?

Nič posebnega. Zavedam se, da sem zamenjala šport, da začenjam znova. Če bi takoj zmagala, se mi zdi, da bi bila nadnaravna. To bi bilo res čudno. Če bi vsakemu uspelo zamenjati šport in bi bil po pol leta že na vrhu, bi to vsak naredil. Vem, zakaj sem se odločila tako, vem, da je bilo veliko vprašanj, a se s tem ne obremenjujem. Tako sem se odločila, ker sem jaz tako hotela, ne glede na rezultat. To delam, ker mi je všeč.

Ne glede na vaš prestop je še vedno veliko vprašanj o možnostih nastopa na svetovnem prvenstvu v domači Planici. Govoriva o sprintu teka na smučeh. Kako trenutno gledate na to?

Še vedno odgovora ne poznam, res pa je, da sem povsem v biatlonu in je možnosti za nastop v Planici vedno manj. Niti enega treninga še nisem opravila, da bi lahko rekla, da je bil prav za Planico, za sprint. Vsak dan pridobivam novo biatlonsko znanje. To je moja prioriteta. S 95-odstotno gotovostjo bi lahko rekla, da me v Planici na tekmi ne bo.

Za konec poraz Triglava in Doba

Nogometaši v drugi slovenski ligi so zaključili jesenski del tekmovanja.

Maja Bertoncelj

Kranj – Nogometaši Rogaške so tisti, ki bodo pomlad v drugi slovenski nogometni ligi pričakali na vrhu lestvice.

Nič kaj obetavna pa ni statistika gorenjskih drugoligašev. Kranjski Triglav je na 18 tekmah dosegel vsega pet zmag. Ob treh neodločenih izidih je bil poražen desetkrat. Na lestvici so z 18 točkami na 13. mestu. S porazom odhajajo na zimski premor. Med tednom so se razšli s trenerjem Safetom Hadžićem, v soboto pa doma izgubili s Krko z 0 : 4. Novomeščani so si zmago priborili že v prvem polčasu. Zadeli so v 5., 14., 27. in 38. minuti. Tekmo si je ogledalo vsega sto gledalcev.

Nogometaši Rolteka Dob so gostovali v Beltincih pri moštvu Beltinci Klima Tratnjek in prav tako izgubili. Povedli so v 38. minuti, ko je zadel Gašper Černe. Domači so preobrat začeli v 56. minuti, zaključili pa ga osem minut kasneje za končnih 2 : 1. Roltek Dob je s 15 točkami na lestvici na predzadnjem, 15. mestu. Imajo tri zmage, šest neodločenih izidov in devet porazov.

Drugoligaši bodo spomladanski del začeli v nedeljo, 5. marca, ko jih čakajo tekme 19. kroga.

Nogometaši Triglava (v bordo dresih) so izgubili tudi v zadnjem krogu jesenskega dela tekmovanja. Boljši so bili Novomeščani. / Foto: Gorazd Kavčič

Gorska tekača leta

Maja Bertoncelj

Kamnik – Zaključek sezone gorskih in trail tekov in podelitev nagrad najboljšim za leto 2022 je bil pretekli konec tedna v Kamniku.

Najboljša gorska tekača leta sta z Gorenjskega, oba člana KGT Papež iz Kamnika. To sta Mojca Koligar iz Kranja in Timotej Bečan iz Medvod. Slednji je tudi v letošnji sezoni dominiral na domačih gorskotekaških tekmovanjih in Slovenijo z odmevnimi nastopi vpisoval na svetovni zemljevid. Že ima sloves enega najvidnejših gorskih tekačev v Evropi in svetu. V izboru Atlet leta Atletske zveze Slovenije je bil uvrščen na tretje mesto med člani, kar je velik dosežek. Vrhunec sezone Mojce Koligar pa je zmaga v skupnem seštevku svetovne serije Vertikal kilometer, kjer sta skupaj z drugouvrščenim v moški konkurenci Luko Kovačičem Slovenijo vpisala med najuspešnejše dežele.

Med mladimi sta sezono 2022 zaznamovala Maj Primožnik in Ana Novak in bila razglašena za najperspektivnejša gorska tekača. Podelili so tudi medalje ekipnih zmagovalcev državnega prvenstva in lovorike Pokala Slovenije.

Jeseničani nadaljujejo niz zmag

Nova tekma v Alpski hokejski ligi jih čaka v četrtek.

Maja Bertoncelj

Jesenice – Hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice so v Alpski hokejski ligi v soboto slavili že 14. zaporedno zmago. S 4 : 2 so v dvorani Podmežakla premagali ekipo Steel Wings iz Linza.

To je bila tekma prve in zadnje ekipe na lestvici. V uvodnih minutah so bili bolj motivirani gostitelji, ki so v tretji minuti prek Rappolda tudi povedli. Za izenačenje je v deseti minuti poskrbel David Planko. V zadnji minuti prve tretjine je za vodstvo domačinov zadel Eric Pance. Po petih minutah nadaljevanja ga je s tretjim golom v vrata Sommerja povišal Žan Jezovšek, v zaključku druge tretjine pa je zaostanek na zadetek znižal Wilding. V zadnji tretjini so Jeseničani znova dokazali, da so boljši tekmec. Končni izid je postavil Luka Ulamec.

Naslednja priložnost za podaljšanje niza zmag bo za Jeseničane v četrtek, ko bodo varovanci Gabra Glaviča gostovali pri ekipi Red Bull Juniors.

Škofjeloški košarkarji do prve zmage

Škofja Loka – V Škofji Loki je bila odigrana prva tekma 8. kola Lige Nova KBM, ki je domači ekipi LTH Castings prinesla prvo zmago v sezoni. Zlatorog Laško so premagali s 83 : 73. Škofjeloško zasedbo je do zmage popeljal Luka Grum, ki je prispeval 20 točk, s 15 mu je sledil Jamil Lamar Hood. »V borbenem in pravem prvenstvenem srečanju smo z izjemno borbeno predstavo v obrambi strli kvalitetne Laščane. Ko nam je steklo tudi v napadu, smo vendarle prišli do prve, težko pričakovane in zaslužene zmage,« je bil po tekmi zadovoljen Igor Dolenc, trener LTH Castings.

Planinski izlet: Cimadors Alto (1639 m n. m.)

Novembrski vitamin D

Karnijske Alpe. Predvrh mogočnih Grčarskih skal/Crete Grauzarie. Izjemno strma pot do vrha s skromno višino. Razgled poplača vsako kapljico znoja.

Jelena Justin

Coglians/Hohe Warte, 2782 m n. m., Peralba 2691 m n. m., Zuc dal Bor 2195 m n. m., Monte Sernio 2180 m n. m., Creta Grauzaria 2065 m n. m., Konjski Špik/Monte Cavallo ... so le nekateri izmed bolj znanih vrhov v Karnijskih Alpah. Ko jih enkrat začneš sistematično obiskovati, odkriješ tudi dragulje, ki imajo nižjo nadmorsko višino, a postrežejo s čudovitim razgledom, ki vzame sapo. Običajno ti skromni vrhovi pokažejo mogočnost, ošiljenost, zahtevnost, divjino grap visokih in mogočnih Karnijskih Alp. Eden takih čudovitih razglednikov je Cimadors Alto nad vasico Grauzaria.

Zapeljemo se skozi Trbiž, nadaljujemo naprej mimo Pontebbe/Tablje, do kraja Mogio Udinesse/Mužac, kjer zavijemo desno v smeri doline Val Aupa. Po približno šestih kilometrih zavijemo levo proti vasi Grauzaria, na razpotju pa peljemo mimo vasi levo, prečimo potok Riu della Forchia in vozimo po asfaltirani cesti, ki se v strmih serpentinah vzpenja do vasice Badiuz, kjer parkiramo. Naj opozorim, da je cesta ozka, na mestih, kjer je narejeno odvodnjavanje, pa je treba peljati z občutkom.

V vasi Badiuz nadaljujemo po še ožji, betonirani cesti do zaselka Borgo di Mezzo. Nad vodnjakom zagledamo smerokaz, ki nas usmeri na desno, v nekaj korakih pa smo pri smerokazu poti št. 418a. Prečna pot, brez okljukov, nas pripelje skozi bukov gozd do razglednega slemena, ko se nam pokaže mogočni Zuc Dal Bor, nad dolino Val Alba. Vzpenjamo se po robu, strmo, nato pot preči levo. Strmina ne popusti in kmalu zavije desno skozi bukov gozd. Na vrhu strmine steza zavije levo in preči pobočje. Odpirajo se nam razgledi na Monte Amariano. Sledi strm vzpon skozi bukov gozd, kjer je treba malce oprezati za markacijami. Na vrhu strmine nadaljujemo desno, pot se celo malce položi in nas v zmernem vzponu pripelje do opuščene planine Cimadors, kjer je hiška spremenjena v zasilni bivak. Do sem smo potrebovali približno dve uri. Od hiške sledimo markacijam desno v gozd. V nekaj okljukih pridemo do široke gozdne grape, ki je v jesenskih mesecih polna odpadlega listja. Strmo se povzpnemo do sedla, kjer se nam prvič pokaže mogočna Creta Grauzaria. Na sedlo nadaljujemo levo, gre pa desno oz. naravnost pot, ki bi nas pripeljala do Crete Grauzarie. Na tej poti je tudi razcep za pot 444 v zoprno in zahtevno grapo potoka Riu della Forchia, ki pa je trenutno zaprta. Po slemenu se skozi bukov gozd po travnatem grebenu povzpnemo do vršnega dela, ki je poraščen z rušjem. Sledi nekaj strmih okljukov in že smo na vrhu, ki ga označuje skromen, majhen lesen križ. Od planine do vrha smo potrebovali slabo uro. Z vrha pogledamo v nedrje dveh karnijskih lepotcev: Monte Sernia in Crete Grauzarie. Na dosegu roke sta! Desno od Sernia je Creta di Mezzodi. Kakšen razgled. Če pogledamo desno, spodaj vidimo slikovito vasico Dordolla, nad njo pa Cjasut dal Sior, Monte Chiavals, Zuc dal Bor, Cristis in Pisimoni. Če pogledamo proti jugu, je pred nami Monticello, desno pa Monte Amariana, na drugi strani reke Tagliamanto pa San Simeone z ostanki vojne vihre prve svetovne vojne.

Z vrha sestopimo po poti vzpona in takrat šele občutimo, koliko je bila pot pravzaprav strma.

Nadmorska višina: 1639 m
Višinska razlika: 800 m
Trajanje: 5–6 ur
Zahtevnost: ★★★★★

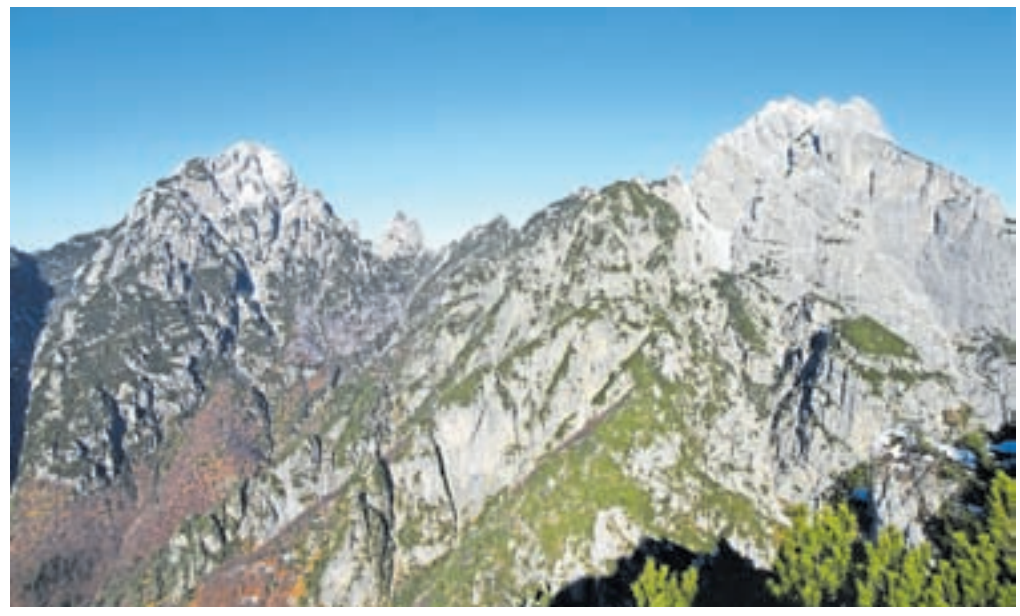

Razgled z vrha na Monte Sernio, levo, in Creto Grauzario, desno / Foto: Jelena Justin

Opuščena planina Cimadors, kjer je neoskrbovan bivak. Desno vidimo vrh, a do njega je še približno 45 minut hoje. / Foto: Jelena Justin

Linije gostega bukovega gozda. Med njimi vijuga strma pot. / Foto: Jelena Justin

Emilija - Romanja s kolesom, 6. del

Glasova Kolesarjenja

Grega Flajnik

Med postankom pod mestom San Marino nam je vodnik Marco povedal zgodbo o nastanku San Marina. Po legendi naj bi republiko v četrtem stoletju ustanovil kamnosek sveti Marin(o) s hrvaškega otoka Rab. V času rimskega cesarja Dioklecijana, ki je kristjane preganjal, je Marin skupaj s prijatelji pobegnil čez morje v mesto Rimini. Tam je delal več let kot kamnosek, v prostem času pa je oznanjal krščanstvo. Potem se je pojavila ženska z druge strani morja (z Raba), ki je govorila, da je njegova žena in ga je poskušala zapeljevati. Marin se je pred njo umaknil v votlino na gori Monte Titano in do konca življenja živel kot puščavnik. Na gori je tudi umrl naravne smrti, in sicer 3. septembra 301. Legenda pravi, da je pred smrtjo sklical k sebi okoliške prebivalce in jim rekel: »Zapuščam vas svobodne od kateregakoli človeka.« Torej od vladarjev in oblastnikov. To dajanje se šteje za ustanovitev Republike San Marino, ki še danes poudarja svobodo in neodvisnost od vseh vladarjev sveta in zato se 3. september 301 navaja kot ustanovni datum te male države. Zanimivo je, da prebivalci od takrat štejejo tudi leta, zato je letos pri njih leto 1721.

Nenavadno, da se je tako majhna državica ohranila vse do današnjih dni. Prebivalci so se morali za svojo neodvisnost boriti tudi z orožjem, a da so zadržali svojo neodvisnost, je v prvi vrsti posledica spretne sanmarinske diplomacije. Samostojnost je bila morda še najbolj ogrožena v času združevanja Italije v 19. stoletju. Giuseppe Garibaldi, ki si je prizadeval za združitev Italije, je bil takrat s svojimi četami pogosto v sporu in vojnah s papeško državo. Prebivalci San Marina so mu večkrat omogočili umik na njihovo ozemlje. Kasneje, ko je Garibaldi zmagal, je uslišal željo prebivalcev San Marina in jim v zahvalo za pomoč med bojevanjem omogočil samostojnost.

Današnje meje je republika dobila leta 1463. Kot nagrado za sodelovanje v zavezništvu v takratnih vojnah je papež San Marinu dodelil utrjena naselja Fiorentino, Montegiardino in Serravalle, ki imajo bolj vaški značaj. Zato je na ravnini največ kmetijskih površin, na katerih gojijo različna žita, vinsko trto in sadje.

Tudi mi smo se s kolesi spuščali med nasadi in prav hitro prispeli nazaj v Riccione. Po malici smo nato kolesarili do Misana, kjer je dirkališče za motocikle, imenovano po Marcu Simoncelliju. Z eno skupino smo ravno ujeli trening rekreativnih motoristov. Nismo se dolgo mudili, saj nam je večini ljubše poganjanje tihih dvokolesnikov.

Dan smo zaključili s piadino, tipično jed Romanje, ki je še najbolj podobna tortiljam. V palačinko iz nevzhajanega testa so zavili pršut, zelenjavo in nekaj sira. To naj bi bila najbolj tipična kombinacija, čeprav jih lahko pripravijo z različnimi prilogami.

Po legendi naj bi San Marino ustanovil kamnosek Marino z otoka Rab. Njegov kip stoji v mestu Rab

Z glavnega trga, kjer je tudi parlament, je čudovit razgled na griče dežele Emilija - Romanja.

Aleš med spustom iz San Marina, v ozadju Titano, najvišji hrib republike / Vse fotografije: Grega Flajnik

Pričakujejo večjo podporo

Zadruge pričakujejo z novo kmetijsko politiko še večjo državno podporo, med drugim tudi revizijo strateškega načrta pri kolektivnih naložbah.

Cveto Zaplotnik

Gorjuša – Zadružna zveza Slovenije je tudi letos pripravila za svoje članice – zadruge regijske posvete, na katere je povabila vodstvene delavce ter predstavnike upravnih in nadzornih odborov zadrug. Regijski posvet za kamniško-zasavsko, ljubljansko in gorenjsko regijo je bil sredi novembra v Jamarskem domu na Gorjuši pri Dobu. Glavne teme posveta so bile strateški načrt skupne kmetijske politike za obdobje 2023–2027, subvencije, poslovanje zadrug, nove možnosti financiranja zadrug in nova zadružna digitalna platforma zadruzno.si.

Eno od omizij na regijskem posvetu zadružnikov / Foto: Cveto Zaplotnik

Pripravljajo predpise za izvajanje politike

Urška Keše, vodja službe za strateški načrt pri ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je dejala, da na ministrstvu, po potrditvi strateškega načrta v Evropski komisiji, že pripravljajo uredbe, ki bodo omogočile izvajanje načrta. Pripravili bodo triindvajset uredb, pri tem pa bodo dali prednost uredbam, ki bodo omogočile izvedbo subvencijske kampanje. Tako pri neposrednih plačilih kot pri ukrepih za razvoj podeželja je v primerjavi s sedanjim programskim obdobjem veliko novosti in sprememb, med drugim sprememba točkovanja kmetij na območju z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost, spremljanje kmetijskih zemljišč (Gerkov) s pomočjo satelitskih posnetkov in aplikacije Sopotnik, uveljavitev sheme plačila za podnebje in okolje, uvedba plačila za območja Natura 2000 ...

Predsednik zadružne zveze Borut Florjančič / Foto: Cveto Zaplotnik

Pomembna vloga zadrug

V zadružni zvezi si po besedah predsednika Boruta Florjančiča prizadevajo, da bi ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v strateškem načrtu prepoznalo pomembno vlogo zadrug pri krepitvi pogajalskega položaja družinskih kmetij v verigi preskrbe s hrano. »Če hočemo, da zadruge uspešno opravljajo to vlogo, zahtevamo še močnejšo podporo. Naložbe v živilskopredelovalno dejavnost so izredno drage in se težko povrnejo,« je dejal Florjančič in dodal: »Če ob tem predelava temelji le na lokalni surovini, in ne ceneni, borzni surovini s tujih trgov, nas to še dodatno bremeni.« Zadružniki pričakujejo tudi revizijo strateškega načrta pri kolektivnih naložbah, med drugim zahtevajo zvišanje meje javne podpore za tovrstne naložbe.

Na posvetu na Gorjušah med zadružniki glede strateškega načrta ni bilo veliko pripomb. Predsednik žirovske kmetijsko-gozdarske zadruge Anton Kokelj je izrazil bojazen, da bodo kmetije, če bodo želele izpolnjevati vse zahteve, morale zmanjšati rejo živine, s tem pa država ne bo povečala samooskrbe s hrano, kar je sicer eden od ciljev kmetijske politike.

Satelitsko spremljanje kmetijskih površin

Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja je predstavila izplačilo letošnjih plačil in priprave na novo subvencijsko kampanjo, ki se bo začela 15. marca. Kot je povedala Metka Večko, vodja sektorja za neposredna plačila na agenciji, bo že prihodnje leto obvezna uporaba sistema za satelitsko spremljanje kmetijskih površin in aplikacije Sopotnik. Agencija bo na osnovi satelitskih posnetkov lahko pregledovala rabo zemljišča, vrsto posevka pa tudi delovne aktivnosti na zemljiščih (oranje, košnjo), ne pa tudi višine košnje, uporabe gnojil in fitofarmacevtskih sredstev ter paše. Na podlagi zaznanih delovnih aktivnosti bo Gerke označila z barvnimi pikami: zelena barva bo pomenila, da je kmetijska dejavnost zaznana, rumena, da še ni dovolj informacij, rdeča pa, da rezultati ne potrjujejo prijavljenih podatkov v zbirni vlogi. V primeru ugotovljenega neskladja bo kmet v neposredni komunikaciji z agencijo lahko še pred izdajo odločbe odpravil neskladje ali prilagodil zahtevek v zbirni vlogi ter se s tem tudi izognil kaznovanju.

Ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Irena Šinko: »Vlogo zadrug in zadružnega sistema vidim predvsem pri odkupu pridelkov, pogajanjih, sklepanju dolgoročnih pogodb in naročeni proizvodnji.«

Večji prihodki in višji dobiček

Zadružna zveza je na posvetu predstavila finančno in blagovno poslovanje zadrug v Sloveniji in še posebej v kamniško-zasavski, ljubljanski in gorenjski regiji. Zadruge so lani v primerjavi z letom prej povečale prihodke za sedem odstotkov, neto čisti dobiček za dve petini, število zaposlenih za sedem odstotkov, plače za pet odstotkov ... 47 zadrug je poslovalo s čistim dobičkom, 13 zadrug pa z izgubo. V kamniško-zasavski regiji sta lani čisto izgubo izkazovali dve zadrugi, v gorenjski ena, v ljubljanski pa nobena.

Zadruge so lani odkupile štiri petine vsega mleka v Sloveniji, dve tretjini klavnega goveda, več kot polovico klavnih prašičev, čez sedemdeset odstotkov grozdja, skoraj tretjino žita (vključno s koruzo) ... V primerjavi z letom prej so povečale deleže pri odkupu goveda, mleka in lesa, dolgoročno je najbolj kritičen upad odkupa klavnih prašičev.

Zadruzno.si s ponudbo 13.500 kmetij

Zadružna zveza je predstavila tudi novo digitalno platformo zadruzno.si, ki na enem mestu predstavlja ponudbo 13.500 družinskih kmetij, povezanih v šestdeset kmetijskih in gozdarskih zadrug, članic zveze. Predstavitev je namenjena širši javnosti, predvsem pa organizatorjem prehrane v vrtcih, šolah, bolnišnicah in negovalnih domovih.

Nove možnosti financiranja zadrug

Zadrugam in zadružnim podjetjem se odpirajo tudi nove možnosti ugodnih financiranj. Na pobudo zadružne zveze je Slovenski regionalni razvojni sklad pripravil javni razpis, s katerim jim namenja tri milijone evrov ugodnih posojil za nakup, gradnjo ali obnovo poslovnih zgradb in drugih poslovnih prostorov s pripadajočim funkcionalnim zemljiščem, za novo ali rabljeno opremo in delovne stroje, za prevozna sredstva za zagotavljanje kakovosti pridelkov in živil ter dobrega počutja živali ...

Svojo ponudbo posojil je predstavila tudi Deželna banka Slovenije.

Pomoč ali miloščina

Živinorejske kmetije bodo zaradi suše in posledično izpada krme deležne od 19 do 95 evrov pomoči na hektar krmnih rastlin. V kmetijsko-gozdarski zbornici ocenjujejo, da je pomoč bistveno prenizka, zato od vlade zahtevajo, da odlok razveljavi.

Cveto Zaplotnik

Kranj – Vlada je prejšnji teden izdala odlok o finančni pomoči kmetijam, ki jim je suša zmanjšala pridelek krme in jim grozi, da bodo zaradi tega morale zmanjšati stalež živine. Do finančne pomoči bodo upravičene kmetije, ki redijo vsaj dve glavi velike živine (GVŽ) in dosegajo obtežbo vsaj 0,9 GVŽ na hektar. Za hektar deteljno-travne mešanice, detelje, travno-deteljne mešanice, pašno-kosnega travnika, planinskega pašnika, trajnega travnika z dvema, tremi ali več košnjami, trajnega pašnika (sveže) lucerne in travniškega sadovnjaka bo ob od 30- do 60-odstotni poškodovanosti kultur znašala pomoč 19 evrov in ob več kot 60-odstotni poškodovanosti 38 evrov, za hektar koruze za zrnje in za siliranje ter krmnih rastlin ogrščice, pese, repe, repice, boba, graha, ohrovta, radiča, sirka in korenja ob od 30- do 60-odstotni poškodovanosti 47,50 evra, ob več kot 60-odstotni pa 95 evrov. Zneski pomoči so celo višji, kot jih je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predlagalo v osnutku odloka, ki ga je dalo v medresorsko usklajevanje.

»To ni pomoč živinorejcem, to še simbolični znesek ni. Kmetje nas kličejo, da je to sramota,« je bil ob vladni odločitvi ogorčen Roman Žveglič, predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, in ob tem navedel konkreten primer. Kmet, ki obdeluje 30 hektarjev travnikov in redi 30 krav molznic in 30 glav mlade govedi, je ob od 30- do 50-odstotni poškodovanosti travinja moral za preživetje črede dokupiti za 17 tisoč evrov krme. Po vladnem odloku bo dobil 570 evrov pomoči, a še ta se mu bo štela v dohodninsko osnovo in bo od nje moral plačati davek.

Po vladnem odloku bodo kmetije, ki so upravičene do pomoči, najkasneje do 21. decembra prejele informativne odločbe o dodelitvi denarja.

V zbornici zahtevajo od vlade, da razveljavi odlok, za pomoč nameni bistveno več denarja in pomoč nameni tudi kmetijam, ki se ukvarjajo z rejo perutnine.

Čebelarjem deset evrov pomoči na čebeljo družino

Cveto Zaplotnik

Kranj – V čebelarstvu so podražitve reprodukcijskega materiala, predvsem sladkorja, zdravil, energentov in preseljevanja čebeljih družin, občutno vplivale na zvišanje pridelovalnih stroškov. Vlada je zato prejšnji teden na predlog ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdala odlok, na podlagi katerega bo čebelarjem namenila nekaj manj kot dva milijona evrov pomoči za ublažitev posledic zvišanja pridelovalnih stroškov. Do finančnega nadomestila bodo upravičeni čebelarji, ki so bili na dan 20. avgust 2022 vpisani v centralni register čebelnjakov in so na zadnji dan lanskega oktobra imeli prijavljene v registru vsaj štiri čebelje družine. Po podatkih iz centralnega registra je takih čebelarjev 8160, čebelarijo pa z več kot 191 tisoč čebeljimi družinami. Nadomestilo bo znašalo deset evrov na čebeljo družino, pri tem pa bo skupni znesek izplačila navzdol omejen na 40 evrov, navzgor pa na 62 tisoč evrov. Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja bo čebelarjem na podlagi uradnih evidenc najkasneje do 21. decembra izdala informativne odločbe o dodelitvi nadomestila.

Vlada pričakuje od čebelarjev, da zaradi finančne pomoči ne bodo zvišali cene medu.

Elektronsko vročanje odločb in sklepov

Kranj – Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja bo začela elektronsko vročati odločbe, sklepe in ostale dokumente tudi v navadne e-poštne predale. Podatke za vročanje je pridobila iz letošnje zbirne vloge za neposredna in druga kmetijska plačila.

Prehiteval v škarje

Simon Šubic

Godešič – V petek ob 6.40 se je na cesti Škofja Loka–Jeprca zgodila prometna nesreča s telesnimi poškodbami. Po ugotovitvah policistov je do nesreče izven naselja Godešič prišlo zaradi nepravilne strani vožnje voznika osebnega vozila, ki je zapeljal na nasprotno smerno vozišče in trčil v voznico in voznika osebnih vozil, ki sta se pravilno pripeljala po tej cesti. V nesreči so bile poškodovane tri osebe. Na kraju nesreče so pomoč nudili gasilci in zdravstveno osebje. Policisti zoper povzročitelja vodijo postopek.

Pri prehitevanju izven Godešiča je voznik osebnega vozila trčil v dve vozili, ki sta pripeljali nasproti. / Foto: PU Kranj

Umrl v trku v prometni znak

Simon Šubic

Železniki – Škofjeloški policisti so bili v nedeljo popoldan obveščeni o nesreči starejšega voznika, ki je na javni cesti v okolici Železnikov z osebnim avtomobilom trčil v prometni znak in umrl. Okoliščine kažejo na zdravstvene težave, so sporočili policisti, ki so odredili obdukcijo. V nesreči je bil pokojni voznik udeležen sam.

Bali so se, da je padel v Savo

Kranj – V nedeljo ob pol štirih ponoči so na območju Savske Loke v Kranju iskali pogrešanega moškega, ki so ga nazadnje videli v bližini reke Save in bi bilo njegovo življenje lahko ogroženo. V iskalni akciji so sodelovali gasilci Gasilske reševalne službe Kranj ter prostovoljnih društev Breg ob Savi, Mavčiče in Bitnje, vodniki reševalnih psov za iskanje pogrešanih oseb Kinološke zveze Slovenije in Gorske reševalne zveze Slovenije, reševalci Potapljaške reševalne službe Kranj, gorski reševalci iz Kranja, Kamnika in Ljubljane ter ekipa Infokom Civilne zaščite Škofja Loka, ki je omogočila iskanje s pomočjo drona. Med potekom iskalne akcije so reševalci prejeli obvestilo, da je pogrešani nepoškodovan že prišel domov.

Policisti spet poostreno nadzirali promet

Kranj – V petek so gorenjski policisti poostreno nadzirali tovorni promet in voznike vozil glede nepravilne uporabe mobilnih telefonov in drugih naprav, ki zmanjšujejo vidno ali slušno zaznavanje. Ugotovili so več kršitev prometnih pravil, so sporočili s Policijske uprave Kranj. Med izstopajočimi prekrški so bili nepravilno naložen in pritrjen tovor, nepravilna uporaba dnevnih luči, neuporaba varnostnega pasu in nepravilna uporaba mobilnega telefona. Enemu poklicnemu vozniku je bilo začasno odvzeto vozniško dovoljenje zaradi vožnje pod vplivom alkohola, drugi voznik pa je bil po opravljenem hitrem testu izločen iz prometa zaradi suma vožnje pod vplivom prepovedanih drog. Odredili so mu strokovni pregled.

Začasno ob vozniško dovoljenje

Kranj – Kranjski policisti so v nedeljo zvečer trem vinjenim voznikom začasno odvzeli vozniško dovoljenje. Dva sta povzročila prometno nesrečo. Prva se je zgodila na javni cesti zaradi vožnje voznika preblizu desnega roba vozišča, ki je z osebnim avtomobilom zdrsnil po bregu navzdol. Po odrejenem preizkusu alkoholiziranosti je alkotest pokazal 0,48 mg/l. Druga nesreča se je zgodila na javnem parkirišču zaradi nepravilnega premika vinjenega voznika (0,58 mg/l), ki je z avtomobilom trčil v parkirani osebni avtomobil in s kraja odpeljal, ne da bi nudil podatke oškodovancu. Tretjega voznika (0,79 mg/l) so policisti ustavili med vožnjo.

Cilj tudi dvig normativa financiranih reševalcev

Normativno število financiranih gorskih reševalcev je letos, ko se bo število gorskih nesreč približalo številu sedemsto, še vedno enako kot leta 2001, ko je bilo 262 gorskih nesreč.

Simon Šubic

Brdo pri Kranju – Gorska reševalna zveza Slovenije letos praznuje 110-letnico organiziranega gorskega reševanja. »Pred nami je veliko izzivov. Na prvem mestu je zagotovo izjemno hitro in veliko povečanje števila gorskih nesreč, ki se bo letos že zelo približalo številu 700. Pri tem je skrb vzbujajoče, da je letos v gorskih nesrečah umrlo že 35 ljudi, pri čemer je bilo še kar nekaj nesreč, ki bi se tudi lahko tragično končale,« je na nedavni slavnostni akademiji na Brdu pri Kranju opozoril predsednik Gorske reševalne službe Slovenije (GRZS) Gregor Dolinar.

Gorski reševalci so spomladi na svojem rednem letnem zboru poleg novega vodstva potrdili tudi strategijo delovanja za prihodnjih deset let. V njej so si kot eno glavnih prioritet zastavili dvig normativnega števila financiranih gorskih reševalcev. »Leta 2001 je bilo 262 nesreč v naših gorah in težko dostopnih krajih, normativno število financiranih gorskih reševalcev pa je bilo 430. Leta 2022 bo blizu 700 gorskih nesreč, normativno število financiranih gorskih reševalcev pa še vedno ostaja pri 430. Seveda samo toliko gorskih reševalcev ne bi moglo opraviti vsega dela. Trenutno je v GRZS nekaj več kot 600 gorskih reševalcev z licenco, skupaj s pripravniki in veterani pa nas je nekaj več kot 840. Kaj to pomeni? Da sofinanciramo nakup lastne reševalne opreme, da tečajniki uporabljajo pri usposabljanju lastno alpinistično opremo. To tudi pomeni, da se marsikateri potencialni kandidat alpinist žal ne odloči za sodelovanje v GRZS, ker ne želi s svojim denarjem sofinancirati opreme, s katero bo v svojem prostem času brezplačno pomagal drugim,« je Dolinar predstavil razloge, zakaj si želijo prilagoditev normativa z dejanskim stanjem.

Predsednik GRZS Gregor Dolinar je na slavnostni akademiji predstavil glavne cilje desetletne strategije gorskih reševalcev. / Foto: Gorazd Kavčič

Gorska reševalna služba Slovenije, danes zveza, je bila ustanovljena 16. junija 1912 v Kranjski Gori v okviru takratnega Slovenskega planinskega društva.

Med prioritete v prihodnjem desetletju sodijo tudi organiziranje 365-dnevnega helikopterskega dežurstva ekipe GRS na Brniku, reševanje prostorske problematike nekaterih društev gorske reševalne službe (GRS), posodabljanje reševalne opreme in zagotavljanje psihološke pomoči gorskim reševalcem.

Naročili nov transportni helikopter

Floto letalske policijske enote na Brniku bodo prihodnje leto povečali z novim transportnim helikopterjem Leonardo AW169. Z njim bodo izvajali vse policijske naloge.

Simon Šubic

Ljubljana – Slovenska policija bo prihodnje leto dobila še en večnamenski transportni helikopter. Floto Letalske policijske enote (LPE) na Brniku bo posodobil helikopter Leonardo AW169. Pogodbo z italijanskim podjetjem Leonardo je v. d. generalnega direktorja policije Boštjan Lindav podpisal prejšnji teden. Skupna vrednost pogodbe za helikopter, ki bo dobavljen do 30. oktobra 2023, znaša 14,4 milijona evrov (z DDV), v kar je poleg vrednosti helikopterja vključeno tudi usposabljanje osebja in vzdrževanje.

Novi helikopter bodo uporabljali za izvajanje vseh policijskih nalog, so napovedali v policiji. »Z nakupom uresničujemo strategijo razvoja Letalske policijske enote s posodobitvijo in poenotenjem flote za večjo varnost letalskih operacij, večjo učinkovitost, boljšo operativnost in zmanjšanje stroškov. Posadke LPE že zelo dobro poznajo sposobnosti tega tipa helikopterja, zato posebnih usposabljanj ne bodo potrebovale in ga bodo lahko uporabljale kmalu po dobavi,« so pojasnili.

Novi AW169 se bo pridružil floti šestih drugih helikopterjev, ki jih v LPE trenutno uporabljajo za opravljanje policijskih, humanitarnih in drugih nalog. / Foto: Gorazd Kavčič

Kot poudarjajo, helikopter predstavlja novo generacijo helikopterjev, ki izpolnjujejo vse sodobne standarde glede letalske varnosti in hrupa. V praksi to pomeni znatno boljše zmogljivosti na višini, bistveno večjo varnost ob odpovedi enega motorja, prelete na različne naloge pa opravi bistveno hitreje. »Glavne prednosti pred drugimi helikopterji istega razreda so velika potovalna hitrost, ki je 260 kilometrov na uro, ogromna zaloga moči, helikopter lahko lebdi s polno vzletno maso do višine 3500 metrov, z enim rezervoarjem goriva lahko opravi več kot 850 kilometrov in ob tem zagotavlja fleksibilnost opreme za različne naloge. Helikopter AW169 omogoča varno letenje v skoraj vseh vremenskih pogojih podnevi in ponoči, ima zmogljiv zunanji vitel, močan reflektor, opremo za spust vpadnih skupin, tovorno kljuko in povsem prilagodljivo kabino, ki omogoča namestitev do deset potniških sedežev,« so razložili.

KAJ PA, ČE JE VSE RES

Tržiški folklorniki so ob pomoči gostov iz Kranja in Novega mesta izpeljali letni koncert, skozi katerega so obiskovalci lahko spoznali lokalne pripovedke in vraže. Naslovili so ga Kaj pa, če je vse res.

Nika Toporiš

Kulturno društvo (KD) Folklorna skupina (FS) Karavanke je minulo soboto pripravilo letni koncert z naslovom Kaj pa, če je vse res?, v okviru katerega so skozi petje in ples predali ljudsko izročilo ter predstavili bogastvo čudes, legend, mitičnih bitij in vraž. Med programom so tržiški folklorniki ob pomoči gostov Akademske folklorne skupine Ozara iz Kranja in Folklorne skupine Folklornega društva Kres iz Novega mesta odkrivali skrivnosti znamenitih slovenskih pripovedk, legend in mitičnih zgodb. Ena od njih je tudi pripovedka o nastanku Tržiča, s katero so na odru tržiškega Kulturnega doma odprli sobotni koncert.

Kot je pojasnila predsednica KD FS Karavanke Saša Meglič, so si temo koncerta izbrali že pred epidemijo, vendar jim ga zaradi zaprtja ni uspelo izpeljati. »Zelo sem ponosna na vse naše člane, moram reči, da sem sama zelo velik perfekcionist, vendar so me danes pozitivno presenetili in izpeljali celoten program tako, kot smo si zamislili,« je pojasnila Saša in izrazila zadovoljstvo nad polno dvorano, ki je nastopajoče večkrat pospremila z bučnim aplavzom.

Plesalke in plesalci KD FS Karavanke so obiskovalcem pričarali čarobno vzdušje, polno skrivnosti in magije ljudskih pripovedk. / Foto: Primož Pičulin

Ob koncu koncerta so podelili tudi priznanja članom za dolgoletno delovanje v društvu, David Ahačič pa je v imenu Zveze kulturnih organizacij Tržič KD FS Karavanke podelil srebrno Kurnikovo plaketo za izredne dosežke v minuli sezoni. Ko pa je Prosvetni dom Artiče 19. novembra gostil državno revijo poustvarjalcev slovenskega glasbenega izročila, pa so se med deseterico nastopajočih predstavili tudi pevci ljudskih pesmi KD FS Karavanke.

Andreja Čamernik Rampre / Foto: arhiv Dallasa (David Keinne)

Andreja Čamernik Rampre v novi pesmi poje o ljubezni, svobodi in upanju

Po več kot štirih desetletjih delovanja na slovenski glasbeni sceni Andreja Čamernik Rampre pred iztekom letošnjega leta v svet pošilja novo pesem polno upanja, z naslovom Verjamem. »Verjeti v dobro in upati, da se bodo v naših življenjih takšne in drugačne nevihte končale, je pravzaprav še edino, kar nam ostaja,« pravi pevka ob izdaji nove glasbene zgodbe, v kateri je pogled usmerjen v boljši svet in boljše ljudi, ne glede na trenutno za naš planet precej mračno obdobje. »Zbrati moč in iti naprej, to je tisto, kar si želim ob prihajajočih prazničnih dnevih zase in za vse okoli sebe,« pravi. »Upanje nas vedno drži pokonci.« Ob vsem tem pa dodaja, da glasbeniki zagotovo nosijo velik delež odgovornost pri spodbujanju k miru in ljubezni. Sicer pevko poznamo tudi po tem, da je radijka in soproga Daniela Rampreta, širši javnosti znanega predvsem kot interpreta Joeja Cockerja.

GORENJSKI ADVENTNI SEJEM

Alenka Brun

Zadnja novembrska nedelja je postregla z lepim vremenom, kar je na Gorenjski adventni sejem, ki ga je gostil Park Brdo, pritegnilo izjemno veliko obiskovalcev. Predstavili so se ponudniki domače hrane in rokodelci iz celotne Gorenjske, pisano ponudbo na stojnicah pa je popestril tudi spremljevalni program. Adventni venček so lahko obiskovalci izdelali sami, pa vseeno s pomočjo Petra Ribiča, in sicer na posebni delavnici. Zabavni del so zaupali Romani Krajnčan, nastopila je Folklorna skupina Iskraemeco, pripravili so tudi pohod z baklami po Parku Brdo. Ob svetlobni simfoniji oziroma živopisnem laserskem šovu pa so uživali prav vsi, od najmlajših do najstarejših.

Romana Krajnčan / Foto: Tina Dokl

Ustvarjanje adventnih venčkov pod mentorstvom Petra Ribiča je pritegnilo Barbaro Polenec, sicer bolj znano kot Barbaro iz kranjske restavracije Brioni, ter Brino Kleč, hčer Gašperja Kleča, direktorja Razvojne agencije Sora. / Foto: Tina Dokl

Adventni sejem je polepšal tudi ples. / Foto: Tina Dokl

MULARIJA

S pomočjo tekočega dušika so učencem prikazali, kako v vesolju zaledenijo stvari. / Foto: Tina Dokl

ZA VEDOŽELJNE UČENCE

Več kot štiristo otrok iz osemnajstih osnovnih šol z vse Gorenjske so gostili na letošnjem jubilejnem, desetem Festivalu naše prihodnosti na Osnovni šoli Orehek Kranj.

Mateja Rant

Festival, ki združuje vse gorenjske osnovne šole, je namenjen predvsem nadarjenim in radovednim učencem, je pojasnila vodja projekta Anja Šmid Pustoslemšek in dodala, da so seveda dobrodošli vsi, ki so se pripravljeni naučiti ali izvedeti kaj novega. Odziv učencev je bil letos znova nad pričakovanji, saj so prosta mesta za 25 delavnic zelo hitro zapolnili. Delavnice so namenjene učencem od 4. do 9. razreda, pri čemer so največje zanimanje pokazali učenci druge triade, je pojasnila Anja Šmid Pustoslemšek.

S festivalom želijo radovednim in vedoželjnim učencem ponuditi še kaj več, česar ni v učnem načrtu, saj se zavedajo, da v rednem programu osnovne šole učenci ne morejo vselej potešiti vse svoje radovednosti in raziskovalne žilice. »Na naših delavnicah jim ponudimo, česar ne bodo izvedeli pri pouku v šoli. Naš glavni cilj je, da jim razširimo obzorja,« je poudarila Anja Šmid Pustoslemšek. Delavnice pripravljajo mentorji iz gorenjskih osnovnih in srednjih šol, pa tudi zunanji izvajalci iz podjetij in drugih ustanov. Učenci so tako tudi letos lahko sodelovali v delavnicah risanja, programiranja in naravoslovnih delavnicah, preizkusili so se lahko v klesanju kamna, se zabavali ob cirkuških vragolijah, ustvarjali v impro gledališču, se rešili iz sobe pobega, spoznavali kitajsko pisavo in umetnost, sodelovali pri verižnem eksperimentu ... Kot posebnega gosta so letos gostili kolesarja Mateja Mohoriča, s katerim sta dva učenca opravila intervju po video povezavi. »Učencem je posredoval veliko dobrih nasvetov, predvsem pa sporočilo, da je s trudom in željo mogoče doseči vse, kar si želiš.«

V eni od delavnic so spoznavali osnove improvizacije z Rokom Škrlepom. Ob našem obisku so uprizorili kuharski šov, v katerem so se učenci z veliko iznajdljivosti prelevili v različne kuharske pripomočke in sestavine, da so pripravili torto po sicilijansko. Maj iz Osnovne šole (OŠ) Matije Čopa Kranj je užival v lovu na zaklad, na katerega so se podali s pomočjo QR kod. Potem so tudi sami oblikovali QR kode, s katerimi so skriti zaklad pomagali najti svojim sovrstnikom. Petošolki Ivana in Ema iz OŠ Cvetka Golarja Škofja Loka sta ustvarili svojo družabno namizno igro, namesto metanja kocke pa so za premikanje po igralni plošči žrebali domine in seštevali pike na njih. Zelo živahno je bilo tudi v učilnici, kjer so spoznavali lastnosti in nevarnosti vesolja.

Impro gledališče z Rokom Škrlepom / Foto: Tina Dokl

PESMI MLADIH

Obup

V prostoru,
kjer ni časa
in ni omejitev.
Kjer ura
ne odšteva
in nikomur ni mar.

Na mrtvi točki,
kjer srečata se
dve sorodni duši
brez upanja
v nov propad.

Naj bo lepa
svetla ta prihodnost,
o kateri
še nihče ne ve.
Naj udari,
naj razstreli
upanja polna nad.

Simon

V teh jesenskih turobnih dnevih vam želim, da najdete veliko sonca. Če ne gre drugače, si ga lahko narišete. **Meta**

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKE • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKE

SLOVENSKA KUHARSKA REPREZENTANCA SE PREDSTAVI

Alenka Brun

Pred kratkim so se člani slovenske kuharske reprezentance Martin Blejec, Gašper Kačičnik, Boštjan Volk, Meta Kocjančič, Gregor Rode in Blaž Vodopivec s (tokratnimi) pomočniki Gregom Rozmanom, Davorjem Družincem, Janom Dolšakom in pa seveda organizacijskim »motorjem« ekipe Tomažem Vozljem odpravili na letošnje svetovno kulinarično tekmovanje Villeroy & Boch Culinary World Luxemburg Cup, so se z izbranim menijem predstavili tudi na Gorenjskem. Kuharska ekipa je v družbi vinarja Stojana Ščurka razvajala prisotne na večerji v Elegans hotelu na Brdu.

Gorenjsko v ekipi tokrat predstavljajo Martin Blejec, ki tudi vodi slovensko izbrano vrsto, in Grega Rozman, oba iz Bled Rose Hotela, ter Davor Družinec, SŠGT Radovljica in Hotel Astoria Bled.

Fantje in dekle tekmujejo danes, in ker nastopajo v elitni kategoriji članskih reprezentanc, verjamemo, da je prisotne tudi nekaj treme. Gre le za največje svetovno kulinarično tekmovanje s 50-letno tradicijo, ki vsaka štiri leta poteka v okviru sejma Expogast.

Petnajst kuharskih reprezentanc z vsega sveta se bo tako v Luksemburgu pomerilo v dveh kategorijah – pripravi toplega trihodnega menija za 110 oseb in v disciplini chef's table oziroma chefova miza. Slovenci bodo najprej nastopili v prvi disciplini, torej kuhanju menija. Seveda se morajo pri tem držati določenih pravil, smernice so znane, pomembno je, da na krožnikih predstavijo čim več kuharskega znanja.

Trihodni meni slovenske kuharske reprezentance Luksemburg 2022 pa zveni kar zahtevno. Ekipa bo za toplo predjed postregla lososa z miso glazuro in umami salso, lečin pire s sipinim črnilom, vitlof, takos z lososovim tatarjem, holandsko omako s pomarančo, pinjenec, koprc; za glavno jed pripravljajo jagnječji hrbet z lešnikovo skorjico, pire pečenega pastinaka, glazirano mlado korenje s korenčkovimi laski, brokoli z amarantom, krompirjevo terino, jagnječje ocvrto pleče s paradižnikovimi drobtinami, čebulo, polnjeno z jurčki, jagnječji jus; sladico pa so poimenovali odtenki grozdja in je na Brdu poleg jagnječjega hrbta požela precej zadovoljnih nasmehov.

Predstavitvena večerja v Elegans hotelu pa je vsebovala za goste še pozdrav iz kuhinje ter jušni krožnik: dvojno močni divjačinski consume brdske divjačine, kremo jušne zelenjave, kompresirano kračo, domač raviol odimljene skute domačije Odems, hrustljavi praline in ožgano zelenjavo. Priznam pa, da je po dolgem času izkušnjo izboljšal tudi izjemno prijazen in uglajen natakar sicer mlajše generacije, a če bo ostal v tem poklicu, potem ni skrbi, da v njem ne bi uspel.

Slovenska kuharska reprezentanca v kuhinji Elegans hotela na Brdu / Foto: Alenka Brun

Odtenki grozdja (vanilja, izabela, črni česen, bela čokolada) / Foto: Alenka Brun

Brdski okusi: juha, ki ogreje še tako »ledenega« gosta / Foto: Alenka Brun

PRAZNOVANJA

BISERNA STENOVČEVA

Šestdeseto obletnico poroke sta praznovala Elizabeta in Ferdinand Stenovec z Jame. V soboto sta zaobljube obnovila najprej na kranjskem magistratu, potem pa še v cerkvi v Mavčičah, ponovno poročno slavje pa se je nadaljevalo v Karantaniji na Drulovki.

Alenka Brun

Elizabeta in Ferdinand Stenovec / Foto: Alenka Brun

Ferdinand ali po domače Nande Stenovec se je rodil 24. maja 1943 v Mavčičah kot drugi otrok očetu Ferdinandu in materi Julijani. Družbo so mu delali še trije bratje in štiri sestre. Ker starši takrat še niso imeli svojega doma, so se pogosto selili, dokler nista oče in mama v Prašah zgradila svoje hiše. Oče je bil pomožni delavec v gradbeništvu, mama pa je bila gospodinja, ki je skrbela za otroke in dom. Kot majhnega dečka ga je oče pogosto jemal s seboj, da mu je pomagal. »Ker pa je bilo treba poskrbeti tudi za hrano, smo skupaj z mamo pomagali na sosednji kmetiji, da smo si prislužili živež,« se spominja Ferdinand.

Po osnovni šoli se je zaposlil v tekstilni tovarni Inteks. Po dveh letih je poiskal novo delo v Colorju v Medvodah, kjer je tudi dočakal upokojitev. »Delo v tovarni je potekalo v treh ali štirih izmenah. Velikokrat je bilo težko in naporno. V mladosti to človek vse zmore,« pripoveduje. Pozimi, ko ni bilo toliko dela, je rad šel na plesne vaje. Tam je spoznal tudi bodočo ženo Elizabeto.

V velik ponos in notranje zadovoljstvo mu je dolgoletno članstvo pri gasilcih. »V gasilskem društvu so me prepoznali kot zanesljivega in odgovornega člana. Kmalu so mi dodelili funkcijo tajnika, kasneje pa poveljnika, ki sem jo opravljal kar trideset let. Še vedno sem aktiven veteran,« je ponosen. Mimogrede se pošali, da ima pravzaprav vsega skupaj 104 leta prostovoljnega gasilstva: 40 let je bil prostovoljni gasilec v Colorju, obenem pa še 64 let prostovoljni gasilec v PGD Mavčiče. Je pa trideset let opravljal tudi opravilo, ki ljudem ni ravno ljubo: izkopaval je jame za poslednji počitek. Z zanj tipičnim humorjem rad reče, da je opravljal »zaključna dela v zdravstvu«. Ko se je upokojil, se je vključil v moto društvo starodobnikov Kranj. Velika ljubezen Ferdinanda Stenovca so namreč prav motorji, saj jih ima v garažni zbirki kar deset.

Njegova soproga Elizabeta Matko se je rodila 11. aprila 1942 mami Mariji in očetu Matiji na drugem koncu Slovenije, v Odrancih v Prekmurju. Pri hiši je bilo deset otrok. »Ker ni bilo živeža za vsa usta, sem morala že pri devetih letih od doma. Služila sem v Muti pri Ljutomeru. Tam sem zaključila tudi osnovno šolo. Pri 18 letih sem prišla na Gorenjsko, v Praše, kot delavka v KŽK. Kar hitro sem se vključila v novo okolje. Pridružila sem se prostovoljnemu gasilskemu društvu v Mavčičah, kasneje pa tudi gasilski zvezi. Velika ljubezen do glasbe in petja me je opogumila, da sem se vključila v cerkveni pevski zbor v Mavčičah, kjer še vedno aktivno sodelujem.« Ima pa izredno rada tudi svoj zelenjavni vrt, ki je zanjo prava sprostitev.

Kot smo že omenili, sta se zakonca spoznala na plesnih vajah. Elizabeta je takrat ravno prišla na Gorenjsko. Poletje sta preživela skupaj in jeseni istega leta je sledila poroka. V zakonu so se jima rodili štirje otroci: Nande, Aleš, Monika in Klemen. Kmalu po rojstvu prvega otroka je moral Ferdinand na služenje obveznega vojaškega roka. Po vrnitvi domov sta z ženo kupila zemljo na Jami, kjer sta s skupnimi močmi zgradila hišo. Tu živita še danes. V veliko veselje jima je, ko ju obiščejo otroci, vnuki in pravnuki. V isti hiši z njima živi še hči Monika z družino, ki jima je v pomoč in podporo. Najstarejši sin Nande si je naredil hišo poleg domače, zelo lepe odnose pa imata tudi s sosedi. »Ata Nande gre vsak dan k 'Urha' kjer se možakarji zberejo in kakšno rečejo; mama Elizabeta, pa rada stopi do Svečanovih, da malo poklepeta,« še izvemo.

Dobili smo zmagovalca Exatlona Slovenija 2022

Z velikim finalom in napornimi tekmami, ki so iz finalistov iztisnile še zadnje atome moči, se je na Planet TV zaključila druga sezona najtežje športne preizkušnje na televiziji Exatlona Slovenija. Zmago in z njo petdeset tisoč evrov sta si priborila 22-letna Karolina Siročič iz Ljubljane in 32-letni Marko Špiler iz Brežic, ki sta v finalu premagala Lino Majcen in Tima Nuča. Siročičeva in Špiler morda nista že od začetka veljala za favorita, a sta na poligonih oba dokazala, da zmoreta, in postajala čedalje boljša in samozavestnejša. Še posebno Špiler, ki v višino meri kar dva metra.

Novorojenčki

V preteklem tednu se je v kranjski porodnišnici rodilo 23 novorojenčkov, od tega 17 dečkov in 6 deklic. Najtežji je bil deček s 3980 grami, najlažji pa prav tako deček z 2678 grami. Na Jesenicah se je rodilo 10 novorojenčkov, od tega 5 deklic in 5 dečkov. Najlažja in najtežja sta bili deklici – prvi je tehtnica pokazala 2410, drugi pa 4050 gramov.

Mladoporočenci

Na Jesenicah sta se 19. novembra 2022 poročila Boban Blagojević in Jelena Marjanović.

TANJA ODGOVARJA

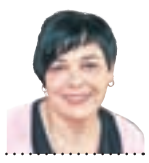

tanja.70@hotmail.com

»Sostanovalec«

Spoštovani, prosim, da pogledate za hčerino mlado družino. Hči je nesrečna, ker se on ukvarja samo s TV in telefonom, tudi ko se pogovarja z njim. Ne ceni je, ampak samo teži in jo zaničuje. Rada bi pomagala, pa ne vem, ali bi me sploh poslušala. Mogoče mi lahko svetujete še zame, kam naj se obrnem zaradi svoje bolezni.

Vaša hči je rojena v znamenju device, to med drugim prestavlja tudi to, da ji družina največ pomeni in da je zanjo pripravljena narediti vse. Zato tudi še vedno vztraja v tem odnosu, čeprav se dobro zaveda, da to ni to. Da vse, ne dobi pa nič. Od partnerja seveda, otrok ji pomeni vse na svetu. Da se bo on spremenil, ne pričakuje več, in je že zdavnaj obupala, nima pa še poguma, da naredi korak naprej. Nekega dne ga bo, prepričana sem – in tudi v kartah pokaže tako. Svetujem vam, da se ne vmešavate, čeprav vam je težko. Lahko pa ji večkrat poveste, da ji želite vse najlepše in ji stojite ob strani. To ji bo največ pomenilo. Zaradi svoje bolezni se obrnite na zdravnike v Bolnišnici dr. Petra Držaja v Ljubljani in vam bodo pomagali. Seveda potrebujete napotnico svojega osebnega zdravnika. Marsikaj je povezano s stresom. Želim vam vse dobro.

»Brat«

Hvala za vse vaše odgovore, saj ste mi že odgovorili. Tokrat imam vprašanje v zvezi z bratom. V bistvu lahko rečem, da se že skoraj celo moje življenje izživlja nad mano, v otroštvu in tudi potem. Mislim, da sem tudi zaradi njega odšla od doma zelo mlada. On, mama in moja hči živijo v isti hiši. Zbolel je in grozi, da bo vse prodal. Prosim, povejte, kaj mislite vi. Ali naj hči potrpi ali naj se preseli. Težko bom čakala na vaš odgovor, saj je vsak dan znova škoda živcev, mojih in hčerinih.

Žal je tako in tega tudi jaz ne razumem. Ampak kar nekaj ljudi je takih, da ko zbolijo, drugim ne privoščijo zdravja in postanejo zaradi tega še bolj nemogoči in zlobni. Brat že v osnovi po duši ni dober človek in sedaj je še bolj izbruhnilo iz njega vse najslabše. Delati ne bo zmogel več, morda samo malenkostna dela. Brez skrbi, kmetije oziroma hiše ne bo prodal. S temi grožnjami bi rad dosegel le to, da se vi, mama in hči še bolj prilagodite. In da še lažje manipulira z vami. Mama se ga boji in dela vse tako, da mu ustreže, a pri tem ne morete nič narediti. Glejte nase in hčer. Skušajte iti mimo njega in se ne obremenjujte, ker se bo vse to poznalo pri zdravju. Pustite ga pri miru, kadar ima izbruhe. Pretvarjajte se, da ga ne slišite. Le v res skrajnih primerih rečem ljudem, naj potrpijo. Tudi vam: potrpite, kajti zadeve se bodo kmalu rešile same po sebi. Hči ostane v hiši in na koncu bo vse v redu. Človek lahko marsikaj odpusti, pozabi pa nikoli. Pa vendar skušajte vse, kar vam je slabega storil, bodisi v preteklosti ali pa sedaj, zakleniti v omaro in se s tem ne obremenjujte. Lep pozdrav in srečno.

LAŽJI SUDOKU

4	9	3	7		2		1	
7					5		9	
	5	6		4		8		2
	3			1		7		
8			3		4			1
		4		5			8	
9		8		3		2	6	
	6		4					5
	7		6		9	1	4	

Rešitev:

4	9	3	7	8	2	5	1	6
7	8	2	1	6	5	4	9	3
1	5	6	9	4	3	8	7	2
5	3	9	8	1	6	7	2	4
8	2	7	3	9	4	6	5	1
6	1	4	2	5	7	3	8	9
9	4	8	5	3	1	2	6	7
2	6	1	4	7	8	9	3	5
3	7	5	6	2	9	1	4	8

TEŽJI SUDOKU

7	8					1	6	
9								
			3			9		
	7		4		1	5		
		1		5		4		
		4	9		2		8	
		2			8			
								3
	4	8					5	2

Rešitev:

7	8	3	2	4	9	1	6	5
9	1	5	6	8	7	2	3	4
4	2	6	3	1	5	9	7	8
8	7	9	4	3	1	5	2	6
2	3	1	8	5	6	4	9	7
5	6	4	9	7	2	3	8	1
3	5	2	1	6	8	7	4	9
6	9	7	5	2	4	8	1	3
1	4	8	7	9	3	6	5	2

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

ŠIROKA PONUDBA
božičnih okaskov,

Božične kroglice "Ingird"
Material: lakirano steklo
Št. art.: 2447795
3,99 komplet

SVETLOBNIH
verig,

LED svetlobna veriga
400 pisanih LED sijalk
Št. art.: 1278738
34,99 kos

IN BOŽIČNIH
dreves.

Umetna jelka "Colorado" 90 cm
V zeleni barvi, iz PVC-ja.
Št. art.: 1693241
16,99 kos

Akcija velja v **OBI Kranj** do 24. 12. 2022 oz. do razprodaje zalog. Cene so v EUR z vštetim DDV.

TAKO **ENOSTAVNO** OBI®

www.obi.si

SESTAVIL: F. KALAN	MEHANIZEM ZA PRENOS VRTENJA	RAZTEGLJIVA VRV	ORGANSKO VEČANJE	PAS PRI KIMONU	PEVKA GABOR	JADRANSKI POLOTOK	KATJA TOMAŽIČ	STROK. ZA ARABSKO KULTURO	IZOBRAŽEVALNA USTANOVA	OUT (SL. ZAPIS)	RIMAČ	FINSKO JEZERO, INARI	ZNAMKA JAPONSKIH KAMER
BIVŠA SL. SMUČARKA (V. Š.)	4												
IZDELKI IZ ALABASTRA				16									
PRISTAŠ RASIZMA							AM.REŽISER (ROBERT) / AM.IGRALEC (RYAN)					13	
JADRANSKI OTOK				TROBILO						ŠVEDSKO SMUČIŠČE / MESTO PRI SPLITU			
ASTAT			REKVIZIT PADALCEV	GLASBENIK KOVAČIČ / TEŽKO OBDOBJE			17		HIP, TRENUTEK / DRŽAVNA BLAGAJNA				
KLAVIRSKA TASTA		11				PRISTAŠ STRANKE ESEROV / TANEK KOLIČ			9		NEKROZNA RAZJEDA	PALESTINSKI VODITELJ (JASER)	INDIJSKI VERSKI SPISI
DNEVNI METULJ					POKROVITELJSTVO / UGANKARSKA REVIJA								3
RADIKALEC								STAROGR. MESTNI TRG / DEL GLEDALIŠČA			15		
GORENJSKI GLAS	ORIENTALSKA SLADICA	POLITIČNO ZATOČIŠČE / PORTUGALSKO MESTO					NEKDANJI PRVOŠOLEC / TOČILNI PULT(ŽARG.)						
REZIDENCA PREDSEDNIKA V ZDA				21					ČOLN ZA RAFTING / KISEL TROPSKI SADEŽ				
AKTIVEN JAPONSKI VULKAN				TOPNIČAR (ZASTAR.)	ATLET LEWIS / STIK GLAVE S TRUPOM					SERVIRNI PLADENJ	ANDREJ ROZMAN / DELOVNA VNEMA		
KLAVDIJ TUTTA			KOLIČINA / PONOVNA IZDAJA EDICIJE									8	
TENIŠKI REKVIZIT						PEVEC MONTENO		18				PEVKA DRAŠČEK	KNJIGA Z ZEMLJEVIDI
MODEL VOZILA SEAT		6				OSEBA Z OČALI (EKSPR.)	PLESALKA HRIBAR / VOJAŠKA STOPNJA						
TOČILNICA Z VINOM								SL.DIRIGENT (ANTON) / GL. MESTO AZERBAJDŽANA			23		
STRIPOVSKI JUNAK FORD					KURA (NAREČNO) / OBČINA V NEMČIJI	12				POLJEDELEC	ŠPELA LAH / TELOVNIK PRI NARODNI NOŠI		
GORENJSKI GLAS	RAZPRTIJA (KNJIŽNO)	GL. MESTO ALBANIJE / PAPEŠKA DRŽAVA		24					JUŽNOAMERIŠKI GRM / BODEČ PLEVEL	25			
PIŠČAL (ZASTAR.)							BUSOLA / RAČJI MLADIČ						10
CONA, PREDEL	19			VRSTA STRUŽNICE / SORTA KOSTANJA				1				NAŠA REKA	TRIESTE (SL. ZAPIS)
ROK TERKAJ			ENOTA ZA MERJENJE / POROČEVALEC					POTRDILO, ATESTAT / ŽELEZOV OKSID			26		
NASILNEŽ			14			NOVINAR KANONI				MIK, DRAŽ / ZMAGO SAGADIN			
NOGOMETNI VRATAR CASILLAS					POJAV NASTANKA NITKASTIH TVORB	EVA JERAJ / BIVŠA JUG. GLASBENA SKUPINA			GRŠKI BOG NEBES	22			
DEŽELA VZHAJAJOČEGA SONCA									NEMŠKA IGRA S KARTAMI				
ANONIMNEŽ					7								
AGORA ALATRI OPLEČEK PRIMAN REKEN	KEMIJSKI ELEMENT (Ta)	ZADNJA PLAT / MESTO V ITALIJI	20										
ZMIKAVT				KAJETAN KOVIČ / KUHAR OLIVER									
DREVORED						MESTO V GRČIJI							
PRIRODA		5											
TINA TURNER			POBOJ, POMOR / TINA MAZE										
CIRKUŠKI AKROBAT					2								
SLADKA LIMONA													

Nagrade: tri- krat praktična nagrada

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do torka, 9.decembra 2022, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26		

Življenje kot krompirjeva plesen, 2. del

Rodila se je Tadejčica

Milena Miklavčič

usode

»Gašper me je objel in mi predlagal, naj se odpočijem, on pa bo za 'pet minut' še nekam šel. V trenutku sem zaspala. Prebudila sem se enkrat sredi noči, a ga še ni bilo ob meni. Hotela sem vstati in iti pogledat, kje je, a so deske v spalnici tako škripale, da sem raje zlezla nazaj v posteljo ...«

Marija – ob pomoči hčerke Tadeje, ki jo ves čas spodbuja, da česa ne pozabi – takole nadaljuje: »Naslednje jutro me je tašča vrgla iz postelje že malo po peti uri: 'Pa hitro pridi v kuhinjo, ker pri nas poležavajo le lenuhi!' Njen glas je bil osoren, kar malo bala sem se je. Hotela sem jo vprašati, ali je kaj videla moža Gašperja, a sem si premislila. Bala sem se, da bi se začela še bolj kregati nad mano. Ves dan me je priganjala k delu. A ker je zelo enako počela doma mama, sem jo je ubogala. Takoj je pač moralo biti! Zdelo se mi je čisto normalno, da si je sama privoščila čaj, v katerega je ulila precej vina, jaz sem pa pila vodo. Menda zato, da v moje telo ne bo prišel strup. Računala je namreč, da sem že noseča ali pa bom to kmalu postala. Niti v sanjah si ji nisem upala povedati, da sem bila še zmeraj – nedolžna. Gašper je vsak večer nekam šel za 'pet minut', jaz pa sem, še preden se je vrnil, vsa utrujena zaspala.

Dan je bil dnevu enak. Zelo garaški. Opoldan je šla tašča domov skuhat kosilo, ki je bilo prav tako iz dneva v dan enako: krompir v oblicah, žganci, zelje, repa, krompirjev golaž, dvakrat mesečno vampi, posukana župa, mlečni riž, po katerem je polila ocvrto smetano. Zvečer pa polenta z mlekom ali star kruh, namočen v mleku in jajcih ter popečen kar v peči. Tast si je po večerji narezal še domače salame. Lahko sem jo požirala z očmi, pa mi ni odstopil niti koščka.

Tast in Gašper sta dobila zraven vsakega kosila še nekaj mesnatega – kotlet, kurje bedro, krvavico, klobaso, v ponvici popečeno slanino. Popili so tudi precej čaja, pomešanega z vinom ali rumom. Žal je bil meni prepovedan, pa tako mi je včasih zadišal.

Enkrat sredi avgusta, ves dan je treskalo in grmelo, pa tudi vode so zelo narasle, smo ostali doma. Po celodnevnem pranju in likanju sem bila zelo utrujena. Sredi noči me je prebudilo grozno vpitje. Tašča se je drla na moža, kot bi se ji zmešalo. Vpila je, da dobro ve, kam hodi, a da bo moral tudi doma kaj 'narediti', da ne bodo ljudje opravljali. Kaj točno je imela v mislih, nisem vedela, le slutila. Tisto noč se ni nič zgodilo, se je pa naslednjo. Ko je zvečer legel k meni, ni bil čisto trezen. Nerodno me je objel, za kar sem mu bila zelo hvaležna. Od poroke naprej tega ni še nikoli naredil. Potem mi je ukazal, naj se slečem, ker njegova mama zahteva vnuka. Skoraj bi se udrla v tla od sramu. Na tisto, kar je sledilo, nisem bila čisto nič pripravljena. Strašno je bolelo! Veliko lepše mi je bilo tudi brez 'tega'.

Zanosila sem šele po tretjem zelo mučnem poskusu. Ne le Gašperju, tudi meni se je oddahnilo, da je bilo bolečega, nasilnega 'matranja' konec. Tašča je takoj sporočila moji mami, da 'zdaj pa bo nekaj.' Bila je sveto prepričana, da bom rodila vnuka. Moškega potomca, ki bo nadaljeval tradicijo kmetije.

Tadeja se je rodila 2. 11. 1980. Kakšno razočaranje! V porodnišnico je prišel pome moj najljubši brat, ker Gašper ni hotel. Že od trenutka, ko je izvedel, da sem rodila hčerko, je bil pijan. Brat je bil zelo prijazen in ljubeč. Ko me je zagledal, me je stisnil k sebi in dolgo časa objemal. Tega sicer nisem nameravala, a sem se zjokala. Po eni strani sem bila presrečna, ker sem končno imela otročka, ki sem se ga razveselila, po drugi strani pa me je bilo strah iti domov. 'Če bo karkoli narobe, me pokliči, pa pridem pote,' mi je naročil brat.

Življenje je postalo zelo težko. Tast in tašča sta se na vso moč trudila, da bi ohranila kmetijo, Gašper pa je takrat, ko je bilo največ dela, izginil za 'pet minut'. Ker nisem hodila med ljudi, nisem vedela, kaj počne. Po pravici povem, tudi radovedna nisem bila. Glavni namen poroke je bil z mojo Tadejčico v celoti izpolnjen. Po treh mesecih sem že šla v hlev. Otroka sem zavila v odejo in ga položila v košaro, medtem ko sem pomolzla krave. Tast je poskrbel za krmo, skidal gnoj, tašča pa je mleko iz golide prelila v kanglo, ki jo je naslednji dan odpeljala v zbirališče. Pomivanje kangle je bila moja dolžnost. Preden sem šla otroka podojit, sem morala živini še nastlati, da se ni prestopala po lastnih iztrebkih. Na srečo je bilo čez zimo bolj malo dela, skrbeti sem morala le za zelje, ki smo ga kisali v velikanskih sodih. Taščina sestra ga je prodajala na tržnici v Ljubljani, pa je moralo biti brezhibno. Najbolj sem se namučila, ko sem odmikala težke kamne, pobirala vodo in dolivala novo. Žal sem se pri tem delu 'pretegnila'. Začela sem močno krvaveti, skupaj s Tadejčico, ker sem jo še dojila, sem se znašla v bolnišnici.

Nekoč me je obiskal brat. Z zdravnico, ki me je operirala, sta se slučajno poznala, kar je pri njeni novi hišo poskrbel za opaž. Poklicala ga je k sebi na pogovor. Kaj točno sta se pogovarjala, ne vem, ker mi brat ni nikoli povedal. K meni v sobo se je vrnil zelo žalosten. Ves čas me je držal za roko, ko se je prebudila hčerka, je pestoval tudi njo. Zdravnica mu je med drugim povedala, da sem imela tam spodaj veliko raztrganin zaradi nasilnega in grobega seksa. Meni se je pa zdelo, da tako mora biti ... Da brez grobosti otrok sploh ne nastane.

Ko sem se vrnila domov, je bilo fizičnega dela manj, sem pa bila zato deležna psihičnega nasilja. Kakšen dan je tašča tudi dvignila roko in me za prazen nič udarila.«

(*Konec prihodnjič*)

KUHARSKI RECEPTI

Za vas izbira Katja Dolenc

Naslednji torek nas bo zopet obiskal Miklavž. Pomagajmo mu napeči dobrote za otroke.

Slastni Miklavževi piškoti

Potrebujemo 400 g rjavega sladkorja, 340 g masla ali margarine, 440–500 g moke, jajce, žličko soli, po žličko pecilnega praška in cimeta, tri četrt žličke nageljnovih žbic ter po pol žličke muškatnega oreščka, pimenta in ingverja.

Maslo zmehčamo in ga penasto stepemo s sladkorjem. Dodamo razžvrkljano jajce in vse preostale sestavine, razen moke, in dobro premešamo. Postopoma dodamo toliko moke, da dobimo zelo trdo testo. Za vsaj 2 uri ga damo v hladilnik. Dobro ohlajeno testo vtisnemo v piškotno desko ali silikon z modelom v obliki Miklavža. Pri tem dobro pomokamo model, s prsti vtisnemo testo, poravnamo, nato desko obrnemo in z enim koncem udarimo ob pult, da piškotek pade ven. Če modela nimamo, razvaljamo testo in izrežemo oblike Miklavža, škofovske kape ali tudi druge oblike. Piškote položimo na peki papir in jih od 10 do 12 minut pečemo pri 175 C. Shranimo jih v zaprti posodi, da ohranijo hrustljavost.

Medeni kokosovi polžki

Za testo potrebujemo 150 g skute, 2 žlici medu, 2 žlici olja, sol, 200 g pšenične moke in pol pecilnega praška. Za nadev potrebujemo 100 g kokosove moke, 2 žlici medu, žlico kakava, 1 beljak, 50 g zmletih lešnikov in 50 g rozin. Za namaz potrebujemo rumenjak, za glazuro pa 100 g mletega sladkorja in 2 žlici limoninega soka.

Skuto, med, mleko, olje in sol dobro zmešamo. Pecilni prašek vmešamo v moko. Dve tretjini moke dodamo po žlicah, drugo naenkrat, nato dobro pregnetemo. Vse sestavine nadeva damo skupaj in dobro premešamo. Testo razvaljamo v štirikotnik. Namažemo ga z nadevom, zavijemo po dolžini in premažemo z rumenjakom. Razrežemo ga na 0,5 cm debele rezine. Položimo jih v pekač, obložen s papirjem za peko. Pečemo jih od 10 do 15 minut v pečici, ogreti na 180 °C. Za glazuro gladko zmešamo sladkor in limonin sok ter okrasimo pečene polžke.

Medeni kruh

Potrebujemo 300 g pšenične in 200 g ržene moke, 250 g medu, 125 g sladkorja, jajce, 2,5 dl mleka, mlete začimbe: cimet, ingver, nageljnove žbice in muškatni orešček; limonino lupino ter 15 g soli.

Jajce in sladkor penasto zmešamo. Zalijemo z mlekom in tekočim medom ter še enkrat penasto zmešamo. Postopoma dodajamo in vmešavamo presejano moko. Nazadnje dodamo še začimbe po okusu, limonino lupino in sol. Gladko testo damo na pomokano delovno površino, ga na hitro zgnetemo in oblikujemo štruce. Položimo jih v namaščen pekač, ki ga pred tem pomokamo. Kruh pečemo 40 minut pri 200 °C. Pečenega zvijemo v kuhinjsko krpo in ga pustimo, da se ohladi. Preden ga razrežemo, naj en dan počiva. Odličen je namazan z maslom in medom ali marmelado.

Rožičevo pecivo s hruškami in jabolki

Lahke jedi

Erika Jesenko

Mesec december je pred vrati in s tem tudi prihod dobrih mož. Prvi v vrsti je Miklavž. Tako kot ostala dva moža tudi Miklavž v zadnjih desetletjih postaja čedalje bolj radodaren. A ne pozabimo, da so darila, ki jih tradicionalno prinese Miklavž, skromna. Navadno so to predstavljala suho sadje, oreščki, pomaranče in rožiči.

Za pripravo rožičevega peciva s hruškami in jabolki potrebujemo: 2 srednji veliki jabolki, 2 srednji veliki hruški, 200 g rožičeve moke, 150 g pšenične moke, 4 jajca, 1,5 dl mleka, 1 dl olja, 100 g rjavega sladkorja, 1 vaniljev sladkor, 100 g rozin, 1 žlico limoninega soka, 2 žlički kakava, pol žličke cimeta, 1 pecilni prašek; za preliv: 200 g temne čokolade, 1 dl olja.

Hruške in jabolka naribamo in prelijemo z limoninim sokom. Skupaj zmešamo rožičevo in pšenično moko, kakav, cimet ter pecilni prašek. Jajca stepemo skupaj s sladkorjem in vaniljevim sladkorjem. Ko masa postane svetla in naraste na dvojno količino, prilijemo mleko in olje. Nato postopoma vmešamo mešanico moke. Nazadnje vmešamo še naribane hruške, jabolka ter rozine. Pripravljeno maso razporedimo v srednje velik pekač, prekrit s peki papirjem. Pečemo v pečici, segreti na 180 °C, od 30 do 40 minut. Pecivo je pečeno, ko na zobotrebcu, ki ga zapičimo v pecivo, ni ostanka biskvita. Pečeno pecivo nekoliko ohladimo. Preliv pripravimo tako, da v skodelico nalomimo čokolado in prelijemo z oljem. Vse skupaj segrevamo nad vodno kopeljo in mešamo do gladke mase. Prelijemo čez ohlajeno pecivo. Pekač za nekaj ur postavimo v hladilnik, da se čokoladni preliv strdi, nato pecivo narežemo na kocke.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Simpozij o Ivetu Šubicu

Škofja Loka – V soboto, 3. decembra, se bo ob 10. uri v Okroglem stolpu Loškega muzeja z vodstvom po razstavi s kustosinjo Petro Čeh začel simpozij z naslovom Ive Šubic – ustvarjalec in spiritus movens. Ob 11.15 bo uvodni nagovor direktorice Loškega muzeja Saše Nabergoj, sledila bo krogla miza Ive Šubic – umetnik in kulturni delavec. Ob 13. uri še okrogla miza z naslovom Ive Šubic zasebno.

Dobrodelna dražba prazničnih slaščic

Tržič – Tržiški muzej vabi na 11. Dobrodelno dražbo prazničnih slaščic, ki bo v četrtek, 1. decembra, ob 18. uri v Pollakovem salonu Tržiškega muzeja. Izkupiček dražbe bo namenjen otrokom in starejšim, ki so se znašli v socialni stiski in pomoč resnično potrebujejo.

Lov na zaklad

Tržič – Na Ta veseli dan kulture, v soboto, 3. decembra, v Knjižnici dr. Toneta Pretnarja pripravljajo »lov na zaklad« za otroke in odrasle z naslovom Po sledeh tržiških obrti, dejavnosti in industrije. Na lov za zakladom se boste lahko podali od 10. do 12. ure.

Alpska adventna tržnica

Mojstrana – V Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani bodo v soboto, 3. decembra, odprli Alpsko adventno tržnico, kjer se bodo predstavili ustvarjalci in pridelovalci z območja Julijskih Alp. Na bogato obloženih mizah boste lahko našli priročna darilca zase ali za vaše najbližje. Tržnica bo odprta predvidoma do 8. januarja v času odprtja muzeja.

KINO SPORED

CINEPLEXX, KRANJ

Torek, 29. 11.
20.00 ONA VE
16.00, 18.00 KAPA
16.15, 18.30 ČUDEŽNI SVET, sinhro.
17.30 ČUDEŽNI SVET, 3D, sinhro.
19.45 MENI
20.45 ČRNI PANTER: WAKANDA ZA VEDNO
17.15 ČRNI PANTER: WAKANDA ZA VEDNO, 3D
17.00, 19.00, 21.00 PR' HOSTAR 2 ‰
20.30 POT V RAJ

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Četrtek, 1. decembra
19.30 Maruša Krese: DA ME JE STRAH? (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Četrtek, 1. decembra
19.30 Miha Mazzini: ZA VSE SEM SAMA

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena 11. 11. 2022 v Gorenjskem glasu je bilo podjetje **Avtohiša Vrtač** d.o.o. iz Stražišča pri Kranju. Nagrajenci: 1. nagrada: vikend paket VW ID.5 – **Boris Razpotnik**, Kranj, 2. nagrada: enodnevna uporaba VW ID.5 – **Marija Zveršen**, Šenčur, 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas – **Zdene Pergar**, Šenčur. Nagrajencem čestitamo!

Odprtje Izložb domišljije

Škofja Loka – V četrtek, 1. decembra, bo ob 18. uri na Mestnem trgu odprtje Izložb domišljije, prodajne razstave umetnikov in umetnic ter rokodelcev in rokodelk.

OBVESTILA

Telovadba za najlepša leta

Preddvor – V okviru medgeneracijskega sodelovanja se bo jutri, v sredo, 30. novembra, ob 17. uri v Gradu Dvor začela Telovadba za najlepša leta. Na stolih in stoje boste razgibali vse dele telesa letom primerno. S seboj prinesite samo dobro voljo in pridite v udobnih oblačilih. Vabijo udeležence vseh starosti.

Meritve tlaka, holesterola in sladkorja

Kranj – Rdeči križ Kranj obvešča, da bodo meritve tlaka, holesterola in krvnega sladkorja v mesecu decembru potekale po naslednjem vrstnem redu: 1. decembra Primskovo, Dom krajanov, od 8. do 9. ure; 2. decembra Društvo upokojencev Kranj, Tomšičeva 3, ob 7. uri; 6. decembra Šenčur, Dom krajanov, od 8. do 9. ure; 7. decembra Vodovodni stolp, Dom Krajevne skupnosti, od 8. do 10. ure; 17. decembra Drulovka, Picerija Karantanija, od 8. do 10. ure.

PREDAVANJA

Treking okoli Anapurne

Naklo – Turistično društvo Naklo vabi na potopisno predavanje, ki v torek, 29. novembra, ob 18. uri. Miljko Lesjak bo predstavil doživetja s potovanja po nepalskih gorah.

Ko pokliče zmaj

Vodice – V knjižnici v Vodicah se bo 6. decembra ob 18. uri začelo strokovno predavanje Haia Ottheima in Mateje Hane Hočevar Ko pokliče zmaj. Predavanje bosta začela z odlomkom iz svoje knjige Zmajeva deklica, ki govori o spoprijemanju s strahovi, zbiranju poguma in odkrivanju življenjskega poslanstva in se lahko bere kot priročnik za duhovno rast, a ker je pravljica, bralca nagovarja na mnogih ravneh, ne le na razumskem. Namenjena je tako odraslim kot otrokom.

KONCERTI

Skupaj delajmo za dobro

Križe – Župnijska Karitas Križe v soboto, 3. decembra, v okviru prireditev Ta veseli dan kulture ob 16.30 vabi v Osnovno šolo Križe na 19. dobrodelni koncert z naslovom Skupaj delajmo za dobro. Nastopili bodo ansambel Kdr voč, otroški zbor Župnije Križe, pevke Ain't harmony, harmonikar Gašper Komac, humoristična skupina Smeh in pevka Mia Guček.

RAZSTAVE

Klekljane čipke, »špice« na Žirovskem

Žiri – V okviru prireditev Ta veseli dan kulture se bo 3. decembra ob 17. uri v Muzeju Žiri odprla razstava Klekljane čipke, »špice« na Žirovskem, izšel pa bo tudi istoimenski spremni katalog.

Voden ogled čebelarske zbirke

Brode – V okviru prireditev Ta veseli dan kulture se bo 3. decembra ob 11. uri v Domu čebelarjev Brode začel voden ogled čebelarske zbirke Tle se špeglajte, lenuhi, po tej mali, marni muhi. Razstavišče bo odprto le v času vodenega ogleda.

Nagrajenci križanke, katere sponzor je podjetje Predodrom, z geslom KONCERTNA TURNEJA TRAGOM OLIVERA, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 18. novembra 2022, so: **Branka Vukovič** iz Ljubljane, **Gita Zaletel** iz Kranja in **Slavko Štern** iz Šenčurja. Prejmejo po dve vstopnici za koncert Tragom Olivera, ki bo v soboto, 3. decembra, v Kranju.

Rekreacijsko drsanje v Podmežakli

Jesenice – V Športni dvorani Podmežakla poteka rekreacijsko drsanje ob sobotah, nedeljah, praznikih in šolskih počitnicah, predvidoma med 15. uro in 16.30. Do konca leta je drsanje za mladino do 19. leta starosti brezplačno.

Pokrajina za mlade fotografe

Koroška Bela – V novem razstavnem prostoru Jake Torkarja v Osnovni šoli Koroška Bela so na ogled fotografije natečaja Pokrajina 2022 za mlade fotografe, ki ga je pripravilo Fotografsko društvo Jesenice.

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

desetdnevna vremenska napoved

Torek 29. 11.	Sreda 30. 11.	Četrtek 1. 12.	Petek 2. 12.	Sobota 3. 12
-3/4 °C	-3/4 °C	2/4 °C	2/3 °C	1/3 °C
Nedelja 4. 12.	**Ponedeljek 5. 12.**	**Torek 6. 12.**	**Sreda 7. 12.**	**Četrtek 8. 12.**
1/5 °C	3/8 °C	3/9 °C	4/8 °C	3/9 °C

tedenski koledar

	vzhod	zahod
29. 11. tor. Radivoj	7.22	16.19
30. 11. sre. Andrej ◑	7.23	16.19
1. 12. čet. Marijan	7.25	16.18
2. 12. pet. Blanka	7.26	16.18
3. 12. sob. Franc	7.27	16.17
4. 12. ned. Barbara	7.28	16.17
5. 12. pon. Savo	7.29	16.17

Avtor Franci Valant iz Radovljice je knjigo posvetil zvonjenju zvonov v radovljiški župniji in dekaniji v preteklih 130 letih. Knjiga je dragocen zapis o nesnovni kulturni dediščini, ki je najbolj razširjena prav na Gorenjskem. Knjiga obsega resnične zgodbe pričevalcev, stare običaje in številne stare fotografije. Njen namen je ohraniti spomin na dejavnosti v slovenskih zvonikih in spomin na ljudi, ki so se z njimi ukvarjali.

Knjiga ima 199 strani, mehka vezava.

16 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

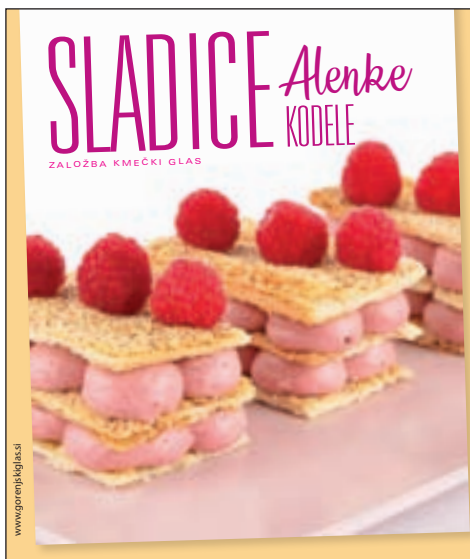

V knjigi so zbrani recepti z natančno opisanimi postopki, dopolnjeni s fotografijami, za pripravo raznovrstnih sladic. Knjigo dopolnjujejo tudi recepti za pripravo veganskih in presnih sladic.

Število strani: 256 strani
Mere (mm): 21 x 26 cm, trda vezava

Redna cena knjige je 33 €.
Akcijska cena velja od 16. 11 do 31. 12. 2022

21 EUR

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

KAKO IZDELAMO JOGURT, SIR, MASLO

Priročnik je namenjen vsem, ki za lastne potrebe načrtujete predelati manjše količine mleka v okusne in zdrave mlečne izdelke, ter vsem, ki ste na tem področju že bolj samozavestni in spretni.

200 strani, mere: 17 x 23,5 cm

25 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

ODDAM

V Škofji Loki oddam garsonjero, tel.: 041/218-056 22002982

TOPLOTNE ČRPALKE
Midea
DOBAVA TAKOJ
IZE d.o.o
Golniška c. 68 a, 4000 KRANJ
041 669 742

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

KUPIM

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevozna, poceni avtovleka po celi Sloveniji, Grega Meze, s. p., Čopova 1, Lesce, tel.: 040/629-675 22000065

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

ZIMSKE gume Michelin, uporabljene eno sezono, dimenzije 185-65-15, tel.: 031/599-799 22002985

GRADBENI MATERIAL

KUPIM

RABLJENE tlakovce dvojni S, tel.: 031/512-421 22002976

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

NOSILEC za kolesa z jermeni za na zadnja vrata, do 45 kg, nov, cena 45 EUR, tel.: 040/129-077 22002983

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, unikati, različni motivi in velikosti. Miklavžev popust!, tel.: 040/567-544 22002973

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

BABI proda občasno rabljen otroški avtosedež, deljiv v jahača, cena 15 EUR, tel.: 040/129-077 22002984

LOTO

Rezultati – žrebanje
27. 11. 2022
1, 9, 22, 24, 26, 35, 37 in 20

Loto PLUS:
2, 12, 23, 30, 31, 36, 39 in 33
Lotko: **7 6 7 6 0 2**

Sklad 30. 11. 2022 za Sedmico: **770.000 EUR**
Sklad 30. 11. 2022 za PLUS: **1.580.000 EUR**
Sklad 30. 11. 2022 za Lotka: **300.000 EUR**

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

PRODAM

MASAŽNI aparat za noge, tel.: 031/774-863 22002980

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

RODOVNIŠKE pse tibetanske terierje SLO prvakov v lepoti. So dolgodlaki, dlaka ne izpada, učljivi in prijazni otrokom, brez vonja. Na voljo oba spola, cena 1000 EUR, tel.: 031/816-525 22002970

KOVINSKI boks za živali, 93 x 62 x 70, tel.: 040/389-518 22002977

PRIDELKI

PRODAM

KRAŠKI teran vrhunske kvalitete, dostavim na dom, tudi manjše količine, tel.: 041/614-862 22002971

KRMNO peso, tel.: 041/416-241 22002935

MLADO vino, mešano, rdeče – cviček, okolica Brežic, tel.: 041/913-383 22002940

ZELJE za kisanje ali solato ter rdeče in rumeno korenje, tel.: 031/793-390 22002979

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave barve, pred nesnostjo, in kg bele piščance. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 22002719

KRAVE limuzin, breje 7 in 9 mesecev, po izbiri, tel.: 041/965-112 22002960

MESO od 3,5 leta stare krave, tel.: 04/51-81-048, 040/885-502 22002974

PRAŠIČE, težke od 120 do 170 kg, mesni tip, možnost izbire moškega spola, in izločene svinje, težke do 300 kg, možna dostava, tel.: 041/455-732 22002776

GG naročnine
E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

Sedem zgodb izpod peresa priljubljenega pisatelja Ivana Sivca. Sedem grenkih usod s toplimi žarki svetlobe: Vojko Gašperut, Jože Okoren, Darko Đurić, Anka Vesel, Damjan Peklar, David Razboršek in Benjamin Žnidaršič. Preberite njihove zgodbe in spoznali boste, da so naše vsakdanje težave v resnici tako majhne.

208 strani, trda vezava

15 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

PRAŠIČE, težke okoli 250 kg, cena 1,9 EUR/kg, možna dostava, tel.: 031/554-743 22002916

KUPIM

BIKCA simentalca, starega 3 mesece, tel.: 031/280-774 22002972

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

IŠČEMO pomoč na turistični kmetiji za strežbo, pomoč v kuhinji, čiščenje. Kmetija odprtih vrat Pr' Končovc, Aleš Kristan, n.d.d.k., Javornik 10, Kranj, tel.: 040/206-238 22002914

IŠČEM

IŠČEM DELO – Absolut band z živo glasbo naredi vzdušje na vaši prednovoleni zabavi, tel.: 031/325-654 22002978

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija – po zelo ugodni ceni. LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 22002721

RAZNO

PRODAM

PLATIŠČA za VW Polo 165/70 R13 in cisterno za kurilno olje 3.000 litrov, š. 0,7 m, d. 2,26 m, v. 1,9 m, tel.: 041/694-938 22002764

STENSKI nosilec za TV, možnost pregibanja, cena 25 EUR, tel.: 031/512-421 22002975

VEČJO količino stripov Lunos Magnus, resnemu kupcu, tel.: 040/241-660 22002981

ZAHVALE, OSMRTNICE

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Naročila sprejemamo po faxu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglasi@g-glas.si

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

OSMRTNICA

Svojo življenjsko pot je sklenila naša upokojena sodelavka

Pavla Egart

Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Elektro Gorenjska, d. d.

Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
le delo tvojih rok ostaja.

V SPOMIN

Minilo je žalostno leto, odkar si nas mnogo prezgodaj zapustil, dragi mož, ati, brat, stric, zet in svak

Silvo Pilar

Hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njegovem prezgodnjem grobu in prižgete svečko v spomin.

Pogrešamo te.

Vsi tvoji
Velesovo, Šenčur, november 2022

Prižig prazničnih lučk

Alpska vasica sredi Kranjske Gore je polno zažarela, sobotno odprtje s prižigom lučk, veliko rdečo pentljo na Ljudskem domu in nastopom a capella skupine Bassless so pospremili številni obiskovalci. Praznične lučke bodo v prihodnjih dneh zažarele tudi v drugih gorenjskih krajih.

S. K., M. L., S. Š., V. S., M. A., M. B.

Kranjska Gora, Škofja Loka, Kranj, Bled, Jesenice, Radovljica, Medvode – Alpska vasica v Kranjski Gori bo tri adventne sobote gostila glasbenike, to soboto ob 18. uri bo nastopila kantavtorica Ditka, teden dni kasneje Kvatropirci, na zadnjo adventno soboto pa rokovska skupina Ekvorna. Za najmlajše bo v sredo, 21. decembra, ob 17. uri gledališka predstava Škrat Lenko, pride tudi Božiček.

Iz lesenih hišk v Alpski vasici že diši po prazničnih dobrotah, v soboto, 3. decembra, bodo tudi v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani odprli Alpsko adventno tržnico. Sosednji vrt Viharnik, ki ga ustvarja domačin Stane Brus, bo vabil na sprehod skozi s tisočerimi lučkami okrašen vrt. Ledeno kraljestvo v Mlačci pa bo s številnimi novostmi ob primernih razmerah odprto od 15. decembra dalje. Silvestrovanje bo ob zvokih Ansambla Saša Avsenika pred hotelom Kompas v Kranjski Gori, za najmlajše pripravljajo otroško silvestrovanje v dvorani Vitranc od 15. ure dalje.

»Ti večeri s prazničnim prižigom lučk so bili ena najlepših dogodivščin v osmih letih županovanja,« se spominja Janez Hrovat, ki zaključuje županovanje.

Lučke bodo zasvetile v petek

Decembra bo v Škofji Loki vrsto dogodkov za vse generacije, začelo pa se bo že ta petek. Festival Loka v snegu bo namreč zaživel ob 17. uri s prižigom prazničnih luči, s privlačnim repertoarjem pa bosta program popestrila mlada glasbenika Kristjan in Denis, ki nastopata kot Duo Artcoustic. Na dogodku bodo sodelovali tudi otroci in mladostniki ter vzgojitelji iz Stanovanjske skupine Škofja Loka – VZ Kranj. Na stojnici bodo ponudili palačinke, izkupiček pa bodo namenili za doživljajske aktivnosti, ki jih načrtujejo skozi leto. Prav tako v petek se bo odprlo drsališče na Trgu pod gradom, v naslednjih dneh pa bodo sledili koncerti, glasbene delavnice ter obisk Miklavža.

Praznični sejem, enajst koncertov ...

Tudi v Kranju bodo pripravili prižig prazničnih lučk, ki ga bo spremljal koncert skupine Bassless v petek ob 17. uri, ko z občinskim praznikom zaznamujejo rojstni dan pesnika Franceta Prešerna, ugasnili pa jih bodo šele 8. februarja po Prešernovem smenju. Isti dan se bo začel Praznični sejem, ki bo potekal do 30. decembra, v ponedeljek, 5. decembra, ob 17. uri pa bodo v mestnem središču pričakali prihod Miklavža. Mestna svetlobna okrasitev bo letos še nekoliko bogatejša, zaradi varčevalnih ukrepov pa jo bodo ponoči ugašali. Znova so rdeča nit decembrske okrasitve svetlobni verzi dr. Franceta Prešerna, dopolnjevale pa jo bodo dve božično-novoletni smreki, lesene skulpture in lesene jaslice v kanjonu Kokre, ki jih je izdelal Matjaž Beguš. Na Glavnem trgu bodo postavili pravljični gozdiček, na vrtu gradu Khislstein pa svetlobne živali, lesene jaslice kranjskega umetnika Mira Rismonda in Božičkov stol za praznično fotografiranje. Decembra bo ob petkih in sobotah na Glavnem trgu potekalo tudi enajst koncertov, zadnji teden celo vsak dan. Silvestrovanje na prostem z Markom Vozljem in Mojstri pa se bo začelo ob 22. uri.

Zimska pravljica na Bledu

Med 2. decembrom in 8. januarjem bo na blejski Jezerski promenadi praznično vzdušje pričarala Zimska pravljica, ki bo odprta od ponedeljka do četrtka med 15. in 19. uro, ob petkih, sobotah, nedeljah in praznikih pa od 11. do 21. ure. Na prazničnih stojnicah se bodo obiskovalci lahko okrepčali s tipičnimi gorenjskimi jedmi in toplimi napitki ali izbrali izvirna praznična darila. Ob koncih tedna bo potekal bogat glasbeni program. Ves čas bo odprt tudi »poštni urad decembrskih mož«, kjer bodo lahko otroci napisali in oddali pismo za dobre može. Na ogled bodo jaslice v naravni velikosti, največja naravna novoletna smreka, praznični stol in ljubezensko kolo. V Zimsko pravljico bodo vstopili v petek, 2. decembra, s prižigom lučk in glasbeno-plesno animacijo za otroke gledališča Smejček ob 17. uri, sledil bo nastop Folklorne skupine KUD Bled ob 18.30 in koncert skupine Tosca Beat ob 19. uri.

Drsališče na Čufarjevem trgu

Na Jesenicah bodo lučke na Čufarjevem trgu prižgali v ponedeljek, 5. decembra, ko pripravljajo miklavževanje s predstavo za otroke in odprtje zunanjega drsališča na trgu. Lučke drugod po mestu pa bodo zaradi varčevanje prižgali malo pred božičem.

V petek praznični prižig lučk

Tradicionalni praznični prižig lučk v Radovljici pripravljajo ta petek. Pester sklop prireditev se začenja s popoldanskim rokodelskim sejmom in nastopom skupine Čupakabra, ob 17. uri pa se bo s prižigom začelo praznično rajanje. Za glasbo in zabavo bo skrbela zasedba Sam's Fever z večnimi uspešnicami Elvisa Presleyja, za kulinariko pa vseh devet gostiln Okusov Radol'ce. Za otroke bodo organizatorji, zavod za turizem in kulturo, pripravili plesno-gibalno delavnico, odprta pa bo tudi Biserna hiša, kjer uporabniki VDC Radovljica ustvarjajo keramične umetnine. Z Radolško tržnico in prireditvami za otroke ter Miklavževim sejmom se bo predpraznično dogajanje nadaljevalo tudi v soboto in nedeljo.

Praznične Medvode

Veseli december v Medvodah se bo začel 6. decembra, ko bodo na dogodku pred knjižnico prižgali praznične luči, otroke bo obiskal Miklavž. Dogodki si bodo sledili vse do 31. decembra, ko bo na Drsališču Medvode od 22. ure silvestrovanje. Drsališče so odprli 18. novembra, postavljeno bo do 10. februarja.

Blagoslov božično-novoletnega drevesa

V Šenčurju bodo v praznični december vstopili z blagoslovom božično-novoletnega drevesa, ki bo danes, 2. decembra, ob 15.30 v središču Šenčurja. Letošnje drevo podarjajo krajani krajevne skupnosti Voklo.

V nedeljo je radovljiški župnik Andrej Župan blagoslovil veliki adventni venec, ki bo krasil vstop v staro mestno jedro Radovljice. Tudi tokrat ga je s pomočniki izdelala mojstrica Sabina Šegula, narejen pa je iz vej podarjenega bora. / Foto: Gorazd Kavčič

Župan Janez Hrovat je najmlajše povabil na oder, da so skupaj prižgali praznične lučke. / Foto: Tina Dokl

V Kranjski Gori so s prižigom prazničnih lučk v soboto odprli Alpsko vasico. / Foto: Tina Dokl

vremenska napoved

Vse dni bo oblačno in občasno tudi megleno. Danes zjutraj bo rosilo in ponekod tudi rahlo snežilo. Jutri bo sprva suho, popoldne se bodo začele pojavljati padavine. V spodnjem delu Gorenjske bo rahlo deževalo, v zgornjem rahlo snežilo.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK	SREDA	ČETRTEK
0/3 °C	-1/3 °C	0/3 °C

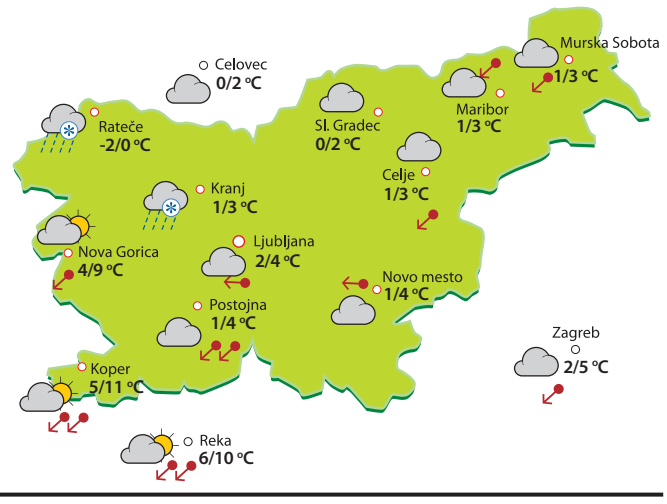

Izjemni odziv na Klicu dobrote

Ljubljana – Slovenska karitas je skupaj z RTV Slovenija in s sodelovanjem Radia Ognjišče v Celju priredila dobrodelni koncert Klic dobrote za pomoč slovenskim družinam v stiski. K dobroti in solidarnosti so vabili Kvatropirci, Modrijani, Prifarski muzikanti, Žan Serčič, Eva Boto, Nina Pušlar, Marko Vozelj, Neža in Damjan Pančur, Matej Šoklič, Andraž Hribar, Alya in Zbor OŠ Alojzija Šuštarja pod vodstvom Nadje Janežič. Glasbeniki so svoj nastop poklonili družinam v stiski in se pridružili številnim prostovoljcem. Na koncertu so v času zadnjega javljanja s koncerta zbrali 195.820 evrov, vendar je znesek v naslednjih dneh še narasel. Na Slovenski karitas se iskreno zahvaljujejo vsem darovalcem, zbiranje pa še poteka. Do konca leta lahko darujete s klicem na telefonsko številko 01 300 59 60 ali prek spleta na www.karitas.si.